

**GUIA DE
L'ESTUDIANT
2011-2012**

FACULTAT D'EDUCACIÓ, TRADUCCIÓ I CIÈNCIES HUMANES
GRAU EN EDUCACIÓ SOCIAL

ÍNDEX

PRESENTACIÓ	1
FACULTAT D'EDUCACIÓ, TRADUCCIÓ I CIÈNCIES HUMANES	2
Estructura	2
Departaments	2
Òrgans de govern	3
CALENDARI ACADÈMIC	4
ORGANITZACIÓ DELS ENSENYAMENTS	6
Metodologia	6
Procés d'avaluació	7
PLA D'ESTUDIS	9
Ordenació temporal de l'ensenyament	9
ASSIGNATURES DE PRIMER CURS	13
Fonaments de l'Educació	13
Psicologia del Desenvolupament	17
Ser Educadora i Educador Social	21
Societat i Cultura	24
Tècniques d'Expressió i Comunicació	27
Evolució de l'Educació Contemporània	30
Llengua anglesa per a Usos Acadèmics	34
Polítiques i Serveis Socials	37
Psicologia Social	40
Recursos Expressius Corporals	42
ASSIGNATURES DE SEGON CURS	45
Didàctica	45
Educació al llarg de la vida	48
Organització d'Institucions Socioeducatives	51
Societat i Entorn	54
Treball Interdisciplinari	56
Acció Socioeducativa amb Persones Adultes	58
Acció Socioeducativa en l'Àmbit de la Infància i de la Juventut	61
Acció Socioeducativa en l'Àmbit Laboral	65
Llengua i Societat	68
Pràctiques I	71
ASSIGNATURES DE TERCER CURS	73
Acció Socioeducativa per a l'Atenció a la Diversitat	73
Acció Socioeducativa per a la Comunitat	74
Educació Social a Europa ("Social Education in Europe")	77
Optatives	79
Seminari de Pràctiques II	83
Pràctiques II	84
Projectes Socials i TIC	85
OPTATIVES	88
Acció Socioeducativa amb Infants i Joves d'Acollida	88
Acció Socioeducativa en l'Àmbit Familiar	92
Acció Socioeducativa en Salut Mental	93
Acció Socioeducativa i Exclusió Social	95
Acompanyament en l'Escolaritat	98
Coneixement del Món Actual	101
Ètica, Drets Humans i Ciutadania	102
L'Activitat Física com a Recurs Socioeducatiu	104
Resolució de conflictes i Mediació	106

PRESENTACIÓ

En nom de les persones que formem l'equip de deganat, del professorat i del personal d'administració i serveis d'aquesta Facultat, em plau donar-te una cordial benvinguda, tot esperant que el contingut d'aquesta Guia de l'Estudiant t'orienti i t'acompanyi al llarg del curs.

En aquesta guia hi trobaràs tant informacions bàsiques sobre els teus estudis, com la manera d'accedir a altres informacions que no hi figuren de forma completa. Hi podràs consultar el calendari acadèmic, el pla d'estudis del grau que curses, la metodologia emprada, el sistema d'avaluació i l'accés als programes de les assignatures de la teva titulació.

També és important que tinguis en compte que, en el Campus Virtual al qual pots accedir a través del portal web de la Universitat de Vic, pots trobar altres informacions acadèmiques: la normativa acadèmica, els horaris de curs, les qualificacions de les assignatures i com fer diversos tràmits acadèmics.

Finalment, només et volem fer saber que el personal d'administració, el professorat, l'equip de deganat de la Facultat i, d'una manera més particular, la persona responsable de coordinar els estudis del teu grau, estem a la teva disposició per orientar-te i acompanyar-te durant tot el curs i tots els anys que estudiaràs aquí.

Francesc Codina i Valls

Degà de la Facultat

FACULTAT D'EDUCACIÓ, TRADUCCIÓ I CIÈNCIES HUMANES

Estructura

La Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes de la Universitat de Vic ofereixen els ensenyaments següents:

- Grau en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport
- Grau en Educació Social
- Grau en Mestre d'Educació Infantil
- Grau en Mestre d'Educació Primària
- Grau en Psicologia
- Grau en Traducció i Interpretació

- Diplomatura de Biblioteconomia i Documentació
- Segon cicle de la Llicenciatura de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport
- Segon cicle de la Llicenciatura de Traducció i Interpretació

Departaments

Les unitats bàsiques de docència i recerca de la Facultat són els Departaments, que agrupen el professorat d'unes mateixes àrees. Actualment hi ha set departaments:

Departament de Didàctica de les Arts i de les Ciències

- directora: Sònia Esteve i Frigola

Departament de Ciències de l'Activitat Física

- director: Eduard Ramírez i Banzo

Departament de Filologia i didàctica de la llengua i la literatura

- director: M. Carme Bernal i Creus

Departament de Pedagogia

- director: Antoni Tort i Bardolet

Departament de Psicologia

- director: Àngel Serra i Jubany

Departament de Traducció, Interpretació i Llengües Aplicades

- director: Marcos Cánovas Méndez

Departament d'Informació i Documentació

- directora: Amèlia Forester i Serra

Òrgans de govern

El Consell de Direcció

És l'òrgan col·legiat de govern de la Facultat. Està constituït pels membres següents:

- El degà de la Facultat, que el presideix
- La resta de membres de l'equip de deganat de la Facultat
- Els directors de Departament

L'Equip de Deganat

S'encarrega de la gestió ordinària en el govern i administració de la Facultat i està format pel degà, el vicedegà, la cap d'estudis, els coordinadors de titulacions, la secretària de deganat i la responsable de la secretaria de centre.

- Francesc Codina i Valls, degà
- Josep Casanovas i Prat, vicedegà
- Lucrecia Keim Cubas, cap d'estudis
- Berta Vila i Saborit, coordinadora dels estudis de Mestre d'Educació Infantil
- Teresa Puntí i Jubany, coordinadora dels estudis de Mestre d'Educació Primària
- Rosa Guitart i Aced, coordinadora dels estudis d'Educació Social
- Eduard Comerma i Torras, coordinador dels estudis de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport
- Maria Perramon i Civit, coordinadora dels estudis de Traducció i Interpretació
- Mila Naranjo i Llanos, coordinadora dels estudis de Psicologia
- José Ramón Lago i Martínez, coordinador de màsters i dels estudis de Psicopedagogia
- Amèlia Foraster i Serra, coordinadora dels estudis de Biblioteconomia i Documentació

CALENDARI ACADÈMIC

PRIMER SEMESTRE

Docència

1r curs: 15 de setembre de 2011 (acollida) al 23 de desembre de 2011

2n curs i 3r curs: 12 de setembre (acollida) al 23 de desembre de 2011

Setmanes de recuperació

9 al 20 de gener de 2012 (2 setmanes)

Setmana intersemestral

1r i 2n curs: 23 al 27 de gener de 2012

SEGON SEMESTRE

Docència

1r curs: 30 de gener al 18 de maig de 2012

2n curs: 30 de gener al 25 de maig de 2012

3r curs: 19 de març al 25 de maig de 2012

Pràctiques als centres

2n curs: 12 març al 30 de març de 2012 (3 setmanes)

3r curs: 23 gener al 16 de març de 2012 (8 setmanes)

Setmanes de recuperació

1r curs: 21 de maig al 8 de juny de 2012 (3 setmanes)

2n i 3r curs: 29 de maig a 8 de juny (2 setmanes)

Calendari acadèmic 2011-2012

Docència:

- Les 36 setmanes del curs acadèmic es distribuïran entre el 12 de setembre i el 4 de juliol
- Les 30 setmanes de docència es distribuïran entre el 12 de setembre i el 9 de juny
- Els ensenyaments de Màster i de Formació Continuada podran allargar aquests períodes

Vacances de Nadal:

- Del 24 de desembre de 2011 al 6 de gener de 2012, inclosos

Vacances de Setmana Santa:

- Del 2 al 9 d'abril de 2011, inclosos

Dies festius:

Dimecres 12 d'octubre de 2011- El Pilar

Dissabte 29 d'octubre de 2011- No lectiu

Dilluns 31 d'octubre de 2011- Pont

Dimarts 1 de novembre de 2011 - Tots Sants

Dimarts 6 de desembre de 2011 - La Constitució

Dijous 8 de desembre de 2011 - La Puríssima

Divendres 9 de desembre de 2011- Pont

Dissabte 10 de desembre de 2011- No lectiu

Dissabte 7 de gener de 2012 - No lectiu

Dilluns 23 d'abril de 2012- Sant Jordi

Dimarts 1 de maig de 2012- Festa del treball

Dilluns 28 de maig de 2012 - Segona Pasqua (festa local pendent d'aprovació)

Dijous 5 de juliol de 2012 - Festa Major (festa local)

Divendres 7 de juliol de 2012- Pont

Dimarts 11 de setembre de 2012- Diada Nacional

Observació: Aquest calendari està supeditat a la publicació de les festes locals i autonòmiques

ORGANITZACIÓ DELS ENSENYAMENTS

Metodologia

Els crèdits ECTS

El crèdit ECTS (o crèdit europeu) és la unitat de mesura del treball de l'estudiant en una assignatura. Cada crèdit europeu equival a 25 hores que inclouen totes les activitats que realitza l'estudiant dins d'una determinada assignatura: assistència a classes, consulta a la biblioteca, pràctiques, treball de recerca, realització d'activitats, estudi i preparació d'exàmens, etc. Si una assignatura té 6 crèdits vol dir que es preveu que el treball de l'estudiant haurà de ser equivalent a 150 hores de dedicació a l'assignatura (6 x 25).

Les competències

Quan parlem de competències ens referim a un conjunt de coneixements, capacitats, habilitats i actituds aplicades al desenvolupament d'una professió. Així doncs, la introducció de competències en el currículum universitari ha de possibilitar que l'estudiant adquireixi un conjunt d'atributs personals, habilitats socials, de treball en equip, de motivació, de relacions personals, de coneixements, etc., que li permetin desenvolupar funcions socials i professionals en el propi context social i laboral.

Algunes d'aquestes competències són comunes a totes les professions d'un determinat nivell de qualificació. Per exemple, tenir la capacitat de resoldre problemes de forma creativa, o de treballar en equip, són **competències generals o transversals** de pràcticament totes les professions. És de suposar que un estudiant universitari les adquirirà, incrementarà i consolidarà al llarg dels seus estudis, primer, i, després, en la seva vida professional.

Altres competències, en canvi són **específiques** de cada professió. Un educador o educadora social, posem per cas, ha de dominar unes competències professionals molt diferents de les que ha de dominar una traductora o un intèrpret.

L'organització del treball acadèmic

Les competències professionals plantegen l'ensenyament universitari més enllà de la consolidació dels continguts bàsics de referència per a la professió. Per tant, demana unes formes de treball complementàries a la transmissió de continguts i és per això que en els ensenyaments en modalitat presencial parlem de tres tipus de treball a l'aula o en els espais de la Universitat de Vic, que en el seu conjunt constitueixen les hores de contacte dels estudiants amb el professorat:

- Les **sessions de classe** s'entenen com a hores de classe que imparteix el professorat a tot el grup. Aquestes sessions inclouen les explicacions del professorat, les hores de realització d'exàmens, les conferències, les projeccions, etc. Es tracta de sessions centrades en algun o alguns continguts del programa.
- Les **sessions de treball dirigit** s'entenen com a hores d'activitat dels estudiants amb la presència del professorat (treball a l'aula d'ordinadors, correcció d'exercicis, activitats en grup a l'aula, col·loquis o debats, pràctiques de laboratori, seminaris en petit grup, etc. Aquestes sessions podran estar dirigides a tot el grup, a un subgrup o a un equip de treball.
- Les **sessions de tutoria** són aquelles hores en què el professorat atén de forma individual o en petit grup els estudiants per conèixer el progrés que van realitzant en el treball personal de l'assignatura, orientar o dirigir els treballs individuals o grupals o per comentar els resultats de l'avaluació de les diferents activitats. La iniciativa de l'atenció tutorial pot partir del professorat o dels mateixos estudiants per plantejar dubtes sobre els treballs de l'assignatura, demanar orientacions sobre bibliografia o fonts de consulta, conèixer l'opinió del professorat sobre el propi rendiment acadèmic o aclarir dubtes sobre els continguts de l'assignatura. La tutoria és un element fonamental del procés d'aprenentatge de l'estudiant.

Dins el pla de treball d'una assignatura també s'hi preveuran les sessions dedicades al **treball personal dels estudiants** que són les hores destinades a l'estudi, a la realització d'exercicis, a la recerca d'informació, a la consulta a la biblioteca, a la lectura, a la redacció i realització de treballs individuals o en grup, a la preparació d'exàmens, etc.

Consulteu els plans de treball de les assignatures de les titulacions que s'imparteixen també en modalitat online per veure com s'organitza el treball acadèmic en aquesta modalitat.

El Pla de treball

Aquesta nova forma de treballar demana planificació per tal que l'estudiant pugui organitzar i preveure la feina que ha de realitzar a les diferents assignatures. És per això que el Pla de treball esdevé un recurs important que possibilita la planificació del treball que ha de fer l'estudiant en un període de temps limitat.

El Pla de treball reflecteix la concreció dels objectius, continguts, metodologia i avaluació de l'assignatura dins l'espai temporal del semestre o del curs. Es tracta d'un document que guia per planificar temporalment les activitats concretes de l'assignatura de forma coherent amb els elements indicats anteriorment.

El Pla de treball és l'instrument que dona indicacions sobre els continguts i les activitats de les sessions de classe, les sessions de treball dirigit i les sessions de tutoria i consulta. En el Pla de treball s'hi concreten i planifiquen els treballs individuals i de grup i les activitats de treball personal de consulta, recerca i estudi que caldrà realitzar en el marc de l'assignatura.

El Pla de treball es centra bàsicament en el treball de l'estudiant i l'orienta perquè planifiqui la seva activitat d'estudi encaminada a l'assoliment dels objectius de l'assignatura i a l'adquisició de les competències establertes.

L'organització del pla de treball pot obeir a criteris de distribució temporal (quinzenal, mensual, semestral, etc.) o bé pot estar organitzat seguint els blocs temàtics del programa de l'assignatura (o sigui, establint un pla de treball per a cada tema o bloc de temes del programa).

Procés d'avaluació

Segons la normativa de la Universitat de Vic, "els ensenyaments oficials de grau s'avaluaran de manera continuada i hi haurà una única convocatòria oficial per matrícula. Per obtenir els crèdits d'una matèria o assignatura s'hauran d'haver superat les proves d'avaluació establertes en la programació corresponent".

L'avaluació de les competències que l'estudiant ha d'assolir en cada assignatura requereix que el procés d'avaluació no es redueixi a un únic examen final. Per tant, s'utilitzaran diferents instruments per poder garantir una avaluació continuada i més global que tingui en compte el treball que s'ha realitzat per assolir els diferents tipus de competències. És per aquesta raó que parlem de dos tipus d'avaluació amb el mateix nivell d'importància:

Avaluació de procés: Seguiment del treball individualitzat per avaluar el procés d'aprenentatge realitzat durant el curs. Aquest seguiment es pot fer amb les tutories individuals o grupals, el lliurament de treballs de cada tema i la seva posterior correcció, amb el procés d'organització i assoliment que segueixen els membres d'un equip de forma individual i col·lectiva per realitzar els treballs de grup, etc.

L'avaluació del procés es farà a partir d'activitats que es realitzaran de forma dirigida o s'orientaran a la classe i tindran relació amb la part del programa que s'estigui treballant. Alguns exemples serien: comentari d'articles, textos i altres documents escrits o audiovisuals (pel·lícules, documentals, etc.); participació en debats col·lectius, visites, assistència a conferències, etc. Aquestes activitats s'avaluaran de forma continuada al llarg del quadrimestre.

Avaluació de resultats: Correcció dels resultats de l'aprenentatge de l'estudiant. Aquests resultats poden ser de diferents tipus: treballs en grup de forma oral i escrita, exercicis de classe realitzats individualment o en petit grup, reflexions i anàlisis individuals en les quals s'estableixen relacions de diferents fonts d'informació més enllà dels continguts explicats pel professorat a les sessions de classe, redacció de treball individuals, exposicions orals, realització d'exàmens parcials o finals, etc.

Les darreres setmanes del semestre estaran dedicades a la realització de proves i activitats de recuperació per als estudiants que no hagin superat l'avaluació continuada. Els estudiants que no superin la fase de recuperació hauran de matricular i repetir l'assignatura el proper curs.

PLA D'ESTUDIS

Tipus de matèria	Crèdits
Formació Bàsica	60
Obligatòria	99
Optativa	30
Treball de Fi de Grau	9
Pràctiques Externes	42
Total	240

Ordenació temporal de l'ensenyament

PRIMER CURS

Primer semestre

	Crèdits	Tipus
Fonaments de l'Educació	6,0	Formació Bàsica
Psicologia del Desenvolupament	6,0	Formació Bàsica
Ser Educadora i Educador Social	6,0	Obligatòria
Societat i Cultura	6,0	Formació Bàsica
Tècniques d'Expressió i Comunicació	6,0	Formació Bàsica

Segon semestre

	Crèdits	Tipus
Evolució de l'Educació Contemporània	6,0	Formació Bàsica
Llengua anglesa per a Usos Acadèmics	6,0	Formació Bàsica
Polítiques i Serveis Socials	6,0	Obligatòria
Psicologia Social	6,0	Formació Bàsica
Recursos Expressius Corporals	6,0	Formació Bàsica

SEGON CURS

Primer semestre

	Crèdits	Tipus
Didàctica	6,0	Obligatòria
Educació al Llarg de la Vida	6,0	Formació Bàsica
Organització d'Institucions Socioeducatives	6,0	Obligatòria
Societat i Entorn	6,0	Obligatòria
Treball Interdisciplinari	6,0	Obligatòria

Segon semestre

	Crèdits	Tipus
Acció Socioeducativa amb Persones Adultes	6,0	Obligatòria
Acció Socioeducativa en l'Àmbit de la Infància i de la Juventut	6,0	Obligatòria
Acció Socioeducativa en l'Àmbit Laboral	6,0	Obligatòria
Llengua i Societat	6,0	Formació Bàsica
Pràctiques I	6,0	Pràctiques Externes

TERCER CURS

Primer semestre

	Crèdits	Tipus
Acció Socioeducativa per a l'Atenció a la Diversitat	6,0	Obligatòria
Acció Socioeducativa per a la Comunitat	6,0	Obligatòria
Educació Social a Europa ("Social Education in Europe")	6,0	Obligatòria
Optatives	0,0	Optativa
Seminari de Pràctiques II	6,0	Pràctiques Externes

Segon semestre

	Crèdits	Tipus
Pràctiques II	12,0	Pràctiques Externes
Projectes Socials i TIC	6,0	Obligatòria

QUART CURS

Primer semestre

	Crèdits	Tipus
Mètodes d'Investigació Social	6,0	Obligatòria
Optatives	12,0	Optativa
Pedagogia Social	6,0	Obligatòria
Projectes Socioeducatius	6,0	Obligatòria
Seminari de Pràctiques III	6,0	Pràctiques Externes

Segon semestre

	Crèdits	Tipus
Pràctiques III	12,0	Pràctiques Externes
Taller Monogràfic	3,0	Obligatòria
Treball de Fi de Grau	9,0	Treball de Fi de Grau

OPTATIVITAT

Itinerari en Estratègies i Recursos en l'Àmbit de la Infància i de la Joventut

	Crèdits
Acció Socioeducativa amb Infants i Joves d'Acollida	6,0
Acció Socioeducativa en Salut. Tractament i Prevenció	6,0
Acompanyament en l'Escolaritat	6,0
Recursos i Estratègies per a l'Educació en el Temps de Lleure d'Infants i Joves	6,0
Drets de l'Infant	6,0

Itinerari en Estratègies i Recursos en l'Àmbit de les Persones Adultes

	Crèdits
Acció Socioeducativa amb la Gent Gran	6,0
Acció Socioeducativa en Salut Mental	6,0
Acció Socioeducativa i Exclusió Social	6,0
Treball en l'Àmbit de la Justícia	6,0
Formació de l'Etapa Bàsica en Persones Adultes	6,0

Itinerari en Estratègies i Recursos en l'Àmbit Social i Comunitari

	Crèdits
Ètica, Drets Humans i Ciutadania	6,0
Acció Socioeducativa en l'Àmbit Familiar	6,0
Projectes Europeus de Treball Comunitari	6,0
Creació Artística i Participació	6,0
Educació, Immigració i Interculturalitat	6,0

Optatives sense itinerari

	Crèdits
Resolució de Conflictes i Mediació	6,0
Coneixement del Món Actual	6,0
L'Activitat Física com a Recurs Socioeducatiu	6,0
Educació per al Desenvolupament i la Cooperació	6,0
Les Interaccions Personals i la Dinàmica de Grups	6,0

ASSIGNATURES DE PRIMER CURS

Fonaments de l'Educació

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura és una part de la formació bàsica del Grau d'Educació Social. Es tracta d'una assignatura de fonamentació teòrica dels estudis. La part pràctica consisteix en l'activitat de reflexió crítica de l'estudiant sobre el propi itinerari educatiu i procés d'aprenentatge i sobre les qüestions més rellevants del debat socioeducatiu actual. Es tracta, per tant, d'aproximar-se a la complexitat de les relacions educatives en la societat actual de cara a l'assoliment de coneixements per orientar la pròpia tasca educativa.

Objectius:

- Analitzar els diversos conceptes d'educació i identificar els elements del procés educatiu.
- Comprendre la complexitat dels fets educatius i, sobretot, de les relacions educatives i diferenciar els diversos àmbits de l'educació.
- Conèixer l'estructura, el funcionament i les problemàtiques del sistema educatiu actual i analitzar les relacions entre els diversos actors educatius i entre les institucions educatives i la societat.
- Dominar estratègies de comprensió de documents de temàtica educativa (escrits o audiovisuals), captar-ne el significat i saber-los llegir i aplicar en el context actual.
- Identificar les necessitats de la societat actual i les respostes educatives que cal plantejar-nos.
- Desenvolupar estratègies de recerca d'informació i documentació, construir coneixements i saber comunicar-los de forma oral i escrita.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Posar els fonaments del coneixement bàsic de la professió.
- Comunicar-se de forma oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Tenir habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Tenir capacitat d'expressió i comunicació oral i escrita en diferents llengües.
- Tenir habilitat per treballar amb autonomia.
- Tenir capacitat per aprendre i reflexionar sobre el procés d'aprenentatge.
- Fomentar la cultura de la pau i els valors democràtics.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer els fonaments del coneixement pedagògic, psicològic i sociològic de l'educació.
- Conèixer els diferents àmbits professionals de l'educació social.
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i pràctica professional.
- Desenvolupar actituds i valors en la pràctica educativa relacionats amb els drets humans.
- Analitzar i conèixer les dimensions ètica i política de l'educació.

CONTINGUTS:

Entorn el concepte d'educació

- Les finalitats de l'educació. L'acció educativa.
- La relació educativa. La comunitat educativa.
- Els fonaments de l'educació. La dimensió individual. La dimensió social. La dimensió ètica. La dimensió política.
- L'educació i els drets de ciutadania.

Els àmbits de l'educació

- L'educació formal. El sistema educatiu. Les funcions socials de l'escola.
- L'educació no formal. Les institucions socioeducatives.
- L'educació informal. Els espais educatius. Les oportunitats educatives.

L'educació com a projecte

- Educació i territori. Els projectes educatius de poble i de ciutat. Els projectes educatius territorials.
- Educació i comunitat. Els plans educatius d'entorn. Les xarxes educatives.

Els reptes de l'educació actual

- La lluita contra les desigualtats. L'educació inclusiva.
- L'espai de les relacions humanes. L'educació democràtica.
- La construcció d'una nova humanitat. L'educació intercultural.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Activitats de classe i de treball personal: comentari d'articles, textos i altres documents escrits o audiovisuals (pel·lícules, documentals, etc.); participació en debats col·lectius, visites, assistència a conferències, etc. Es tracta d'activitats que es realitzaran de forma dirigida o s'orientaran a la classe i tindran relació amb la part del programa que s'estigui treballant. Aquestes activitats s'avaluaran de forma continuada al llarg del quadrimestre.
- Entrevistes individuals d'avaluació: tutories sobre el temari i les activitats de classe i treball personal i sobre la realització del treball individual escrit.
- Reunions grupals d'avaluació: Tutories i reunions de grup sobre l'orientació, seguiment i avaluació del treball de grup.

Avaluació de resultats:

L'avaluació dels resultats de l'assignatura es farà a partir dels següents elements:

a) Treball en petit grup: Exposició oral i debat o col·loqui a classe

Treball de documentació sobre un tema d'actualitat en relació a l'educació social. Preparació d'un debat o col·loqui a la classe seguint les orientacions que es donaran a l'inici de curs.

b) Treball individual: Autobiografia

Redacció d'una narració de caràcter autobiogràfic on s'analitzaran les diverses etapes i experiències educatives viscudes al llarg de la trajectòria de cada estudiant, situant-les en el context de cada moment i de cada lloc. Durant els primers dies de classe es donaran orientacions per a la realització d'aquest treball que es realitzarà de forma conjunta i coordinada amb les altres assignatures del primer quadrimestre.

c) Prova escrita

L'exercici consistirà en el desenvolupament per escrit d'un tema relacionat amb el programa de l'assignatura que es podrà escollir entre tres propostes que es plantejaran a l'inici de la prova.

L'assignatura té una única convocatòria oficial. La nota final de l'assignatura es calcula a partir de la ponderació dels següents aspectes:

• Activitats de classe i treball personal.....	3
• Treball de grup (procés i resultat).....	2
• Treball individual (procés i resultat).....	3
• Prova escrita.....	2
Total	10

La suma només es farà quan els quatre apartats estiguin superats satisfactòriament.

En el Pla de Treball es concretaran els terminis i les possibilitats de recuperació dels apartats no superats dins el quadrimestre en el qual s'imparteix l'assignatura.

Si després de les activitats de recuperació hi ha algun apartat no superat, l'assignatura queda pendent per al proper curs acadèmic.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Bégaudeau, F. *La classe*. Barcelona: Empúries, 2009.
- Delors, J. (dir.). *Educació: hi ha un tresor amagat a dins*. Barcelona: UNESCO, 1996.
- Esteve, J.M. *La tercera revolució educativa. La educació en la societat del coneixement*. Barcelona: Paidós, 2003.
- Gimeno Sacristán, J. *La educació que aún es posible*. Madrid: Morata, 2005.
- González-Agàpito, J. (ed.) *Una societat en crisi? Reptes d'un món globalitzat*. Barcelona: Eumo/Institut d'Estudis Catalans, 2008.
- Mallart, J.; Teixidó, M.; Vilanou, C. (ed.) *Repensar la pedagogia, avui*. Barcelona: Societat Catalana de Pedagogia/ Eumo, 2001.
- Meirieu, Ph. *En la escuela hoy*. Barcelona: Octaedro, 2004.
- Meirieu, Ph. *Referents per a un món sense referents*. Barcelona: Associació de Mestres Rosa Sensat, 2004.
- Monés, J. (coord.) *La educació en el siglo XX*. Barcelona: Praxis, 2006.
- Negrín, O.; Vergara, J. *Teorías e instituciones contemporáneas de educación*. Madrid: Editorial Centro de Estudios Ramon Areces, 2005 (2ª ed.).
- Pennac, D. *Mal d'escola*. Barcelona: Empúries, 2008.
- Pozo Andrés, M. del Mar (ed.) *Teorías e instituciones contemporáneas de educación*. Madrid: Biblioteca Nueva, 2004.

Complementària:

- Besalú, X. (coord.) *Educar en sociedades pluriculturales*. Barcelona: Cuadernos de Pedagogía, 2007.
- Carreño, M. (ed.) *Teorías e instituciones contemporáneas de educación*. Madrid: Síntesis, 2000.
- Castells, M. *La era de la información*. 3 volums. Madrid: Alianza, 1996.
- Imbernón, F. (coord.) *Cinc ciutadanes per a una nova educació*. Barcelona: Graó, 2002.
- Luri, G. *L'escola contra el món*. Barcelona: La Campana, 2008.
- Meirieu, Ph. *Frankenstein educador*. Barcelona: Laertes, 1998.
- Morin, E. *Els 7 coneixements necessaris per a l'educació del futur*. Barcelona: Centre Unesco de Catalunya, 2000.
- Morin, E. *Tenir el cap clar*. Barcelona: La Campana, 2001.
- Negrín, O.; Vergara, J. *Antología de textos de teorías e instituciones contemporáneas de educación*.

Madrid: Editorial Centro de Estudios Ramon Areces, 2005.

- Postman, N. *Fi de l'educació*. Vic: Eumo Editorial, 1999.
- Romans, M.; Petrus, A.; Trilla, J. *De profesión: educador(a) social*. Barcelona: Paidós, 2000.
- Trilla, J. *Ensayos sobre la escuela*. Barcelona: Laertes, 1985.
- Trilla, J. *La educación fuera de la escuela*. Barcelona: Planeta, 1985.
- Trilla, J. *Otras educaciones*. Barcelona: Anthropos, 1993.

Enllaços:

- UNESCO: <http://www.unesco.org>
- Pàgina web del professor Philippe Meirieu: <http://www.meirieu.com>
- Col·legi d'Educadors i Educaores Socials de Catalunya: <http://www.ceesc.es>
- Plans Educatius d'Entorn: <http://www.xtec.cat/lic/entorn/congressos.htm>
- Ciutats educadores: <http://w10.bcn.es/APPS/eduportal/pubPortadaAc.do>
- Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya: <http://www.gencat.cat/educacio/>
- Fundació Jaume Bofill: <http://www.fbofill.cat>

Psicologia del Desenvolupament

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura Psicologia del Desenvolupament permet proporcionar als estudiants els coneixements bàsics sobre el desenvolupament de les persones al llarg del cicle vital, és a dir, quins són els processos de canvi evolutiu de les persones al llarg de la vida. També pretén aportar coneixements sobre els contextos de desenvolupament i com aquests aspectes teòrics es relacionen amb la intervenció socioeducativa, pròpia dels professionals de l'educació social.

Els seus objectius principals són:

- Conèixer des de diferents perspectives teòriques quins són els trets fonamentals del desenvolupament psicològic de les persones al llarg del cicle vital, des de la infància fins a la senectut.
- Entendre els canvis psicològics globals que es produeixen al llarg de la vida de les persones i la seva diversitat, prenent com a referència els contextos on es porta a terme el desenvolupament psicològic.
- Conèixer algunes de les necessitats de les persones derivades del desenvolupament psicològic com a un element a tenir en compte per planificar o realitzar qualsevol intervenció socioeducativa.
- Utilitzar textos psicològics com a recurs teòric i eina per a complementar la seva formació.
- Desenvolupar estratègies de recerca d'informació i documentació, construir coneixements i saber comunicar-los de forma oral i escrita.
- Adquirir habilitats cooperatives en la realització de treballs en equip.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Tenir capacitat d'organitzar i planificar.
- Tenir habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Tenir capacitat per aprendre i reflexionar sobre el procés d'aprenentatge.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer els fonaments del coneixement pedagògic, psicològic i sociològic de l'educació.
- Conèixer i contextualitzar els estadis evolutius de la població infantil, jove i adulta.
- Tenir coneixements sobre els conceptes i processos psicosocials fonamentals.
- Ser capaç d'analitzar els factors psicosocials presents en els diferents contextos d'intervenció pedagògica.
- Desenvolupar una actitud de coneixement de les persones i dels col·lectius participants dels diferents àmbits de l'educació social.
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i pràctica professional.

CONTINGUTS:

Introducció

- Conceptes implicats en la psicologia del desenvolupament: Models i teories sobre el desenvolupament psicològic.

El desenvolupament psicològic durant la infantesa

1.

Àmbits de desenvolupament durant la infantesa:

- Desenvolupament motriu
- Desenvolupament cognitiu
- Desenvolupament afectiu, social i de la personalitat

El desenvolupament psicològic durant l'adolescència

.

Àmbits de desenvolupament durant l'adolescència: La pubertat

- Desenvolupament cognitiu
- Desenvolupament afectiu, social i de la personalitat

El desenvolupament psicològic durant la maduresa

.

Àmbits de desenvolupament durant l'edat adulta primerenca: Canvis físics

- Desenvolupament cognitiu
- Desenvolupament afectiu, social i de la personalitat

Àmbits de desenvolupament durant l'edat adulta intermèdia: Canvis físics

- Desenvolupament cognitiu
- Desenvolupament afectiu, social i de la personalitat

El desenvolupament psicològic durant la vellesa

.

Àmbits de desenvolupament durant la vellesa: Envel·liment

- Desenvolupament cognitiu
- Desenvolupament afectiu, social i de la personalitat

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es planteja a partir de l'avaluació de procés i l'avaluació de resultats.

Avaluació de procés:

Per a l'avaluació de procés de l'assignatura es tindrà en compte la realització de les activitats realitzades a la classe i de treball personal (lectures i comentari de textos o d'audiovisuals...) que s'especificaran en el Pla de Treball. Així mateix, les tutories, tan individuals, com grupals també s'utilitzaran com a eina per anar avaluant tant el desenvolupament individual com el del grup.

Avaluació de resultats:

Per a l'avaluació de resultats es tindran en compte els següents elements:

- a) Treball individual: autobiografia educativa
- b) Treball en petit grup: Reflexió sobre la intervenció educativa de l'educador social en les diferents etapes del cicle vital de les persones.
- c) Prova escrita sobre el temari de l'assignatura.

L'assignatura té una única convocatòria oficial. La nota final de l'assignatura es calcula a partir de la ponderació dels següents aspectes:

- Treball personal de les activitats del Pla de Treball: 20%
- Treball de grup (procés i resultat): 20%
- Treball individual (procés i resultat): 30%
- Prova escrita: 30%

Per aprovar l'assignatura cal superar satisfactòriament cada un dels apartats. En el Pla de Treball es concretaran els terminis i les possibilitats de recuperació dels apartats no superats dins el quadrimestre en el qual s'imparteix l'assignatura. Si després de les activitats de recuperació hi ha algun apartat no superat, l'assignatura queda pendent per al proper curs acadèmic.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Palacios, J.; Marchesi, A.; Coll, C. (2002) *Desarrollo psicológico y educación*. Madrid: Alianza.
- Papalia, D.; Olds, S.; Feldman R. (2005) *Psicología del desarrollo: de la infancia a la adolescencia*. Mèxic: McGraw-Hill.
- Sadurní, M.; Perinat, A.; Lalueza, J.L. (2003) *Psicología del desarrollo: un enfoque sistémico*. Barcelona: EDIUOC.
- Sadurní, M.; Rostan, C. i Serrat, E. (2002). *El desarrollo de los niños paso a paso*. Barcelona: UOC.
- Santrock, J.W. (2006). *Psicología del desarrollo*. Madrid: McGraw-Hill.
- Rodrigo, M.J.; Palacios, J. (ed.) (1998) *Familia y desarrollo humano*. Madrid: Alianza.
- Silvestre, N.; Solé, M.R; Pérez, M; Jodar, M. (1995). *Psicología Evolutiva. Adolescencia edad adulta y vejez*. Barcelona: CEAC, 1995.
- López, F. (coord.) (1999) *Desarrollo afectivo y social*. Madrid: Pirámide.
- Delval, J. A. (2002). *El desarrollo humano*. Madrid: Siglo XXI.

Complementària

- Castellví, P. (1999). *Psicología del desenvolvament*. Barcelona: Pòrtic.
- Harris, P. L. (1992). *Los niños y las emociones*. Madrid: Alianza Editorial.
- Hoffman, L.; Paris, S.; Hall, E. (1995): *Psicología del desarrollo hoy*. Madrid: MacGraw-Hill.
- Craig, G. (2001). *Desarrollo psicológico*. Mèxic: Prentice-Hall.
- Bach, E.; Darder, P. (2003). *Sedueix-te per seduir*. Barcelona: Edicions 62.
- Salmurri, F. (2005) *Llibertat emocional*. Barcelona: La Magrana.
- Rodrigo, M.J.; Palacios, J. (1998). *Familia y desarrollo humano*. Madrid: Alianza Editorial.
- Delval, J. (1990). *Crecer y pensar*. Barcelona: Paidós.
- Gardner, H. (1993) *La mente no escolarizada*. Barcelona: Paidós.
- Martí. E. (1991) *Psicología Evolutiva. Teorías y ámbitos de investigación*. Barcelona: Anthropos.
- Triadó C. (1993) *Psicología Evolutiva*. Vic: Eumo Editorial.
- Pennac, D. (2008) *Mal d'escola*. Barcelona: Empúries.
- Belsky, J. (2000) *Psicología del envejecimiento*. Madrid: Thomson.

Ser Educadora i Educador Social

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura es planteja com una porta d'entrada al estudis d'Educació Social. Pretén oferir alguns elements fonamentals de l'educació social com a àrea d'estudi. Es planteja introduir als estudiants a diversos àmbits de l'educació social, per emmarcar-los dins del context en què s'articulen les diferents pràctiques, tenint en compte la relació educativa amb les persones i els referents ètics que fonamenten l'acció socioeducativa. Finalment l'assignatura també pretén que els i les estudiants puguin conèixer i analitzar amb quins recursos personals compten per afrontar la professió.

- Comprendre els diferents elements presents en l'educació social com a àmbit d'estudi i com a àmbit professional.
- Conèixer els diferents àmbits de l'educació social i emmarcar-los en el context que es desenvolupen les diferents pràctiques socioeducatives.
- Conèixer les bases del codi deontològic de la professió.
- Conèixer i promoure habilitats dirigides a l'autoconeixement i a la interrelació personal.
- Desenvolupar estratègies de recerca d'informació, d'anàlisi i de construcció de coneixement a partir de la pròpia experiència i la dels altres, saber-la documentar i fonamentar teòricament i comunicar-la de forma oral i escrita.
- Desenvolupar processos de comprensió i d'anàlisi de les pràctiques educatives de forma documentada.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Posar els fonaments del coneixement bàsic de la professió.
- Comunicar-se de forma oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Tenir habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Saber justificar les decisions pròpies.
- Evidenciar l'adquisició i pràctica d'hàbits d'aprenentatge adequats i la capacitat d'emprendre les tasques.
- Desenvolupar una actitud receptiva i empàtica.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer els diferents àmbits professionals de l'educació social.
- Identificar i reconèixer el coneixement educatiu viu i experiencial.
- Ser capaç de desenvolupar habilitats dirigides a l'autoconeixement (maduresa, equilibri emocional, autocontrol, etc.).
- Conèixer les bases del codi deontològic de la professió.
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i pràctica professional.

CONTINGUTS:

1. L'Educació Social com a àrea d'estudi i professional
 - Què és l'educació social?
 - Orígens de l'àrea d'estudi i de la professió

- Identitats de l'educació social
- Coneixement de diferents àmbits i pràctiques dels educadors socials
- Sentit de la professió: Les intencions educatives que orienten les pràctiques, els marcs de la pràctica professional de l'educadora i l'educador social.
- L'experiència pràctica de diferents educadores i educadors socials: El treball professional en diferents àmbits de l'educació social, la reflexió sobre la pràctica per a millorar-la.
- Les persones i el treball del professional de l'educació social: La relació amb els col·lectius i els individus.
- L'exercici de la professió
- Recursos personals per a exercir com a educadora i educador social
- L'ètica i la deontologia professional
- Fonaments de l'acció socioeducativa

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Casal dels Infants del Raval (2006) "El cor del Raval. Parlen els joves". Barcelona: Edicions 62.
- Delors, Jacques. (dir.) (1996) "Educació: hi ha un tresor amagat a dins". Barcelona: UNESCO.
- Gruwell, Erin (2007) "Diarios de la calle". Madrid: Elipsis.
- Diotima (2004) "El perfume de la maestra". Barcelona: Icaria.
- Romans, Mercè; Petrus, Antoni; Trilla, Jaume (2000) "De profesión educador(a) social." Barcelona: Paidós.
- Riera, Jordi. (1998) "Concepto, formación y profesionalización de: el educador social, el trabajador social y el pedagogo social". València: Nau Llibres.
- Sedó, Carles (1999) "Treballant com a educadora o educador social". Barcelona: Edicions Pleniluni.
- Soler, Pere, (2005) "L'educació social avui, la intervenció educativa a Catalunya." Girona: Universitat de Girona. Departament de Pedagogia, Estudis d'Educació Social.

Revistes i articles

- Caride, José Antonio (2003) Las identidades de la educación social, "Cuadernos de Pedagogía", núm. 321 pp. 48-51.
- "Quaderns d'Educació Social", any 2007. núm. 10 Ètica i educació social. La passió d'un repte.
- "Quaderns d'Educació Social", any 2005. núm. 5 Educació social i polítiques socials. Una reflexió necessària.

Bibliografia complementària

- Cacho, Xavier. (1998) "L'Educadora i l'educador social a Catalunya" Barcelona: APESC.
- Goñi, Alfredo (2003) "L'educació social un repte per a l'escola". Barcelona: Graó.
- Orte, Carmen; March, Martí (2001) "Pedagogía de la inadaptación social". València: Nau Llibres.
- Planella, Jordi (2003) "L'Educació social projectes, perspectives i camins". Barcelona: Ed. Pleniluni.
- Petrus, Antonio (1997): Concepto de Educación Social, dins Petrus, A. (coord.) "Pedagogía Social". Barcelona: Ariel, pp. 9-39.

Revistes i articles

- Gómez, Miquel (2000): Sectors i àmbits d'intervenció de l'educació social. Aproximació conceptual, "Temps d'Educació", n. 24, pp. 409-425.
- L'Educació social al segle XXI vers una pedagogia de l'acompanyament, "Revista Catalana de Pedagogia", Vol. 2 (2003).

Enllaços

- Col·legi d'Educadores i educadors socials de Catalunya <http://www.ceesc.cat/>
- Portal de la Educación Social: <http://www.eduso.net/>
- RES, Revista de educación social <http://www.eduso.net/res/>
- Fundació Jaume Bofill: <http://www.fbofill.cat/>

Societat i Cultura

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

- L'assignatura vol formar l'estudiant en el coneixement de les bases conceptuals i metodològiques de les ciències socials que li permetin reconèixer la seva pròpia ubicació en la vida social. Marcs conceptuals que l'han de capacitar per acostar-se als diversos entorns socials de les persones o col·lectius en situació de conflicte social des d'una perspectiva local i global, a fi de poder planificar intervencions educatives amb una actitud de compromís.
- Donar el marc teòric i els recursos per conèixer l'entorn social des d'una perspectiva crítica, interessada i comunicativa d'intervenció educativa.
- Posar en valor el treball cooperatiu com a estratègia d'empatia i implicació amb els entorns socials i culturals.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Tenir habilitats per a la crítica i autocrítica.
- Tenir habilitat per comunicar-se amb col·legues i experts d'altres camps.
- Tenir capacitat per generar noves idees (creativitat).
- Saber argumentar i establir relacions sistèmiques entre diferents àmbits del coneixement.
- Desenvolupar una actitud receptiva i empàtica.
- Ser capaç de respectar i fomentar els drets fonamentals de les persones.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer els diferents àmbits de la vida en societat des d'una perspectiva antropològica, cultural, sociològica, històrica, política i filosòfica.
- Identificar les desigualtats i conèixer les estratègies i mecanismes de prevenció i compensació de les mateixes.
- Desenvolupar una actitud de coneixement de les persones i dels col·lectius participants dels diferents àmbits de l'educació social.
- Ser capaç de treballar en la complexitat i incertesa del context.

CONTINGUTS:

1. Les ciències de la societat i de la cultura. Orígens, camps d'estudi i mètodes. Conceptes i teories.
2. Els orígens i l'evolució de la humanitat. Les societats i les cultures. Les migracions humanes.
3. Les institucions socials. Família, clan, tribu, nació, estat. Grups d'adscripció identitària.
4. Les desigualtats socials. Exclusions de classe, d'edat, de gènere i d'ètnia. L'estat del benestar i l'exclusió social.
5. La societat de la informació. Societats i cultures en un món global. La gestió cultural en la intervenció social i educativa. Àgores globals.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Al finalitzar cada un dels temes del programa es realitzaran exercicis en formats diversos de comprensió i síntesi dels continguts treballats.
- Seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant i de cada grup de treball a partir de les tutories.

Avaluació de resultats:

Punts - Realització d'exercicis, exposicions i activitats a classe...1.5 - Redacció d'un treball individual en forma d'autobiografia educativa compartit amb totes les assignatures de primer quadrimestre...3 - Realització d'una prova final sobre els continguts del programa...4 - Assistència, interès i participació en les classes i les activitats proposades...1.5

Total...10

Per aprovar l'assignatura cal superar satisfactòriament cadascun dels apartats.

L'assignatura és de convocatòria única i per tant durant el període de proves i activitats de recuperació que s'especificaran en el pla de treball caldrà recuperar els elements d'avaluació no assolits en el període de docència, ja sigui presentant els treballs endarrerits, revisant els continguts de les tutories perdudes i/o recuperant l'exàmen.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Aguirre, A. (ed.) *Conceptos clave de antropología cultural*. Barcelona: Daimon, 1982.
- Ben Jelloun, T. *El racisme explicat a la meua filla*. Barcelona: Empúries, 1998.
- Besalú, X.; Campani, G.; Paludàrias, J.M. *La educación intercultural en Europa*. Barcelona: Pomares-Corredor, 1998.
- Cachón, L. *La España inmigrante": marco discriminatorio, mercado de trabajo y políticas de integración*. Barcelona: Antrhopos, 2009.
- Casquete, J. (Ed.) *Comunidades de muerte*. Barcelona: Antrhopos, 2009.
- Carbonell, F. *Inmigración: diversidad cultural, desigualdad social y educación*. Madrid: MEC, 1995.
- Cardús, S. (coord.) *La mirada del sociòleg* Barcelona: Proa / UOC, 1999.
- Castells, M. *La era de la informació* 3 vols. Madrid: Alianza Editorial, 2001.
- Chomsky, N.; Dietrich, H. *La aldea global* Tafalla: Txalaparta, 1997.
- Diversos Autors. *Desigualtat i canvi*. Barcelona: Biblioteca Universitària, n. 34, Proa / UAB, 1997.
- Luque, C. *Els truquen a la porta* Barcelona: La Campana, 2000.
- Llobera, J.R. *Manual de antropologia social* Barcelona: UOC / Pòrtic, 1999.

Complementària

- Barley, N. *El antropólogo inocente*. Barcelona: Anagrama, 1997.
- Barbosa, M.; Yébenes, Z. (coords.) *Silencios, discursos i miradas sobre la violencia*. Barcelona: Antrhopos, 2009.
- Berger, P.L. *Invitació a la sociologia. Una perspectiva humanística* Barcelona: Herder, 1986.
- Bourdieu, P. *Sobre la televisió* Barcelona: Edicions 62, 1997.
- Cavalli-Sforza, L.L. *Gens, pobles i cultures* Barcelona: Proa, 1997.
- Contreras, J. (comp.) *Los retos de la inmigración* Madrid: Talasa, 1994.
- Delgado, M. *Diversitat i integració* Barcelona: Empúries, 1998.
- Diversos Autors. *Las razas humanas* 8 vols. Barcelona: Oceano, 1995.
- Flecha, R. *La nueva desigualdad cultural*. Barcelona: El Roure, 1990.
- Geertz, C. *La interpretación de las culturas*. Barcelona: Gedisa, 1992.
- Goodall, J.; Bekoff, M. *Los diez mandamientos*. Barcelona: Paidós, 2003.

- Goytisolo, J. i Naïr, S. *El peaje de la vida*. Madrid: Aguilar, 2000.
- Harris, M. *Antropología cultural*. Madrid: Alianza, 1995.
- Leakey, R. E. *La formación de la humanidad*. Barcelona: Ediciones del Serbal, 1981.
- León, E. (Ed.) *Los rostros del Otro. Reconocimiento, invención y borrado de la alteridad*. Barcelona: Anthropos, 2009.
- Masllorens, A. *El quart món*. Barcelona: Barcanova, 1991.
- Naïr, S. *La immigració explicada a la meua filla*. Plaza/Janés, 2001.
- Pérez de Cuéllar, J. *La nostra diversitat creativa*. Barcelona: Centre Unesco de Catalunya, 1997.
- Parcerisa, A. *Didáctica en educación social*. Barcelona: Graó, 1999.
- Pujadas, J. J. *Etnicidad. Identidad cultural de los pueblos*. Madrid. Eudema, 1993.
- Sartori, G. *La sociedad multiétnica*. Madrid: Taurus, 2001.
- Seglers, A. *La immigració a Catalunya explicada als joves*. Barcelona: Pòrtic, 2001.

Revistes

- *Edgar Morin. Sociología* Anthropos, 1982.
- *La pobreza* Anthropos, 2002.
- *Fronteres identitàries, fronteres simbòliques* Revista d'Etnologia de Catalunya, núm: 33, 2008.
- *Noves famílies, noves identitats*.
- *Revista d'Etnologia de Catalunya*, núm: 32, 2008.
- *Immigració: tres models* Revista d'Etnologia de Catalunya, núm: 24, 2004.
- *Etnografia, fronteres culturals i viatge* Revista d'Etnologia de Catalunya, núm: 22, 2003.
- *Nova antropologia de la Mediterrània* Revista d'Etnologia de Catalunya, núm: 16, 2000.
- *Cultures urbanes contemporànies* Revista d'Etnologia de Catalunya, núm 36, 2010.

Tècniques d'Expressió i Comunicació

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

- Conèixer i utilitzar els diferents gèneres discursius, orals i escrits, propis dels àmbits universitari i professional.
- Aprendre a utilitzar la llengua amb rigor formal (convencions estilístiques, tipogràfiques, etc.) i lingüístic (estàndard oral i escrit de la llengua catalana).
- Garantir que l'alumnat adquireixi un nivell de competència lingüística i comunicativa adequats per tal de poder-se comunicar amb eficàcia i precisió en l'àmbit acadèmic i professional.
- Desenvolupar estratègies de recerca d'informació, d'anàlisi i de construcció de coneixement a partir de la pròpia experiència i la dels altres, saber-la documentar, fonamentar i comunicar de forma oral i escrita.

L'assignatura és instrumental i serveix per introduir l'alumnat als gèneres discursius propis de la comunitat universitària, tant orals com escrits, així com també als gèneres discursius propis de l'àmbit professional específic. Aquest plantejament permet vincular-la amb altres assignatures del grau, en la mesura que dota l'alumnat d'eines per produir, comprendre i interpretar textos dels àmbits científic, acadèmic i professional en llengua catalana.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Comunicar-se de forma oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Tenir habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Tenir habilitats per a la crítica i autocrítica.
- Tenir capacitat per generar noves idees (creativitat).
- Tenir habilitat per treballar amb autonomia.
- Evidenciar l'adquisició i pràctica d'hàbits d'aprenentatge adequats i la capacitat d'emprendre les tasques.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Ser capaç de plantejar la investigació i redacció del coneixement professional.

CONTINGUTS:

1. La competència comunicativa oral i escrita
 1. El/la mestre/a i la comunicació
2. La variació lingüística
 1. Les varietats i els registres
 2. L'estàndard
3. La composició escrita
 1. El procés de composició escrita: planificació, textualització i revisió
 2. Les propietats textuais: adequació, coherència i cohesió
 3. Gèneres discursius escrits propis de l'àmbit acadèmic i professional
 4. Recursos per a la composició escrita

4. El discurs oral
 1. El procés de planificació del discurs oral formal
 2. Estratègies de producció i comprensió orals
 3. Gèneres discursius orals propis de l'àmbit acadèmic i professional
 4. Criteris de locució i correcció fonètica

AVALUACIÓ:

Avaluació del procés:

L'avaluació de l'assignatura és continuada. Al llarg del semestre l'alumnat realitzarà tres blocs (tasques orals i escrites, un projecte d'escriptura i una prova escrita final) que, d'acord amb un pla de treball, li permetran anar assolint els continguts de l'assignatura. La professora en farà el seguiment a les sessions de treball dirigit i a les tutories individuals. Cal tenir en compte que:

- Totes les produccions orals i escrites es realitzaran en llengua catalana.
- S'han d'aprovar tots els blocs per separat (tasques, projecte i prova).
- El termini de lliurament/execució de totes les activitats de l'avaluació és improrrogable.
- Qualsevol activitat que presenti deficiències formals, de normativa o de redacció no serà avaluat de contingut.
- Cal consultar regularment el campus virtual de l'assignatura.

Avaluació de resultats:

L'assignatura té una única convocatòria oficial. La qualificació final serà el resultat de les tres notes obtingudes dels tres blocs, que cal tenir aprovats per separat, i en els percentatges que s'indiquen a continuació:

Percentatges de la qualificació final:

Bloc I: Tasques orals i escrites 50 %

Bloc II: Projecte final 25 %

Bloc III: Prova 25 %

La recuperació d'un o més blocs suspesos es farà durant el període de *Recuperacions*.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica

- Cuenca, Maria Josep. *Gramàtica del text*. Alzira: Bromera, 2008.
- El Hachmi, Najat. *Jo també sóc catalana*. Barcelona: Columna, 2008.
- Puntí, Jordi. *Els castellans*. Barcelona: L'Avenç, 2011.
- Tuson, Jesús. *Una imatge no val més que mil paraules (contra els tòpics)*. Barcelona: Empúries, 2001.

Bibliografia complementària

- Cassany, Daniel. *Esmolar l'eina. Guia de redacció per a professionals*. Barcelona: Empúries, 2007.
- Castellanos i Vila, Josep-Anton. *Quadern: normativa bàsica de la llengua catalana*. Bellaterra: Institut de Ciències de l'Educació, Universitat Autònoma de Barcelona, 1997.
- Castellanos i Vila, Josep-Anton. *Manual de pronunciació : criteris i exercicis d'elocució*. Vic: Eumo, 2004. Barcelona: Empúries, 2007.
- Coromina, Eusebi. *Manual de redacció i estil*. Vic: El 9 Nou, 2008.
- Cuenca, Maria Josep. *Sintaxi catalana*. Barcelona: UOC, 2003.

Webgrafia

- <http://www.iec.cat> (Institut d'Estudis Catalans)
- <http://www.termcat.net> (TERMCAT)
- <http://sl.uvic.cat> (Serveis Lingüístics de la Universitat de Vic).
- <http://www.parla.cat> (Aprendre Català a Internet)
- http://antalya.uab.es/gab-llengua-catalana/web_argumenta_obert (ARGUMENTA. Competències lingüístiques i comunicatives)

Evolució de l'Educació Contemporània

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

El coneixement de l'evolució de l'educació contemporània ens dóna eines per comprendre millor la realitat educativa actual i un conjunt de pistes i orientacions de cara a afrontar la nostra tasca educativa en el futur. Després d'analitzar els principals elements que conformen el mapa de l'educació contemporània i estudiar el pensament i les experiències socioeducatives d'alguns dels pedagogs i pedagogues més rellevants, els continguts de l'assignatura també ens aprofitaran a l'evolució de l'educació social a Catalunya durant el segle XX.

Objectius:

- Analitzar els corrents pedagògics contemporanis més rellevants.
- Conèixer els plantejaments i les propostes educatives dels pedagogs i pensadors més rellevants de l'època contemporània.
- Conèixer la tipologia de les institucions socioeducatives, els objectius i finalitats i la seva organització a partir del coneixement de la seva evolució al llarg de l'època contemporània.
- Conèixer l'evolució dels diferents àmbits de l'educació social a Catalunya al llarg del segle XX.
- Dominar estratègies de comprensió de textos pedagògics escrits i documents visuals, captar-ne el significat i saber-los llegir i aplicar en el context actual.
- Desenvolupar estratègies de recerca d'informació i documentació, construir coneixements i saber-los comunicar de forma oral i escrita.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Tenir habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Tenir capacitat d'expressió i comunicació oral i escrita en diferents llengües.
- Tenir curiositat intel·lectual.
- Tenir capacitat per aprendre i reflexionar sobre el procés d'aprenentatge.
- Fomentar la cultura de la pau i els valors democràtics.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer els fonaments del coneixement pedagògic, psicològic i sociològic de l'educació.
- Conèixer els diferents àmbits professionals de l'educació social.
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i pràctica professional.
- Analitzar i conèixer les dimensions ètica i política de l'educació.

CONTINGUTS:

Introducció: El mapa de l'educació contemporània

1. Del progrés i el somni il·lustrat a la crisi de la modernitat: processos de construcció i processos de ruptura.
2. De l'escola a la ciutat educativa: l'educació per a tothom i l'educació al llarg de la vida.

Pedagogia i pràctiques d'educació social

1. Educació i llibertat: Paul Robin i la visió anarquista de l'educació integral. Ellen Key i l'educació en el "segle de l'infant". Fernand Deligny i la pedagogia sense projecte.
2. Educació i dimensió social: A.S. Makarenko, la col·lectivitat i el treball. Eglantine Jebb i la protecció de la infància a l'Europa d'entreguerres. Gramsci i el compromís polític amb l'educació. Amadou Hampaté Bâ i l'apropament a l'educació en les altres cultures.
3. Educació i participació: John Dewey i l'educació democràtica. Marthe Fillion, Lilli Lochner i Suzanne Lobstein a l'Home "Chez Nous": un model d'educació activa per a infants abandonats. Janusz Korczak i les repúbliques d'infants.
4. Educació i lluita contra les desigualtats: H.C. Kofoeds i el treball social amb persones adultes. Paulo Freire i l'educació alliberadora. Lorenzo Milani i la pedagogia de Barbiana. Ivan Illich i el moviment de la desescolarització.
5. Educació, temps lliure i animació sociocultural: Baden-Powell i l'escoltisme. Maria Zambrano i l'experiència de las Misiones Pedagógicas. Joaquim Franch i la pedagogia del grup i del projecte.

L'evolució de l'educació social a Catalunya al segle XX

1. Els drets de la infància i l'adolescència. Les institucions de protecció dels menors.
2. Dels ateneus obrers a les escoles d'adults: l'alfabetització de persones adultes i la formació permanent. La transició escola-treball, les escoles-taller i la inserció laboral.
3. L'educació en el lleure i l'animació sociocultural: colònies d'estiu, esplais i moviments juvenils.
4. Els serveis d'atenció a les persones: de l'assistència social al desenvolupament comunitari.
5. L'atenció a la diversitat: de la segregació a la inclusió social.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Activitats de classe i de treball personal: comentari d'articles, textos i altres documents escrits o audiovisuals (pel·lícules, documentals, etc.); preparació de col·loquis en petit grup; debats col·lectius, etc. Es tracta d'activitats que es realitzaran o s'orientaran a la classe i tindran relació amb la part del programa que s'estigui treballant. Aquestes activitats s'avaluaran de forma continuada al llarg del quadrimestre.
- Entrevistes individuals d'avaluació: tutories individuals sobre el temari i les activitats de classe i treball personal i sobre la realització del treball individual escrit.
- Reunions grupals d'avaluació: tutories i reunions de grup sobre l'orientació i el seguiment del treball de preparació de l'exposició oral.

Avaluació de resultats:

L'avaluació dels resultats de l'assignatura es farà a partir dels següents elements:

- a) Treball en grup: exposició oral a classe

Estudi sobre un educador/a i anàlisi d'una institució o experiència socioeducativa del segle XX a Catalunya. Preparació d'una exposició oral a la classe tot seguint les orientacions que es donaran a l'inici de curs.

b) Treball individual a partir de la lectura d'un llibre

Redacció d'un assaig a partir de la lectura d'un llibre que es podrà escollir entre els que es proposin a l'inici del curs. Durant els primers dies de classe es donaran orientacions i es presentaran els llibres que es podran escollir per a la realització d'aquest treball.

c) Prova escrita: comentari de text:

La prova consistirà en la realització, de forma individual, d'un comentari escrit a partir de textos de la pedagogia contemporània.

L'assignatura té una única convocatòria oficial. La nota final de l'assignatura es calcula a partir de la ponderació dels següents aspectes:

-Activitats de classe i treball personal.....	3
-Treball de grup:exposició oral.....	2
-Treball individual: lectura i comentari d'un llibre.....	3
-Prova escrita: comentari de text	2
Total	10

La suma només es farà quan els quatre apartats estiguin superats satisfactòriament. En el Pla de Treball es concretaran els terminis i les possibilitats de recuperació dels apartats no superats dins el quadrimestre en el qual s'imparteix l'assignatura. Si després de les activitats de recuperació hi ha algun apartat no superat, l'assignatura queda pendent per al proper curs acadèmic.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Cambi, F. *Las Pedagogías del siglo XX*. Madrid: Editorial Popular, 2006.
- Carreño, M. (ed.) *Teorías e instituciones contemporáneas de educación*. Madrid: Síntesis, 2000.
- Diversos autors. *Pedagogías del siglo XX*. Barcelona: CissPraxis/Cuadernos de Pedagogía, 2000.
- González-Agàpito, J.; Marquès, S.; Mayordomo, A.; Sureda, B. *Tradició i renovació pedagògica. 1898-1939*. Barcelona: Publicacions Abadia de Montserrat/ IEC, 2002.
- Houssaye, J. (dir.). *Quinze pedagogs: la seva influència, avui*. Barcelona: UOC/Proa, 1995.
- Mallart, J.; Teixidó, M.; Vilanou, C. (eds.) *Repensar la pedagogia, avui*. Barcelona: Societat Catalana de Pedagogia/Eumo Editorial, 2001.
- Negrín, O.; Vergara, J. *Teorías e instituciones contemporáneas de educación*. Madrid: Editorial Centro de estudios Ramon Areces, 2005 (2ª ed.)
- Planella, J. *Ser Educador. Entre Pedagogía y Nomadismo*. Barcelona: UOC, 2009.
- Pozo Andrés, M. del Mar (ed.) *Teorías e instituciones contemporáneas de educación*. Madrid: Biblioteca Nueva, 2004.
- Santolaria, F. *Marginación y educación. Historia de la educación social en la España moderna y contemporánea*. Barcelona: Ariel, 1997.
- Trilla, J. (coord.) *El legado pedagógico del siglo XX para la escuela del siglo XXI*. Barcelona: Graó, 2001.

Complementària:

- Borràs Llop, J.M. (dir.) *Historia de la infancia en la España contemporánea (1834-1936)*. Madrid: Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 1996.
- Colom, A.J. (coord.) *Teorías e instituciones contemporáneas de la educación*. Barcelona: Ariel, 1997.

- Colom, A.J. *La (de)construcción del conocimiento pedagógico*. Barcelona: Paidós, 2002.
- Diversos autors. *Les pedagogies del segle XX: un primer balanç*. Monografia, *Temps d'Educació*, núm. 24, 2000, p. 7-234.
- Duch, Ll. *La educación y la crisis de la modernidad*. Barcelona: Paidós, 1997.
- Feixa, C.; Saura, J.R.; Costa, C. (eds.) *Movimientos juveniles: de la globalización a la antiglobalización*. Barcelona: Ariel, 2002.
- Fullat, O. *Pedagogía existencialista y postmoderna*. Madrid: Síntesis, 2002.
- Heras, P.; Vilanou, C. (ed.) *Pedagogies del segle XX en femení*. Barcelona: UB/Facultat de Pedagogia, 2000.
- Meirieu, Ph. *Frankenstein educador*. Barcelona: Laertes, 1998.
- Monés, J. (coord.) *La educación en el siglo XX*. Barcelona: Praxis, 2006.
- Monés, J. (coord.) *Pedagogia, política i transformació social (1900-1917). L'educació en el context de la fundació de l'Institut d'Estudis Catalans*. Barcelona: Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana, 2008.
- Negrín, O.; Vergara, J. *Antología de textos de teorías e instituciones contemporáneas de educación*. Madrid: Editorial Centro de Estudios Ramon Areces, 2005.
- Otero, E. (ed.) *Las Misiones Pedagógicas 1931-1936*. Madrid: Sociedad Estatal de Conmemoraciones Culturales/Residencia de Estudiantes, 2006.
- Petrus, A. (coord.) *Pedagogía Social*. Barcelona: Ariel, 1998.
- Popkewitz, T.S.; Franklin, B.M.; Pereyra M.A. (comp.) *Historia cultural y educación*. Barcelona: Ediciones Pomares, 2003.
- Postman, N. *Fi de l'educació*. Vic: Eumo Editorial, 1999.
- Puig, E.; Vila, J. *Cent anys de colònies de vacances a Catalunya (1893-1993): dels inicis a la guerra civil*. Barcelona: Mediterrània, 2005.
- Quintana, J.M. *Educación social. Antología de textos clásicos*. Madrid: Narcea, 1994.
- Soler, P. *L'educació en el lleure a Girona*. Girona: Universitat de Girona/Llibres del Segle, 1995.
- Watson, P. *Historia intelectual del siglo XX*. Barcelona: Crítica, 2002.
- Zweig, S. *El món d'ahir. Memòries d'un europeu*. Barcelona: Quaderns Crema, 2001.

Enllaços

- Conferència Internacional permanent d'Història de l'Educació (ISCHE): http://www.inrp.fr/she/ische/index_esp.htm
- Sociedad Española de Historia de la Educación: <http://www.sc.ehu.es/sfwsedhe/>
- UNESCO: <http://www.unesco.org>
- Pàgina web del professor Philippe Meirieu: <http://www.meirieu.com>
- Associació d'amics del Dr. Korczak (Drets de la infància): <http://www.aidh.org/korczak/>
- Oficina Internacional d'Educació: <http://www.ibe.unesco.org>

Llengua Anglesa per a Usos Acadèmics

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

En el context d'una Europa on la mobilitat va en augment, el coneixement mutu de les diverses realitats esdevé cada vegada més important. Es calcula que un 80% de la informació emmagatzemada en format electrònic és en llengua anglesa i al voltant d'un 50% de totes les publicacions científiques i acadèmiques s'escriuen en anglès. És evident que aquestes xifres són aproximades, i que, en el futur, altres llengües com ara el xinès, l'àrab i el castellà també tindran molta importància. No obstant això, és igualment obvi que qui no domini l'anglès no tindrà accés a molta informació, sobre tot a nivell europeu, on aquesta llengua serveix cada vegada més com a lingua franca. En aquesta assignatura es treballarà la capacitat d'extreure, comprendre i produir informació en llengua anglesa de forma oral i escrita.

Els alumnes hauran de:

- adquirir l'hàbit de consultar documents escrits i orals en llengua anglesa com a font d'informació sobre el temes relacionats amb l'educació social
- adquirir eines, tècniques i estratègies per poder accedir a informació en documents escrits i orals en llengua anglesa
- adquirir recursos suficients per poder comprendre i interpretar textos dels àmbits científic, acadèmic i professional
- desenvolupar estratègies per expressar-se de forma escrita i oral en llengua anglesa
- adquirir recursos suficients per poder comprendre i interpretar textos dels àmbits científic, acadèmic i professional
- desenvolupar la seva autonomia a l'hora de sintetitzar i resumir informació provinent dels textos orals i escrits
- conèixer i utilitzar les estructures gramaticals i vocabulari adients per al context acadèmic i la temàtica d'educació social
- saber presentar en grup i de forma oral un tema relacionat amb l'educació social (la presentació es farà en llengua anglesa)

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Tenir habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Tenir capacitat d'expressió i comunicació oral i escrita en diferents llengües.
- Tenir capacitat de cerca, recopilació, classificació, anàlisi, síntesi i comunicació.
- Tenir capacitat per treballar en un context internacional i desenvolupar habilitats comunicatives en una llengua estrangera.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Ser capaç de plantejar la investigació i redacció del coneixement professional.

CONTINGUTS:

1. Estratègies de lectura acadèmica
 1. La lectura efectiva
 2. La lectura globalitzada
 3. La lectura focalitzada

1. Estratègies d'escriptura acadèmica
 1. Estructura de la frase, ordre de mots i connectors
 2. Desenvolupament del paràgraf: tesi, desenvolupament i conclusió
 3. L'argumentació
 4. Cites i paràfrasis

1. Estratègies per a presentacions orals
 1. Estratègies de comprensió de presentacions orals acadèmiques
 2. El procés de preparació d'una presentació oral
 3. La llengua de les presentacions orals

1. El vocabulari acadèmic
 1. Ús del diccionari

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura serà continuada, a partir del treball personal, el treball dirigit, les proves parcials, la presentació oral, i la participació a l'aula. Per aprovar l'assignatura caldrà aprovar cadascun dels elements avaluats (2 proves escrites, redaccions i altres activitats de treball personal, activitats de classe, presentació oral en grup, i participació activa a classe) per separat

Avaluació de procés:

- Treball personal: preparació, presentació i correcció dels treballs (lectures i produccions escrites) d'acord amb els terminis pactats
- Treball dirigit: seguiment del treball de preparació corresponent a la presentació oral d'un tema relacionat amb l'educació social en llengua anglesa
- Participació: assistir a les sessions amb la feina preparada i participar en les discussions dels exercicis d'una manera productiva

Avaluació de resultats:

- 2 proves parcials: proves per avaluar l'assimilació del contingut
- Presentació oral: presentació en llengua anglesa d'un tema relacionat amb l'educació social. La presentació es farà en grup, tot i que la nota és individual

La **nota final** es calcula a través dels components següents:

- Proves (2): 40%
- Treball personal: 50% (2 redaccions, de 3 a 5 activitats, un presentació oral)
- Participació: 10%

La recuperació d'una o més parts de l'avaluació es farà durant el període de proves i activitats de recuperació al final del semestre. No obstant, per poder accedir a la recuperació, primer s'ha d'haver presentat tots els treballs d'acord amb els terminis pactats - no es pot deixar cap element avaluable amb la intenció de presentar-lo durant el període de recuperació. Evidentment, l'avaluació de la participació no és recuperable.

Els treballs presentats han de ser inèdits i elaborats pel propi alumne/a.

BIBLIOGRAFIA:

- Philpot, S.; Curnick, L. (2007), *New Headway. Academic Skills. Level 3*, Oxford: Oxford University Press.
- *Oxford pocket català per a estudiants d'anglès*, (2002), Oxford: Oxford University Press.
- Murphy, R. (2004), *English Grammar in Use: Intermediate*, Cambridge: Cambridge University Press.
- McCarthy, M.; O'Dell, F. (2008), *Academic Vocabulary in Use*, Cambridge: Cambridge University Press.

Polítiques i Serveis Socials

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

L'aparició de la Llei 12/2007 d'11 d'octubre de serveis socials configura un nou sistema de serveis socials que concreta criteris d'universalitat en l'accés a serveis i prestacions i deixa enrere sistemes més assistencialistes. En definitiva, estem davant un nou marc més garantista amb drets concrets reconeguts per a tota la població.

La figura de l'educador/a social resulta clau per desenvolupar l'esperit educatiu de la Llei 12/2007 de serveis socials on es posa de manifest que les prestacions i serveis han de cercar la millora i benestar dels ciutadans generant, quan sigui possible, comportaments autònoms i responsables. Els serveis socials de responsabilitat pública es converteixen doncs en una sortida professional interessant i factible per a nous educadors i educadores socials.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Posar els fonaments del coneixement bàsic de la professió.
- Tenir habilitat per comunicar-se amb col·legues i experts d'altres camps.
- Aplicar el coneixement en la pràctica.
- Saber justificar les decisions pròpies.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer els diferents àmbits professionals de l'educació social.
- Conèixer les principals causes i tipus d'exclusió i desadaptació social i els diferents models d'intervenció.
- Ser capaç d'analitzar i interpretar diagnòstics en l'àmbit socioeducatiu.
- Saber reconèixer els recursos culturals de valor social.

CONTINGUTS:

Política social i serveis socials.

- Política i educació. El marc socioeducatiu.
- Les necessitats socials.
- Models d'intervenció social.
- Introducció als conceptes de marginació social i exclusió social.

Organització territorial dels Serveis Socials:

- Principis de l'organització territorial.
- Equips Bàsics d'Atenció Social Primària (EBASP).
- Organització funcional de la xarxa pública dels serveis socials:

Serveis Socials Bàsics: destinataris del servei, nivells d'atenció, serveis, prestacions i programes.

- EBASP: Eix vertebrador dels serveis socials bàsics. Definició i funcions.
- L'educador/a social dins l'EBASP. Funcions i límits de la tasca educativa.
- L'educador/a social dins un equip multi disciplinar.
- La derivació de casos entre els serveis socials bàsics i els especialitzats.
- L'ajut social o econòmic com part d'un pla de treball (PEI).

Alguns àmbits d'intervenció des dels EBASP:

- Necessitat social, com les relacionades amb la manca d'habitatge o amb la desestructuració familiar.
- Vulnerabilitat, risc o dificultat social per la infància i l'adolescència.
- Les drogodependències i altres addiccions.
- Violència masclista i les diverses manifestacions de violència familiar.
- Prestacions, programes i serveis utilitzats des dels EBASP:

•

Centres Oberts.

•

Programes d'absentisme escolar.

- Rendes Mínimes d'Inserció Social (PIRMI).
- Immigració: Oficines d'acollida.
- Ajuts econòmics de suport a les famílies i persones. El concepte de la contraprestació i l'assistencialisme.

AVALUACIÓ:

Avaluació del procés:

Després d'abordar la part general i teòrica de l'assignatura s'efectuarà una prova de coneixements teòrics. L'abordatge pràctic de l'assignatura es realitzarà de forma paral·lela al contingut teòric i tindrà els seus propis mecanismes avaluatius, en forma d'exercicis pràctics (casos reals) relacionats amb els diferents àmbits d'intervenció de l'educador social als SSAP.

Per tant, s'avaluarà al llarg del procés formatiu i mitjançant la observació de la participació dels alumnes. El seguiment dels treballs individuals i/o grupals proposats des de l'assignatura, el complement de formació (en forma de lectures) i la prova de coneixements teòrics, complementen el fil conductor dels aspectes bàsics de l'assignatura.

Avaluació de resultats:

Coneixements teòrics (Bloc 1):

- Prova de coneixements: 3.5 punts
- Coneixements Pràctics (Bloc 2)
- Exercici pràctic A: 1.5 punts
- Exercici pràctic B: 1.5 punts
- Exercici pràctic C: 1.5 punts

Lectures:

- Lectura 1: 1 punts
- Lectura 2: 1 punts

Total: 10 punts

Per aprovar l'assignatura cal assolir 5 punts sobre els 10 possibles. És requisit indispensable haver fet tot els exercicis i haver realitzat la prova de coneixements.

Les persones que no compleixin els requisits de presentació dels exercicis o prova de coneixement hauran de presentar-se a una segona convocatòria un cop finalitzat el període de docència.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Adelantado, J.; Noguera, Jose A i Rambla, X. "El marco de análisis: Las relaciones complejas entre estructura social y políticas sociales". Adelantado, J. (coord.): *Cambios en el estado del Bienestar*. Barcelona: Icaria-UAB. 2000.
- Benejam, P.; Pagès, J. *Enseñar y aprender ciencia sociales*. Barcelona: Institut Ciències de l'Educació UB, 1997.
- Esping-Andersen, G.: *Los tres mundos del estado del bienestar*. València: Edicions Algons el Magnànim, 1993.
- Herrera, M.; Castón, P. *Las políticas sociales en las sociedades complejas*. Barcelona: Ariel, 2003.
- Montagut, T. *Política social. Una introducción*. Barcelona: Ariel, 2000.
- Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials. DOGC núm. 4990, de 18/10/2007.
- Parcerisa, A. *Didáctica en la educación social*. Barcelona: Graó, 1999.
- Petrus, A. (coord.). *Pedagogía social*. Barcelona: Ariel, 1997.
- Romans, M. et. al. *De profesión: educador/a social*. Barcelona: Pòrtic, 1999.
- Santolaria, F. *Marginación y educación. Historia de la educación social en la España moderna y contemporánea*. Barcelona: Ariel, 1997.
- UNICEF. *Convención sobre los derechos del niño*. Madrid: Comité español de la Unicef, 1998.

Complementària

- De Mause, LI. *Historia de la infancia*. Madrid: Alianza universidad, 1974.
- Nuñez, V.; Planas, T. *La educación social especializada. Historia y perspectivas: una propuesta metodológica*. Petrus, A. (coord.). *Pedagogía social*. Barcelona: Ariel, 1997.
- Ortega Esteban, J. (coord.). *Pedagogía social especializada*. Barcelona: Ariel, 1999b.

Altres:

- www.eduso.net
- www.escohotado.org
- www.educacion-social.com
- www.ceesc.cat
- www.gencat.cat/benestar/
- www.gencat.cat/justicia/
- www.savethechildren.es

Psicologia Social

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

- Adquirir coneixements bàsics sobre els models més rellevants de la Psicologia Social.
- Adquirir coneixements dels conceptes i processos psicosocials fonamentals.
- Prendre consciència de la repercussió dels processos socials i organitzatius en l'individu.
- Ser capaç d'analitzar els factors psicosocials presents en els diferents contextos d'intervenció educativa

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Tenir habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Desenvolupar una actitud receptiva i empàtica.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer els diferents àmbits de la vida en societat des d'una perspectiva antropològica, cultural, sociològica, històrica, política i filosòfica.
- Detectar els factors biològics, ecològics i ambientals que afecten els processos socioeducatius.
- Tenir coneixements sobre els conceptes i processos psicosocials fonamentals.
- Ser capaç d'analitzar els factors psicosocials presents en els diferents contextos d'intervenció pedagògica.
- Desenvolupar una actitud de coneixement de les persones i dels col·lectius participants dels diferents àmbits de l'educació social.
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i pràctica professional.

CONTINGUTS:

Introducció a la Psicologia Social

- Història de la Psicologia Social
- Mètodes de recerca de la Psicologia Social
- Principals models teòrics
- La percepció i la cognició social.
- Teories de l'atribució
- Fonts d'error en l'atribució
- La influència social
- La identitat social
- La persuasió i les actituds
- La conformitat
- L'obediènciaLa influència de les minories
- La facilitació social
- L'escaqueig social
- El pensament grupal
- Les relacions socials

- Els estereotips, els prejudicis i la discriminació
- L'agressivitat
- L'atracció interpersonal
- La conducta prosocial
- La comparació social
- La competició i la cooperació

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

Per l'avaluació del procés de l'assignatura es tindrà en compte la realització de les activitats realitzades a la classe i el treball personal (exercicis, dinàmiques i reflexions que es proposin en el desenvolupament dels diferents temes, individuals i/o grupals), que s'especificaran en el Pla de Treball.

També es tindran en compte les tutories ja siguin individuals o grupals per fer el seguiment del procés de cada estudiant.

Avaluació de resultats:

L'assignatura té una única convocatòria oficial. La nota final de l'assignatura es calcula a partir de la ponderació dels següents aspectes

- Treball personal i individual (procés i resultat) 20%
- Treball de grup (procés i resultat) 30%
- Realització d'una prova escrita individual 50%

Per aprovar l'assignatura cal superar satisfactòriament els tres apartats. En el Pla de Treball es concretaran els terminis i les possibilitats de recuperació dels apartats no superats dins el quadrimestre en el qual s'imparteix l'assignatura.

Si després de les activitats de recuperació hi ha algun apartat no superat, l'assignatura queda pendent per al proper curs acadèmic.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Abric, J.; Moscovici, S. (1999). *Psicología social* (4a ed.). Barcelona: Paidós.
- Arias Orduña, A.V.; Morales, J.F. (2007). *Psicología social* (3a ed.). Madrid: McGraw-Hill.
- Aronson, E.; Escotado, A.; Gómez, P. (2000). *El animal social*. Madrid: Alianza Editorial.
- Baron, R.A.; Byrne, D. (2005). *Psicología social* (10a ed.). Madrid: Prentice Hall.
- Myers, D.G. (2008). *Exploraciones de la psicología social* (4a ed.). Madrid: McGraw-Hill.
- Myers, D.G.; Dávila Martínez, J.F.J.; Treviño Rosales, M.E.; Pineda Ayala, L.E. (2005). *Psicología social* (4ª ed.). Mèxic: McGraw-Hill.
- Sánchez Vidal, A.; Morales, J.F. (2002). *Psicología social aplicada: Teoría, método y práctica*. Madrid: Prentice Hall.

Complementària

- Cuesta, U. (2000). *Psicología social de la comunicación*. Madrid: Cátedra.
- Cuesta, U. (2004). *Psicología social cognitiva de la publicidad*. Madrid: Fragua.
- Ibáñez Gracia, T. (1997). *Psicología social de l'ensenyament*. Barcelona: Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya.
- Morales, J.F. (2008). *Método, teoría e investigación en psicología social*. Madrid: Pearson Educación.
- Vendrell Guarro, E.; Ayer, J.C. (1999). *Dinámica de grupos i psicología dels grups*. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona.

Recursos Expressius Corporals

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura vol ser un espai creatiu que permeti a l'alumnat adquirir consciència d'un mateix com a persona i com a educador/a social mitjançant eines dramàtiques que alhora li permetin viure la seva futura professió a partir del cos, l'expressió i l'art.

L'assignatura establirà ponts i línies de treball amb altres assignatures de primer curs i atorgarà especial importància a la relació que es dona entre el cos i l'espai.

Objectius:

- Prendre consciència del propi jo.
- Enriquir el llenguatge corporal i aprendre a utilitzar-lo com a mitjà d'expressió.
- Desenvolupar habilitats dramàtiques que permetin adquirir un mitjà de relació satisfactori amb l'entorn i els altres.
- Obtenir recursos per aplicar les eines dramàtiques en la pràctica professional.
- Introduir-se i conèixer altres àmbits artístics d'expressió relacionats amb la pràctica professional (teatre social, espai públic...).
- Crear un espai integrador des d'on treballar els diferents àmbits d'estudi i de treball a partir d'una òptica artística.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Tenir habilitat per treballar en un equip interdisciplinari.
- Aplicar el coneixement en la pràctica.
- Tenir capacitat per adaptar-se a situacions noves.
- Tenir capacitat per generar noves idees (creativitat).

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer propostes organitzatives, metodologies i recursos didàctics per a l'acció socioeducativa en l'àmbit del desenvolupament comunitari.
- Ser capaç de desenvolupar habilitats dirigides a l'autoconeixement (maduresa, equilibri emocional, autocontrol, etc.).
- Promoure processos de participació i acció comunitària.
- Saber reconèixer els recursos culturals de valor social.

CONTINGUTS:

1. Iniciació a l'expressió corporal
 1. Desenvolupament de l'espontaneïtat
 2. Treball de la tècnica
2. Joc dramàtic
 1. Desenvolupament de la creativitat
 2. Tècniques d'improvisació

3. Aproximació a les tècniques dramàtiques
3. L'expressió corporal i dramàtica com a agent educatiu social
 1. Relació d'experiències
 2. Aproximació a les tècniques de teatre social
 3. El cos i l'espai (aplicació pràctica)

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés

Mitjançant la utilització i comparació de diferents tècniques d'avaluació (autoavaluació, coavaluació, avaluació professor-alumne/a, avaluació entre iguals) s'establiran uns criteris de puntuació que permetin valorar el seguiment i progrés de l'alumnat en relació als objectius establerts. Serviran com a instruments d'avaluació les següents eines de treball: diari personal, carpeta d'aprenentatge, fòrums de debat, participació i seguiment de les activitats durant les sessions de classe i la integració dels nous conceptes, habilitats i actituds adquirits a través de l'anàlisi i reflexió de les pròpies activitats.

L'avaluació de procés representa un 70% del total de la nota final i NO és recuperable.

Avaluació de resultats

L'alumnat haurà de representar o lliurar activitats plantejades a partir de les sessions de classe i de treball dirigit. Aquestes activitats seran individuals o en grup i inclouran representacions dramàtiques i d'expressió, exposicions orals i treballs d'anàlisi i síntesi.

L'avaluació de resultats representa un 30% del total de la nota final i ES POT RECUPERAR durant el plaç de recuperacions establert a final del semestre.

L'assignatura té una única convocatòria oficial.

Per aprovar l'assignatura cal tenir aprovades tant l'avaluació de procés com l'avaluació de resultats. En el cas que un d'aquests apartats quedés suspès, l'alumne/a s'hauria de matricular de nou i tornar a cursar l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Goleman, D; Kaufman, P; Ray, M. *El espíritu creativo*. Barcelona: Zeta, 2009.
- Motos Teruel, T.; Aranda, L.G. *Práctica de expresión corporal*. Ciudad Real: Ñaque, 2004.

Complementària

- Abellan, J. *Boal contra Boal [manuscrit]*. Barcelona: Institut del Teatre, 2001
- Aymerich, M.; Aymerich, C. *L'expressió mitjà de desenvolupament*. Barcelona: Llar del llibre, 1980.
- Boal, A. *Juegos para actores y no actores*. Alba Editorial, 2002.
- Boal, A. *El arco iris del deseo*. Alba Editorial, 2004.
- Caride, J.A.; Vieites, M. F. *De la educación social a la animación teatral*. Gijón: Trea, 2006.
- Castillo, C. *Improvisación. El arte de crear el momento*. Ciudad Real: Ñaque, 2007.
- Motos Teruel, T.; Tejedó, F. *Prácticas de dramatización*. Barcelona: Humanitas, 1987.
- Prado Márquez, B.; Martínez Andreo, C. *Expressió dramàtica: Eina d'intervenció per l'educador/a social*. Universitat de Girona: 2002.
- Ridocci Fernández, M. *Creatividad corporal*. Ciudad Real: Ñaque, 2005.
- Root-Bernstein, R.M. *El secreto de la creatividad*. Barcelona: Kairós, 2002.
- Ucar Martínez, X. *Animació socio-cultural i teatre: avaluació de la intervenció socio-cultural amb*

tècniques i elements teatrals. Universitat Autònoma de Barcelona: 1993.

- Ucar Martínez, X. *El teatro en la animación sociocultural: técnicas de intervención*. Madrid: Diagrama, 1992.

Enllaços

- Forn del teatre Pa'tothom: <http://www.patothom.org>
- Associació Teatre Social i de l'Oprimit, Barcelona: <http://www.impactateatre.org>

ASSIGNATURES DE SEGON CURS

Didàctica

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura proposa treballar cinc eixos en relació al treball educatiu reflexiu d'educadores i educadors socials: el sentit educatiu de l'acció socioeducativa, la relació educativa, les decisions metodològiques, la planificació de propostes educatives i la reflexió sobre la pràctica. L'assignatura ofereix, també, les eines conceptuals i d'anàlisi al voltant del treball educatiu que planifiquen i duen a terme els educadors i educadores socials del projecte, centre o institució que s'estudiarà en l'assignatura Treball Interdisciplinari.

Objectius

- Identificar i analitzar els diferents elements presents en les accions educatives de les educadores i els educador socials.
- Aprofundir en els elements presents en la relació educativa entre educador/a i educands en els processos d'ensenyament i aprenentatge.
- Conèixer, planificar, aplicar i valorar estratègies metodològiques i recursos que permetin elaborar propostes d'acció educativa en l'àmbit de l'educació social.
- Contextualitzar les accions educatives en relació a l'entorn on es duen a terme i a les possibilitats i límits dels educadors i educadores socials

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Tenir capacitat d'organitzar i planificar.
- Comunicar-se de forma oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Tenir habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Tenir capacitat per prendre decisions.
- Tenir habilitats per a la crítica i autocrítica.
- Posseir habilitats interpersonals.
- Apreciar la diversitat i multiculturalitat.
- Adoptar un compromís ètic.
- Preocupar-se per la qualitat professional.
- Tenir capacitat per aprendre i reflexionar sobre el procés d'aprenentatge.
- Desenvolupar una actitud receptiva i empàtica.
- Ser capaç de respectar i fomentar els drets fonamentals de les persones.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer els fonaments del disseny i ús dels recursos socioeducatius en la pràctica educativa.
- Conèixer i utilitzar les estratègies i els recursos socioeducatius propis dels diferents àmbits de l'educació social.
- Identificar i reconèixer el coneixement educatiu viu i experiencial.
- Conèixer i analitzar les diferents funcions i tasques de la persona educadora social.
- Desenvolupar l'avaluació contínua dels processos socioeducatius amb la persona, el grup i la

comunitat.

CONTINGUTS:

Bloc 1: El sentit de l'acció socioeducativa

- Per a què eduquem?: Finalitats que orienten l'acció socioeducativa
- Didàctica i educació social: Trets definitoris d'aquesta relació
- El concepte d'acció socioeducativa: Com l'orientem

Bloc 2: La relació educativa

- Els llocs de les relacions educatives
- Els indrets personals de cada educadora o educador
- Les possibilitats i oportunitats d'aprendre de les persones

Bloc 3: Les decisions metodològiques

- Els paradigmes que guien les decisions de les educadores i els educadors socials
- Les accions educatives: els continguts que ens proposem
- Estratègies metodològiques: la coherència entre el sentit educatiu i l'acció
- El sentit educatiu de l'avaluació

Bloc 4: Planificació de les propostes educatives

- Les finalitats educatives
- Els continguts educatius
- Les estratègies metodològiques
- L'avaluació formativa

Bloc 5: Reflexió sobre la pràctica

- La innovació educativa en les propostes
- La investigació-acció
- El treball educatiu en xarxa

Bloc 6: Proposta d'acció educativa de la institució

- El projecte educatiu
- Anàlisi d'un projecte d'acció educativa. Valoració didàctica
- La pràctica educativa: metodologies d'acció socioeducativa

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés: (40%)

- Seguiment individual del diari personal que expliqui la relació educativa que s'ha establert amb una persona concreta
- Seguiment del treball en petit grup al voltant de la planificació, posada en pràctica i avaluació d'una proposta educativa
- Realització de treballs en petit grup i individuals
- Assistència i implicació en les sessions de classe

Avaluació de Resultats: (60%)

- Treball Individual a partir de la relació educativa establerta amb una persona concreta (20%)
- Treball en grup: Realització, posada en pràctica i avaluació d'una proposta educativa a la resta del grup classe.(20%)
- Treball individual: Reflexió educativa de les propostes de la resta dels grups de la classe (20%)

En el cas de no superar l'avaluació de procés caldrà presentar-se a una prova individual final durant les setmanes de recuperació.

En el cas de no superar l'avaluació de resultats caldrà recuperar les parts corresponents durant les setmanes de recuperació.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Carbonell, Francesc i Martucelli, Danilo (2009) *La reconversió de l'ofici d'educar*. Vic/Barcelona: Eumo Editorial/Fundació Jaume Bofill.
- Delors, Jacques (1996) *Educació: Hi ha un tresor amagat a dins*. Barcelona: UNESCO.
- Forés, Anna i Parcerisa, Artur (2003) Didàctica i educació social: una convivència plena de possibilitats? *Educació social. Revista d'intervenció Socioeducativa* núm. 25.
- Forés, Anna; Vallvé, Montserrat (2005) *Quan la didàctica porta el nom d'educació social*. Barcelona: Claret.
- Flecha, Ramon (1997) *Compartiendo palabras. El aprendizaje de las personas adultas a través del diálogo*. Barcelona: Paidós.
- Funes, Jaume (2010) *9 ideas clave: educar en la adolescencia*. Barcelona: Graó.
- Gimeno Sacristan, José (coord.) *Saberes e incertidumbres sobre el currículum*. Madrid: Morata.
- Meirieu, Philippe (1998) *Frankenstein educador*. Barcelona: Laertes.
- Morin, Edgar (2001) *Los siete saberes necesarios para la educación del futuro*. Barcelona: Paidós.
- Parcerisa, Artur (1999) *Didáctica de la educación social. Enseñar y aprender fuera de la escuela*. Barcelona: Graó.

Complementària

- Angulo, José Felix; Blanco, Nieves (1994) *Teoría y desarrollo del currículum*. Màlaga: Aljibe.
- Berga, Anna (2007) *Adolescència femenina i risc social*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Col·lecció Aportacions, 30.
- Comas, Marta; Molina, Encarna; Tolosanas, M. (2008) *Identitats. Educació, immigració i construcció identitària*. Vic: Eumo Editorial/Barcelona: Fundació Jaume Bofill.

Educació al Llarg de la Vida

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura proposa als alumnes un marc teòric i un anàlisi dels processos socioeducatius presents i necessaris en la societat contemporània. L'educació al llarg de la vida ha estat present i considerada en diversos moments de la història, però és en la societat actual quan emergeix com una necessitat reconeguda, lligada a la vida de les persones. L'assignatura pretén una aproximació global al concepte d'educació al llarg de la vida a partir de la introducció al marc teòric, de la descripció i anàlisi de les implicacions i relacions respecte la societat actual, del paper de l'educació social i d'algunes qüestions per al debat i la reflexió en el marc del context actual.

- Conèixer i comprendre el concepte, els fonaments teòrics i la perspectiva històrica de l'educació al llarg de la vida.
- Reconèixer, interrelacionar i integrar el paper de l'educació social en diferents àmbits i dimensions que comprèn l'educació al llarg de la vida.
- Conèixer i analitzar algunes experiències d'educació permanent.
- Analitzar i reflexionar sobre la realitat actual en perspectiva de necessitat i oportunitat per a l'educació al llarg de tota la vida.
- Identificar i analitzar els processos d'aprenentatge de les persones, grups o col·lectius a través de les històries de vida.
- Desenvolupar actituds crítiques, obertes, actives i compromeses amb un mateix i amb l'entorn social en el marc de l'educació al llarg de la vida.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Tenir capacitat d'organitzar i planificar.
- Posseir habilitats interpersonals.
- Apreciar la diversitat i multiculturalitat.
- Tenir curiositat intel·lectual.
- Tenir capacitat per aprendre i reflexionar sobre el procés d'aprenentatge.
- Fomentar la cultura de la pau i els valors democràtics.
- Desenvolupar una actitud receptiva i empàtica.
- Ser capaç de respectar i fomentar els drets fonamentals de les persones.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Aplicar de manera crítica i reflexiva la raó en la pràctica educativa.
- Identificar i reconèixer el coneixement educatiu viu i experiencial.
- Acompanyar i intervenir en processos educatius.
- Desenvolupar una actitud de coneixement de les persones i dels col·lectius participants dels diferents àmbits de l'educació social.
- Ser capaç de treballar en la complexitat i incertesa del context.
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i pràctica professional.
- Desenvolupar actituds i valors en la pràctica educativa relacionats amb els drets humans.

CONTINGUTS:

BLOC 1. Introducció al marc teòric del concepte educació al llarg de la vida.

- Definició i aproximació terminològica.
- Conceptes fonamentals vinculats a educació al llarg de la vida. Àmbits i dimensions.
- Descripció de la perspectiva històrica del concepte.

BLOC 2. Educació al llarg de la vida a la societat actual.

- Globalització econòmica v. mundialització solidària.
- La societat contemporània i les sinergies educatives.
- Les ciutats educatives.

BLOC 3. Educació social i educació al llarg de la vida.

- El paper de educació social.
- Experiències educació permanent.
- Les històries de vida.

BLOC 4. Debats i reflexions actuals entorn educació al llarg de la vida.

- Model econòmic v. model integral.
- Allargament de educació bàsica v. educació al llarg de la vida.
- Educació al llarg de la vida: algunes paradoxes i reflexions.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura inclou dos moments i es durà a terme mitjançant diferents accions:

Avaluació del procés (40% de la nota final):

- Ús de la tutoria individual i grupal per al seguiment de l'assignatura i dels treballs individuals i grupals. (30%).
- Assistència, participació i implicació en les sessions de classe i de treball dirigit. (30%)
- Participació i seguiment de les activitats individuals i grupals plantejades durant les classes i les sessions de treball dirigit. (40%)

Avaluació de resultats (60% de la nota final):

- Carpeta de treball: (30%)
- Realització en petit grup de les activitats proposades a les classes i sessions de treball dirigit.
- Realització individual de les activitats proposades a les classes i sessions de treball dirigit.
- Treball grupal (organització dels continguts de l'assignatura en el TI). (30%)
- Treball individual de síntesi: continguts treballats, experiències personals i informe d'autoavaluació. (40%)

Per aprovar l'assignatura és requisit indispensable superar les diverses parts tant de l'avaluació de procés com de l'avaluació de resultats.

En el cas de no superar algun dels dos moments d'avaluació (procés i/o resultats), caldrà presentar-se a les proves corresponents de les diverses parts durant les setmanes de recuperació, per tal d'aprovar l'assignatura. Aquestes proves i activitats de recuperació es concretaran en el pla de treball a l'inici del semestre.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Cabello, M.J. *Educación permanente y educación social*. Málaga: Aljibe, 2002.
- Caride, J.A. *Las identidades de la Educación Social*, dins de *Cuadernos de Pedagogía*, n. 321. Barcelona, 2003.
- Charlot, B. *La relación con el saber, formación de maestros y profesores, educación y globalización. Cuestiones para la educación de hoy*. Uruguay: Ediciones Trilce, 2008.
- Faure, E.; et al. *Aprender a ser. La educación del futuro*. Madrid: Alianza Editorial/Unesco, 1973.
- Freire, P. *Bajo la sombra de éste árbol*. Barcelona: El Roure, 1997.
- Freire, P. *L'Educació com a pràctica de la llibertat*. Vic: Eumo Editorial, col. Textos Pedagògics, n. 13, 1987.
- Freire, P. *Pedagogía del oprimido*. Madrid: Siglo XXI, 1970.
- Gelpi E. *Educación permanente. Problemas laborales y perspectivas educativas*. Madrid: Editorial Popular/EOI, 1990.
- Gelpi E. *Identidades, conflictos y educación de adultos*. Madrid: Diálogos y Universidad, 1998.
- Marchioni, M. *Comunidad, participación y desarrollo*. Madrid: Editorial Popular, 1999.
- Morin. E. *Los siete saberes necesarios para la educación del futuro*. Barcelona: Paidós Studio 2001.
- Morin. E. *Tenir el cap clar. Per organitzar els coneixements i aprendre a viure*. Barcelona: la Campana, 2001.
- Petrus, A., Romand, M. i Trilla, J. *De profesión: Educador (a) social*. Barcelona: Paidós.

Complementària

- Ayuste, A. *Planteamientos de la pedagogía crítica. Comunicar es transformar*. Barcelona: Graó, 1994.
- Barker, P. (coordinador) *Vivir como iguales*. Buenos Aires: Paidós Studio, 1996.
- BICE (Bureau International Catholique de l'Enfance) *La resiliència o el realisme de l'esperança*. Barcelona: Claret, 1999.
- Caritas Española. *Intervenciones ante la exclusión social*. Documentación social, número 135. Octubre/desembre de 2004.
- Caritas Española. *La empresa de inserción a debate*. Documentación social. Caritas española, 2000.
- Castells, M. *La era de la información. Economía y sociedad cultura*. Madrid: Alianza, 1997.
- Delors, J. *Educació: hi ha un tresor amagat a dins*. Barcelona: Centre Unesco de Catalunya, 1996.
- Del Río, E. *Formación y empleo. Estrategias posibles*. Barcelona: Paidós, 1991.
- Diputació de Barcelona. *Diversitat i Ciutadania. Bibliografia bàsica*. Diputació de Barcelona 2005
- Font, T.; Allepuz, R. *Per una globalització més justa. Parlem?* Barcelona: Justícia i Pau, 2002.
- Galeano, E. *Patatas arriba. La escuela del mundo al revés*. Madrid: Siglo XXI, 2001.
- Hallak, J.: *Globalización, derechos humanos y educación*. Dins *El Seminario para el Desarrollo Internacional (ASDI) en Estocolmo*. París: UNESCO-Instituto Internacional de Planeamiento de la Educación, 1999.
- Makarenko, A. *Poema Pedagògic*. Vic: Eumo Editorial, 2006. (ISBN: 978-84-9766-195-9). / *El poema pedagógico*. Madrid: Akal, 1996.
- Navarro, S. *Redes sociales y construcción comunitària*. Editorial CCS, 2004.

Organització d'Institucions Socioeducatives

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura es planteja com una introducció i aproximació a l'estudi de la gestió i a les realitats de les distintes institucions educatives no formals. Pretén donar a conèixer els elements que caracteritzen aquest tipus d'institucions, la seva gestió, la dinàmica organitzativa i els components organitzatius bàsics (lideratge, voluntariat, màrqueting, finançament...) que es treballen, de forma teòrica. També s'analitzaran i contrastaran diverses organitzacions vinculades al món social, d'oci, laboral, compensatòria..., mitjançant treball de camp i/o veient experiències practiques, facilitant que l'assignatura tingui un caràcter aplicat.

Objectius

1. Saber identificar els aspectes que caracteritzen les institucions socioeducatives.
2. Conèixer els principals elements teòrics relacionats amb l'organització d'institucions educatives de caràcter no formal.
3. Saber identificar diferents realitats organitzatives i de gestió en l'àmbit no formal.
4. Saber analitzar pràctiques organitzatives i de gestió dutes a terme dins les institucions d'educació no formal.
5. Proposar criteris i eines per optimitzar la tasca organitzativa.
6. Analitzar la funció directiva i el lideratge en una institució d'educació no formal.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Tenir capacitat d'organitzar i planificar.
- Tenir capacitat per resoldre problemes.
- Tenir capacitat per prendre decisions.
- Posseir habilitats per al treball en equip.
- Posseir habilitats interpersonals.
- Tenir capacitat de lideratge.
- Desenvolupar capacitats i habilitats per al treball en xarxa i en equips multiprofessionals.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer les característiques fonamentals dels entorns socials i laborals d'acció educativa.
- Ser capaç d'analitzar contextos institucionalitzats.
- Ser capaç de gestionar i intervenir en la resolució de conflictes.
- Ser capaç de participar en la gestió i organització de les institucions socials i educatives.
- Ser capaç de participar en la gestió i organització de les institucions socials i educatives.

CONTINGUTS:

Bloc I: Les organitzacions educatives no formals

- Conceptes i tipus d'organitzacions educatives en l'àmbit no formal
- Característiques i principis organitzatius de les institucions socioeducatives
- Marc legal. Formes jurídiques de les institucions

- L'organització no formal des d'una perspectiva sistèmica

Bloc II: Components organitzatius en els centres educatius no formals

Les estructures organitzatives

- Recursos humans
- Recursos materials
- Recursos funcionals

Les dinàmiques organitzatives i gestores

- La gestió de comandament: modalitats i estils de direcció
- El lideratge

El sistema relacional

- La comunicació i la gestió de la informació
- La motivació
- La presa de decisions i la delegació
- La mediació i la resolució de conflictes
- El treball en equip
- Processos de participació
- El treball en xarxa

Bloc III: El màrqueting social

Bloc IV: Avaluació d'institucions educatives no formals

Bloc V: Noves tendències organitzatives

AVALUACIÓ:

L'assignatura té una única convocatòria oficial. La nota final de l'assignatura es calcula a partir de la ponderació dels següents aspectes:

Avaluació de procés (20%)

L'avaluació de procés consta de diferents indicadors que han de tenir-se aprovats individualment per poder superar l'assignatura. Els indicadors són:

- L'assistència i implicació en les sessions de classe
- La participació en activitats relacionades amb entitats i institucions dins o fora de l'aula.
- Tutoria individual del procés d'aprenentatge
- Les tutories de grup per al seguiment del treball grupal i la preparació de la corresponent exposició oral.

Avaluació dels resultats (80%)

Els diferents indicadors que han de tenir-se aprovats per poder superar l'assignatura són:

-
- Les activitats vinculades a cada un dels blocs temàtics que treballarem i que els/les estudiants hauran de lliurar individualment i/o en grup (15%)
- Treball en grup i exposició oral sobre l'organització d'una institució vinculada a l'àmbit socioeducatiu (procés i resultat) (20%)
- Prova individual escrita de caràcter general sobre els continguts del programa (45%)

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Adirondak, S. (1997) *Direcció i gestió de les organitzacions de voluntaris*. Barcelona: Torres Jussana.
- Borràs, I.; Hernández, F.; Luna, L.M. (2001) *Gestió Integral d'entitats 3 Gestió Econòmica*. Torre Jussana. Ajuntament de Barcelona. Col·lecció Dossiers & Útils.
- Carpio, M. (1999). *El sector no lucratiu en España*. Madrid: Pirámide.
- Connors, T.D. [ed] (1998). *Manual de les organitzacions no lucratives (2 volums)*. Barcelona: Pleniluni.
- Fantova, F.(2001). *La gestión de organizaciones no lucrativas*. Madrid: CCS.
- Gómez, A. [coord] (1999). *Manual de gestió de les organitzacions no lucratives*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona.
- Leal, A.(2000). *Gestión del marketing social*. Madrid: McGraw-Hill.
- Luna, L.M.; Hernández, F. (2001) *Organització interna Gestió Integral d'Entitats 1*. Barcelona: Torres Jussana.
- Tomàs, M. (1997): *Temes bàsics d'organització i gestió d'institucions d'educació no formal*. Bellaterra: Servei de publicacions de la UAB.
- Urgell, J. *Recursos humans a les organitzacions no lucratives*. Barcelona.
- Vernis, A.; Iglesias, M.; Sanz, B.; Solernou, M.; Urgell, J.; Vidal, P. (1997). *La gestió de les organitzacions no lucratives. Treballant per la millora de les associacions*. Barcelona: Proa.
- Vernis, A. [et al.](2004). *Los retos en la gestión de las organizaciones no lucrativas*. Barcelona: Granica

Complementària

- Armengol, C., Feixas, M., Pallarès, R.M. (2000) *Seguint el fil de l'organització*. Bellaterra: UAB.
- Bayon, F. (2002) *Organizaciones y recursos humanos*. Madrid: Síntesis.
- Bornstein David. *Cómo cambiar el mundo. Los emprendedores sociales y el poder de las nuevas ideas*. España: Debate 2005.
- Bretones, X. (2004) *Noves formes de finançament associatiu*. Barcelona: Torres Jussana.
- Costa, J.M. (1998). *Gestió de la qualitat en un món de serveis*. Barcelona: Gestió 2000.
- Chias, J. (1998). *El mercado son personas. El marketing en las empresas de servicios*. Madrid: McGraw-Hill.
- Garau, J. (2002). *Guía para la implantación de la norma Ong con calidad*. Barcelona: Intress
- Gairin, J. (1988). *La organización de instituciones de educación no formal*. *Educar* 13. Sección de Ciencias de la Educación UAB Barcelona. pp.43-68.
- Guàrdia, R. (1997). *¿Cómo conseguir soporte y recursos privados para una institución sin ánimo de lucro?* Barcelona: Ajuntament de Barcelona Torre Jussana.
- Luna, L.M.; Hernández, F. (2001) *La Comunicació Gestió Integral d'Entitats 2*. Barcelona: Torres Jussana.
- Martínez, J.L. i alt. (2003) *La acción social de la empresa*. Madrid: Financial Times.
- Palencia-Lefler, M. (2002) *L'activitat professional de cercar recursos*. Barcelona: Pleniluni.
- Sellarès, A. (2002) *Fiscalitat Associativa Pràctica*. Barcelona: Torre Jussana.
- Sichar Gonzalo. (2003) *La empresa socialmente responsable*. Madrid: F. Cideal.

Societat i Entorn

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

Aquesta és una assignatura de fonamentació teòrica, que ha de permetre a l'alumne analitzar i interpretar la societat, fixant-se en aquells entorns on hi ha risc d'exclusió social. Condició útil per al treball d'educació social.

És una assignatura relacionada des del punt de vista dels continguts amb l'assignatura de primer curs Societat i Cultura. També és una assignatura que ofereix bases conceptuals i instruments d'anàlisi útils per al desenvolupament del treball interdisciplinari de segon curs.

Els objectius generals de l'assignatura són els següents:

- Donar elements per interpretar críticament el món canviant en què vivim.
- Analitzar la influència de l'entorn en la societat.
- Tractar l'entorn social característic dels principals àmbits d'actuació de l'educació social.
- Utilitzar instruments d'anàlisi de la societat

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Tenir coneixements bàsics generals.
- Tenir habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Tenir capacitat de cerca, recopilació, classificació, anàlisi, síntesi i comunicació.
- Ser capaç de respectar i fomentar els drets fonamentals de les persones.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer els diferents àmbits de la vida en societat des d'una perspectiva antropològica, cultural, sociològica, històrica, política i filosòfica.
- Conèixer les característiques fonamentals dels entorns socials i laborals d'acció educativa.
- Ser capaç de desenvolupar una actitud curiosa i inquieta cap a la realitat social, econòmica, cultural i política de la societat.
- Identificar les desigualtats i conèixer les estratègies i mecanismes de prevenció i compensació de les mateixes.

CONTINGUTS:

1. Bases conceptuals de la societat i l'entorn.
2. El coneixement de l'entorn social.
3. La globalització a escala local i mundial.
4. L'ordenació del territori i l'administració pública.
5. El món urbà com a marc d'intervenció social i educativa.
6. L'habitatge i la cohesió social.
7. Anàlisi de les preocupacions socials rellevants (treball, atur, seguretat ciutadana, immigració, violència de gènere, habitatge, participació ciutadana, oci)

AVALUACIÓ:

L'avaluació del procés d'aprenentatge es farà a partir de les diverses activitats individuals i en grup que realitzin els alumnes. Es farà un seguiment a través de tutories individuals i en grup.

L'avaluació dels resultats es calcularà a partir dels aspectes següents:

- Activitats de classe i treball personal 40%
- Treball en grup 20%
- Prova escrita 40%

La nota final s'obté de la suma dels tres parts anteriors. En el cas que algun alumne no aprovi una prova escrita, encara que el càlcul de la nota final sigui aprovat, per tal de superar l'assignatura l'alumne haurà de recuperar les proves escrites suspeses durant les setmanes de recuperació. Els alumnes podran repetir les proves escrites per millorar la nota, sempre que ho comuniquin al professor amb antelació d'una setmana a la realització de la prova. En el Pla de Treball es concretaran els terminis de presentació i les dates de les proves.

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia bàsica

- Benejam, P.; Pagès, J. *Enseñar y aprender ciencias sociales*. Barcelona: Institut de Ciències de l'Educació de la UB, 1997.
- Bauman, Z. *Globalització. Les conseqüències humanes*. Barcelona: Portic: 2001.
- Cabré, A. *El sistema català de reproducció*. Barcelona: Proa, 1999.
- Carreras, C. *Geografia humana*. Barcelona: Edicions de la UB, 1998.
- Diversos Autors, *Les desigualtats socials a Catalunya*. Barcelona: Mediterrània, 1999.
- Giner, S. (dir.) *La societat catalana*. Barcelona: Institut d'Estadística de Catalunya, 1998.
- Jouvenel, H. de; Roque, M.A. (dir) *Catalunya a l'horitzó 2010*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1993.
- Risques, M. (dir.) *Història de la Catalunya Contemporània*. Barcelona: Pòrtic, 1999.

Bibliografia complementària

- Aisa, F.; Vidal, M. *El Raval, un espai al marge*. Barcelona: Editorial Base, 2006.
- Batista, A. *Okupes a Catalunya*. Barcelona: Rosa dels Vents, 2002.
- Bosque, J. et. al. *Pràcticas de geografía de la percepción y de la actividad cotidiana*. Vilassar: Oikos-tau, 1992.
- Carbonell, F.; Martuccelli, D. *La reconversió de l'ofici d'educar. Globalització, migracions i educació*. Vic: Emmo Editorial/ Barcelona: Fundació Jaume Bofill, 2009.
- *Construcció del civisme i gestió de la convivència a l'espai públic de la ciutat de Barcelona*. Observatori del Sistema Penal i els Drets Humans - Universitat de Barcelona, Fundació Jaume Bofill, 2009.
- Estefanía, J. *Hija, ¿qué es la globalización? La primera revolución del siglo XXI*. Madrid: Aguilar, 2001.
- Viejo, R. (ed.) *Les raons dels indignats*. Barcelona: Pòrtic, 2011.

Webgrafia

- Institut d'Estadística de Catalunya: <http://www.idescat.cat/>
- Instituto Nacional de Estadística: <http://www.ine.es/>
- Observatori de la immigració a Catalunya <http://www.migracat.cat/>
- Vision of humanity: <http://www.visionofhumanity.org/>

Treball Interdisciplinari

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

L'objecte de treball de l'assignatura és l'observació i l'anàlisi d'una realitat social i educativa: un centre d'educació social, el seu context i l'activitat educativa que s'hi duu a terme. L'apropament i l'estudi del centre que s'haurà de realitzar es planteja de forma sistèmica, essent necessari la utilització del coneixement adquirit en les assignatures del semestre per analitzar la realitat concreta. L'assignatura per tant pretén interrelacionar els diferents coneixements de les assignatures del semestre i aplicar-los a l'estudi d'un centre així com orientar el treball a realitzar en la realitat concreta objecte d'estudi.

OBJECTIUS

- Prendre consciència de la funcionalitat de les diferents assignatures del quadrimestre així com de la necessitat d'utilitzar-les per a dur a terme la tasca a realitzar en l'assignatura
- Aplicar els coneixements adquirits en el quadrimestre a una realitat determinada
- Apropar-se i investigar un centre d'educació no formal i les relacions que estableix amb l'entorn amb mirada sistèmica
- Conèixer i aplicar instruments d'investigació a una realitat determinada
- Posar en pràctica dinàmiques de treball cooperatiu

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer i saber emmarcar el context institucional i marc legislatiu de l'educació i els serveis socials.
- Ser capaç d'analitzar els factors psicosocials presents en els diferents contextos d'intervenció pedagògica.
- Ser capaç de desenvolupar una actitud curiosa i inquieta cap a la realitat social, econòmica, cultural i política de la societat.
- Ser capaç d'analitzar contextos institucionalitzats.
- Conèixer i analitzar les diferents funcions i tasques de la persona educadora social.

CONTINGUTS:

1. El treball cooperatiu

- Conceptualització
- Finalitats
- Estratègies per desenvolupar el treball de forma cooperativa

2. L'índex: El sentit del treball com un tot.

- Què necessitem saber

3. La relació amb les institucions

- Presentació, negociació
- L'ètica en les relacions i la investigació
- Devolució de la informació

4. La recollida i l'anàlisi de la informació

- La informació necessària. Fonts i instruments per obtenir-la i analitzar-la
- Cerca d'informació i dades documentals
- Tècniques de recollida d'informació: entrevista, observació i notes de camp, qüestionari, anàlisi de documentació del centre

5. La redacció i presentació final del treball

- Característiques de la informació rellevant
- Formats de presentació: oral, escrit, audiovisual

6. La comprensió del marc jurídic per contextualitzar les institucions

AVALUACIÓ:

L'assignatura té una única convocatòria oficial.

Avaluació de procés (20%)

Per al seguiment òptim de l'assignatura es requereix l'assistència i la participació activa en totes les sessions presencials

- Realització de les activitats que es plantegin en les sessions de classe i les de treball dirigit
- Assistència a les tutories grupals i individuals
- Compliment dels terminis establerts en les diferents fases del treball
- Implicació i aportacions al grup de treball

Avaluació de resultats: (80%)

- Treball en grup: Exposició del treball grupal: 10%
- Treball en grup: Dossier grupal sobre l'anàlisi d'una realitat social i educativa: 50%
- Treball individual: Presentació escrita de les reflexions personals sobre l'anàlisi del centre: 20%

BIBLIOGRAFIA:

- Blanchet, A. i altres (1989): *Técnicas de investigación en ciencias sociales*. Madrid: Narcea.
- Cohen, L.; Manion, L. (2000): *Métodos de investigación educativa*. Madrid: Muralla.
- Escudero, José (2004): *Análisis de la realidad local. Técnicas y métodos de investigación desde la Animación Sociocultural*. Madrid: Narcea.
- *Ètica i Educació social. La passió d'un repte*. Monogràfic *Quaderns d'educació social*, 10, octubre 2007.
- Pujolàs, Pere (2008): *El aprendizaje cooperativo*. Barcelona: Graó.
- Rincon, D. i altres (1995): *Técnicas de investigación en ciencias sociales*. Madrid: Dykinson.
- Rué, Joan (1991): *El Treball Cooperatiu*. Barcelona: Barcanova.
- Sandín Esteban, Mª Paz (2003): *Investigación cualitativa en educación: fundamentos y tradiciones*. Madrid: McGraw-Hill.
- Vallès, M. (1999): *Técnicas cualitativas de investigación social*. Madrid: Síntesis.

Acció Socioeducativa amb Persones Adultes

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

L'educació de persones adultes és un àmbit complex, ampli, divers i en contínua transformació per l'estreta relació que manté amb les esferes econòmiques, culturals i simbòliques del context on es desenvolupa. L'assignatura vol aproximar aquesta realitat a l'estudiant per conèixer les possibilitats i frems que el nostre present ofereix per al desenvolupament de propostes educatives, tenint en compte les principals aportacions teòriques que s'han fet en relació a l'etapa adulta des de diferents àrees de coneixement, així com el coneixement d'experiències concretes que ajudin a pensar els aspectes ètics, organitzatius, epistemològics i didàctics fonamentals a tenir en compte en la pràctica educativa amb persones adultes.

Objectius

- Desenvolupar una actitud intel·lectual reflexiva i crítica de les diferents propostes que es presenten en el marc de l'educació de persones adultes.
- Desenvolupar la comprensió i anàlisi dels coneixements que diferents disciplines aporten a la teoria i a la pràctica de l'educació amb persones adultes.
- Conèixer les realitats culturals, econòmiques, socials, polítiques i simbòliques contemporànies que intervenen en les concepcions, preses de decisions i pràctiques educatives amb persones adultes.
- Conèixer propostes organitzatives, metodologies i materials didàctics per a l'educació de persones adultes.
- Col·laborar en la construcció de criteri propi, amb fonamentació teòrica i capacitat reflexiva, com a educadora i educador social en l'àmbit de la formació amb persones adultes.

CONTINGUTS:

1. Perspectives actuals de l'Educació Bàsica de Persones Adultes:
 1. Sentits i necessitats de l'E.P.A. en la societat contemporània.
 2. Àmbits, modalitats i propostes educatives en l'educació de persones adultes.
 2. Les persones adultes com a aprenents:
 1. Actituds, estereotips vers les persones adultes i el seu procés d'aprenentatge.
 2. Persones participants: aprenents i ensenyants.
 3. Les intel·ligències en les persones adultes. Bases teòriques i concrecions pràctiques.
 3. Propostes educatives amb persones adultes:
 1. Les finalitats educatives: control i desenvolupament; el procés educatiu possibilitador o inhibidor.
 2. L'educació de persones adultes com a pràctica de relació: singularitat, disparitat i diferències; poder i autoritat; els temps en la relació d'aprenentatges.
 4. Criteris metodològics en l'educació bàsica de persones adultes:
 1. Concepcions de coneixement, sabers i cultura i la seva concreció en la praxis educativa amb persones adultes.
 2. Orientacions didàctiques: diferents propostes curriculars (disciplinària, interdisciplinària i globalitzadora) i principis orientadors de la pràctica educativa.
 3. Aportacions de Paulo Freire. La dimensió política de l'educació i la seva proposta metodològica.
 4. Recursos per a l'educació bàsica de persones adultes: materials i espais.
1. Experiències d'educació amb persones adultes. (Aquest punt serà transversal, ja que s'aprofitarà el desenvolupament de continguts de cada bloc temàtic per conèixer un o més projectes o activitats relatius als diferents tipus de programes d'educació de persones adultes):
 - Alfabetització i Educació Bàsica.

- Animació i dinamització sociocultural.
- Participació i desenvolupament comunitari.
- Formació laboral (contínua i ocupacional).

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

La metodologia obliga que l'assignatura sigui una experiència viva de la complexitat de tot procés d'aprenentatge. Per aquest motiu l'escriptura d'un diari personal on es reflexioni i es plasmi tot el procés viscut al llarg del curs constitueix un element important per a l'avaluació de procés. Al llarg del curs l'alumnat pot anar presentant petites entregues a la professora en les sessions de tutoria individual.

- Assistència, participació i implicació en desenvolupament de les sessions de classe.
- En el desenvolupament de cada un dels blocs de l'assignatura, es realitzaran diferents activitats de comprensió i reflexió a partir de lectures d'articles i documents audiovisuals. Aquestes podran ser activitats individuals o grupals.
- Tutories individuals d'avaluació del propi procés d'aprenentatge.
- Tutories de grup.

Avaluació de resultats:

- Treballs individuals
- Treball personal i grupal de les activitats del Pla de Treball.

L'assignatura té una única convocatòria oficial. La nota final de l'assignatura es calcula a partir de la ponderació dels següents aspectes:

Treball personal de les activitats del Pla de Treball (procés i resultat): 30%

Treballs en grup de les activitats del Pla de Treball (procés i resultat): 30%

Treball individual (procés i resultat): 40%

Per aprovar l'assignatura cal superar satisfactòriament tots els apartats a avaluar. En el Pla de Treball es concretaran les activitats i els terminis de lliurament d'aquestes.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Ayuste, Anna. et al. *La formació bàsica de persones adultes: imaginari social, aproximació teòrica, organització democràtica*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 2009.
- Diversos autors. *Nuevas perspectivas críticas en educación*. Barcelona: Paidós, 1994.
- Diótima. *El perfume de la maestra*. Barcelona: Icaria, 2002.
- Flecha, Ramón. *Compartiendo palabras. El aprendizaje de las personas adultas a través del diálogo*. Barcelona: El Roure, 1997.
- Freire, Paulo. *La importancia de leer y el proceso de liberación*. Madrid: Siglo XXI, 1984.
- Freire, Paulo. *L'educació com a pràctica de la llibertat*. Vic: Eumo, 1987.
- Freire, Paulo. *A la sombra de este árbol*. Barcelona: El Roure, 1997.
- Freire, Paulo; Macedo, Donaldo. *Alfabetización. Lectura de la palabra y lectura de la realidad*. Barcelona: Paidós, 1989.
- Freire, Paulo. *Pedagogía de l'autonomia*. Xàtiva: Crec i Denes Editorial, 2003
- Galeano, Eduardo. *Las palabras andantes*. Madrid: Siglo XXI, 1999.
- Gelpi, Ettore. *Identidades, conflictos y educación de adultos*. Palma de Mallorca, UIB, Diálogos, 1998.
- Giroux, Henry; Flecha, Ramón. *Igualdad educativa y diferencia cultural*. Barcelona: El Roure, 1992.
- Larrosa, Jorge.; Pérez de Lara, Núria. (comp.) *Imágenes del otro*. Barcelona: Virus, 1997.
- Piussi, Anna M^a; Mañeru, Ana (coords.) *Educación, nombre común femenino*. Barcelona: Octaedro, 2006.

- Skliar, Carlos. *¿Y si el otro no estuviera ahí?. Notas para una pedagogía (improbable) de la diferencia.* Buenos Aires: Miño y Dávila, 2002.

Complementària

- Edwards, Derek.; Mercer, Neil. *El conocimiento compartido.* Barcelona: Paidós, 1988.
- Giroux, Henry. *Cruzando límites. Trabajadores culturales y políticas educativas.* Barcelona: Paidós, 1997.
- Kristof, Agota. *L'analfabeta.* Barcelona: Laertes, 2005
- Medina, Oscar. *Modelos de educación de personas adultas.* Barcelona: El Roure, 1997.
- Mercer, Neil. *La construcción guiada del conocimiento. El habla de profesores y alumnos .* Barcelona: Paidós, 1997.
- Pascual, Agustí. *Hacia una sociología curricular en educación de personas adultas.* Barcelona: Octaedro, 2000.
- Trilla, Jaume. *Otras educaciones. Animación sociocultural, formación de adultos y ciudad educativa.* Barcelona: Anthropos, 1993.

Acció Socioeducativa en l'Àmbit de la Infància i de la Joventut

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

- Pretén que els estudiants s'apropin a l'estudi i a les diferents realitats de les distintes situacions d'exclusió social que afecten especialment la infància i adolescència.
- Que compreguin els principis segons els quals es treballa a Catalunya en els diferents àmbits on es té cura d'infants i joves amb risc d'exclusió social.
- Que tinguin coneixement dels diferents enfocaments teòrics en què es treballa en aquests àmbits i els problemes de coordinació que impliquen.
- Que coneguin el circuit de Protecció de la Infància i Adolescència a Catalunya i els diferents recursos en què es compta en cada àmbit, en funció de la mancança detectada.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Tenir capacitat d'organitzar i planificar.
- Tenir capacitat per adaptar-se a situacions noves.
- Desenvolupar una actitud receptiva i empàtica.
- Ser capaç de respectar i fomentar els drets fonamentals de les persones.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer les principals causes i tipus d'exclusió i desadaptació social i els diferents models d'intervenció.
- Ser capaç d'analitzar els factors psicosocials presents en els diferents contextos d'intervenció pedagògica.
- Conèixer propostes organitzatives, metodologies i recursos didàctics per a l'acció socioeducativa en l'àmbit de la infància i la joventut.
- Ser capaç de desenvolupar una actitud curiosa i inquieta cap a la realitat social, econòmica, cultural i política de la societat.
- Identificar les desigualtats i conèixer les estratègies i mecanismes de prevenció i compensació de les mateixes.
- Conèixer i analitzar les diferents funcions i tasques de la persona educadora social.
- Ser capaç de trobar l'equilibri i la distància professional òptima davant les situacions socioeducatives.
- Saber elaborar, desenvolupar i aplicar plans, programes i projectes d'acció socioeducativa tenint en compte la diversitat dels subjectes i les característiques dels contextos.
- Ser capaç d'elaborar i formalitzar els documents bàsics que regulen l'acció socioeducativa (projecte educatiu individualitzat, projectes de centre, reglament de règim intern i altres informes educatius).
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i pràctica professional.

CONTINGUTS:

1. L'exclusió social d'infants i adolescents:
 1. Concepte, definicions, tipus, trets essencials objectius i repercussions subjectives de l'exclusió social.
 2. Socialització, sociabilitat i dissociabilitat.

3. Alteracions i dificultats de l'infant i/o jove en situació d'exclusió social
2. Casos greus, efectes per als infants i possibilitats d'intervenció:
 1. Els diferents tipus de maltractaments infantils i els seus indicadors
 2. El caràcter resilient de molts infants i adolescents
3. Diferents models d'ideologies i de pràctiques de l'acció educativa
 1. Etapa Repressiva
 2. Etapa Benèfica assistencial
 3. Etapa Terapèutica i les seves diferents versions
 4. Etapa educativa i responsabilitzadora
4. Principis d'acció educativa que inspiren el treball amb infants i adolescents en risc d'exclusió social:
 1. Principis Fenomenològics
 2. Principis d'Orientació Educativa
 3. Principis relacionats amb la dignitat del menor
 4. Principis generals recollits en la nova Llei dels drets i les oportunitats de la infància i adolescència
5. Circuits, eines i recursos dels Àmbits d'Acció en Protecció d'Infants i Adolescents:
 1. El circuit ordinari del Sistema Català de Protecció a la Infància i Adolescència:
 2. Serveis Socials d'Assistència Primària
 3. EAIA i EFIS de la Direcció General d'Atenció a la Infància i Adolescència (DGAIA)
 4. El treball en Centres d'Acolliments, CRAES i CREIS
 5. Funcionament dels Acolliments i de les Adopcions: ICAAA
 6. Àrea Suport al Jove Tutelats i Extutelat (ASJTET)
 7. Treball en casos d'urgència: UDEPMI i EVAMI
6. Circuits, eines i recursos dels Àmbits d'Acció en Justícia Juvenil:
 1. Marc Legal i mesures previstes per la Llei Orgànica 5/00 de 13 de gener de 2000.
 2. El DAM i el treball en Medi Obert
 3. Tipologia i diferents formes de treballar en els centres de Justícia Juvenil:
 1. Oberts
 2. Semioberts
 3. Tancats

AVALUACIÓ:

Avaluació del procés:

En el treball de grup, el professor farà el seguiment del treball mantenint amb cada grup les reunions que consideri oportunes per veure com evoluciona el treball i la implicació de cada membre del grup. En les tutories individuals, el professor farà el seguiment de com porta cada alumne els exercicis individuals i el treball sobre la resiliència.

Avaluació de resultats:

- Es farà una prova d'avaluació final individual sobre la matèria tractada de l'assignatura.
- S'avaluarà l'elaboració i l'exposició oral del treball de grup
- S'avaluarà la implicació de cada estudiant i el ritme seguit en l'execució dels exercicis individuals i del treball individual.

La nota final vindrà donada per la suma de les següents qualificacions parcials:

- Prova d'avaluació individual final: 50%
- Treball de grup, elaboració i exposició 25%
- Treball individual i presentació exercicis 25%

Per aprovar l'assignatura es necessita superar cadascun dels tres apartats

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Aichhorn, A. *Juventud desamparada*. Barcelona: Gedisa, 2006.
- Casas, F: *Infancia: perspectivas psicosociales*. Barcelona: Paidós, 1998.
- Delgado, B. *Historia de la infancia*. Barcelona: Ariel, 1998.
- Fernández Del Valle, J.; Fuertes, I. *El acogimiento residencial en la protección a la infancia*. Madrid: Pirámide, 2000.
- Funes, J. *Intervenció psicopedagògica sobre problemes de desadaptació social*. Barcelona: EDIUOC, 1997.
- Garrido, V. *La reeducación del delincuente juvenil*. València: Tirant lo Blanch, 1992.
- Gervilla, A. *Familia y sociedad: menores en situación de riesgo*. Madrid: Dykinson, 2000.
- Inglés, A. *El maltractament d'infants a Catalunya*. Barcelona: DEJFE. Departament de Justícia. Generalitat de Catalunya, 2000.
- Marzo, M. *Educador social i infància en situació de risc*. Generalitat de Catalunya, DASC, 2009.
- Panchón, C. *Manual de Pedagogía de la inadaptación social*. Barcelona: Dulac Edicions, 1998.
- Panchón, C. *Situación de menores de 16 a 18 años en centros de protección*. Barcelona: Dulac Edicions, 2001.
- Parcerisas, A. *Didáctica en educación social*. Barcelona: Graó, 1999.

Webs:

- Departament D'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat de Catalunya
- Secretaria d'Infància
- Direcció General d'Atenció a la Infància i Adolescència
- Departament de Justícia
- Secretaria de Serveis Penitenciaris, Rehabilitació i Justícia Juvenil

Complementària

- Bringiotty, I. *La escuela ante los niños maltratados*. Barcelona: Paidós, 2000.
- Capdevila, M. i Ferran, M. *Els menors estrangers indocumentats no acompanyats*. Barcelona: CEJFE. Departament de Justícia. Generalitat de Catalunya, 2003.
- Costa, P. *Tribus Urbanas*. Barcelona: Paidós, 1997.
- DGAJ. *Què són els EAIA?* Barcelona: CEJFE. Departament de Justícia. Generalitat de Catalunya, 1988.
- DGAJ. *Projecte Educatiu marc del Servei de Centres*. Barcelona: CEJFE. Departament de Justícia. Generalitat de Catalunya, 1992.
- Folch i Soler, A.; Ramon Albó i Martí. Barcelona: Oikos-tau, 1995.
- Funes, J. *Mediació i justícia juvenil*. Barcelona: CEJFE. Departament de Justícia. Generalitat de Catalunya, 1994.
- Núñez, V. *Modelos de educación social en la época contemporánea*. Barcelona: PPU, 1990.
- Sala, J. *De Casa Moreta al Centre Residencial Osona*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, DASC, 2010.
- Sánchez- Valverde, Carlos. *La Junta Provincial de Protecció a la Infància de Barcelona 1908-1985*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, DASC, 2009.
- Santolaria, F. *Marginación y educación: Historia de la educación social en la España moderna y contemporánea*. Barcelona: Ariel Educación, 1997.
- Singer, L.R. *Resolución de conflictos*. Barcelona: Paidós, 1996.

Acció Socioeducativa en l'Àmbit Laboral

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

La formació s'ha convertit, en el context actual, en el mitjà per accedir a una feina, millorar-la o canviar-la, i en una font de riquesa no només acadèmica i laboral, sinó personal i social. Tenir un determinat nivell formatiu dóna accés a una inserció en el mercat de treball que també ve condicionada per altres factors bé siguin personals (moment evolutiu en el que es troba la persona, la seva situació social, el gènere o la cultura, entre altres), bé siguin contextuals (estat de l'economia, nivells d'atur, noves ocupacions). En l'assignatura es farà un repàs d'alguns d'aquests processos de construcció d'una identitat professional i ocupacional en les persones.

Objectius

- Conèixer el paper i la necessitat de la formació per al treball.
- Reconèixer els diferents organismes que gestionen la formació i la inserció ocupacional.
- Conèixer algunes mesures per facilitar la transició al mercat de treball.
- Valorar les perspectives de treball professional en aquest àmbit.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer les característiques fonamentals dels entorns socials i laborals d'acció educativa.
- Conèixer les principals causes i tipus d'exclusió i desadaptació social i els diferents models d'intervenció.
- Conèixer propostes organitzatives, metodologies i recursos didàctics per a l'acció socioeducativa en l'àmbit del desenvolupament comunitari.
- Identificar les desigualtats i conèixer les estratègies i mecanismes de prevenció i compensació de les mateixes.
- Conèixer els fonaments teòrics dels processos d'orientació i intervenció per a la integració social i laboral.
- Saber elaborar, desenvolupar i aplicar plans, programes i projectes d'acció socioeducativa tenint en compte la diversitat dels subjectes i les característiques dels contextos.

CONTINGUTS:

1. La formació
 1. El sistema educatiu. Legislació educativa i laboral.
 2. La formació professional reglada. Els cicles formatius. Catàleg de títols de formació professional
 3. Formació ocupacional i contínua. Certificats de professionalitat.
 4. Inserció, orientació i formació.
 5. Qualificacions i nivells de competència.
2. El mercat de treball: característiques i problemàtiques.
 1. Característiques del mercat de treball. L'ocupació i l'atur.
 2. Precarietat social laboral.
 3. Els serveis d'ocupació.
 4. Mesures d'actuació per al foment de l'ocupació.

3. La transició a la vida activa. Estratègies d'inserció/reinserció laboral i comunitària.
 1. Els intermediaris en el mercat de treball. Treball en xarxa.
 2. Les tècniques de recerca de feina com a complementàries a la formació.
 3. El paper de les noves tecnologies en el procés d'inserció/reinserció
4. Transversal: Experiències i programes d'inserció/reinserció laboral.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés (30%):

- Activitats individuals i/o col·lectives: seguiment del procés a partir de la presentació dels resultats per escrit (treballs, posters, anàlisi de textos...), presentacions orals col·lectives (debats, col·loquis...) i/o individualitzades (dossier de curs, tutories personalitzades...).
- Treball de grup: seguiment i orientació dels continguts.

Avaluació de resultats (70%):

- Realització d'una prova d'avaluació individual (20%)
- Realització d'una síntesi final de reflexió sobre els continguts (20%)
- Realització d'un treball de grup (30%)

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Adame, M. Teresa (coord.) *Orientació per a la inserció sociolaboral dels joves: Recull d'experiències i materials*. Palma: Universitat de les Illes Balears, 1999.
- Gómez, Mercè, et al. *La inserció laboral com a procés d'intervenció educativa* [Diversos articles]. Barcelona: Fundació Pere Tarrés-Escola de l'Esplai, 2009.
- Grupo Cifo *El formador de formación profesional ocupacional*. Barcelona: Octaedro, 2000.
- Hernando, César *Formación y orientación laboral*. Madrid: Santillana Educación, 2008.
- Orteu, Xavier *La construcción de itinerarios de inserción laboral: una propuesta metodológica*. Barcelona: Gedisa, 2007.
- Palací, Francisco José; Moriano León, Juan Antonio *El Nuevo mercado laboral: Estrategias de inserción y desarrollo profesional*. Madrid: Universidad Nacional de Educación a Distancia, 2003.
- Pallisera, Maria *Anem a treballar: programa de formació laboral: quadern de l'alumne*. Girona: Universitat de Girona, 2008.
- Pallisera, Maria *Anem a treballar: programa de formació laboral: quadern de l'educador*. Girona: Universitat de Girona, 2008.
- Pérez-Díaz, Víctor; Rodríguez, Juan Carlos *La educación profesional en España*. Madrid: Fundación Santillana, 2002.
- Puchol, Luis *Reorientación de carreras profesionales*. Madrid: Esic, 1994.
- Riart, Joan *Elegir una profesión. Proceso de reflexión para elegir bien una profesión*. Barcelona: PPU, 1996.
- Rodríguez, M. Luisa *El mundo del trabajo y las funciones del orientador*. Barcelona: Barcanova, 1992.
- Rodríguez, M. Luisa *Dels estudis universitaris al món del treball: la construcció del projecte professional*. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona, 2008. (Llibre web).
- Salvà, Francesca; Nicolau, Inmaculada *Formación e inserción laboral: conceptos básicos, políticas, programas y recursos para la intervención*. Madrid: Pirámide, 2000. (Psicología).
- Sánchez, Angel-Rodrigo *Información y orientación para la inserción laboral*. Ed Corr. Bilbao: Lugano,

2004.

- Santana, L.E., et al. *Homenatge a "Kikiriki" [Diversos articles]: educar y orientar para la vida activa*. Barcelona: Graó Educació, 2009.
- Vaillant, Denise; Marcelo, Carlos *Las tareas del formador*. Archidona: Aljibe, 2001.
- Valls, Mercè *El Pla de transició al treball, programa de garantia social: un model de transició inclusiva*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament d'Educació, 2008.

Complementària

- Alba, Alfonso; Moreno, Fernando *Discapacidad y mercado de trabajo*. Madrid: Gente Interactiva, 2004.
- Almau, Amelia *Los más emprendedores del instituto*. Barcelona: Fontalba, 2010.
- ALOMAR, Elisabeth, et al. *Treball amb suport [Diversos articles]*. Vic: Eumo Editorial, 2007.
- Barà Temes, Javier *Gènere i inserció laboral del col·lectiu universitari*. Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya, 2010.
- Centre de Formació i Treball Flor de Maig *Nous reptes de formació i treball per a persones amb especial dificultat: Documentació ponències*. Barcelona: Diputació de Barcelona. Xarxa de Municipis, 2002.
- Cañedo-Argüelles, Cecilia *Escuela de segunda oportunidad*. Barcelona: Fontalba, 2003.
- Castell, Pere; Santana, Joan Antoni *Immigració i mercat de treball a Catalunya*. Barcelona: CTEESC, Consell de Treball Econòmic i Social de Catalunya, 2008.
- Colmenares, Marleny *Menors estrangers: formació i treball: guia per a l'atenció dels menors estrangers en l'accés a la formació i la inserció al mercat laboral*. 2a ed. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, Institut Municipal d'Educació, 2009. (Quaderns / Projecte Educatiu de Ciutat Barcelona).
- COPSA. Fons Social Europeu *Insertactiv: nova metodologia per a l'orientació professional i inserció laboral amb col·lectius amb especials dificultats d'inserció*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Servei d'Ocupació de Catalunya, 2004. (Col·lecció NEO: Noves Eines d'Ocupació).
- COPSA. Fons Social Europeu *Plusmotiv: la motivació com a eina metodològica per a la inserció laboral en la població de dones maltractades*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Servei d'Ocupació de Catalunya, 2004. (Col·lecció NEO: Noves Eines d'Ocupació).
- Cortés i Nieto, Tània; Castro, Montserrat *La Reinserció sociolaboral penitenciària a Catalunya*. Universitat de Girona, 2006.
- Cruells, Marta; Igareda, Noelia; Associació de Dones per la Inserció Laboral SURT *Mujeres, integración y prisión*. Barcelona: Aurea, 2005.
- Filella, Gemma (coord.) *La intervenció psicopedagògica en el context no formal. Models d'orientació*. Lleida: Pagès, 1999.
- Filella, Gemma; Amador, Miquel; Universitat de Barcelona *Orientació per a la recerca d'ocupació en la formació ocupacional als centres penitenciaris*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 2009.
- Garrell, Daniel; Moga, Manuel *Inserció laboral de la població immigrada a Catalunya: informe 2008*. Barcelona: CERES, Centre d'Estudis i Recerca Sindicals, 2008.
- Heim, Daniela; Puig Dorall, Eva *Surt! Prostitución y exclusión social informe de investigación*. Barcelona: Surt, 2007.
- Orteu i Guiu, Xavier *Guia d'inserció sociolaboral adreçada als professionals de l'àmbit de les drogodependències*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Salut, 2007.
- Rodríguez, Isabel; Franzoni, Laura *Ocupa't: guia metodològica per a l'orientació i la inserció laboral de les dones*. Solsona: Centre Tecnològic Forestal de Catalunya, 2007.
- Santiago, Josep; Pallisera, Maria *Vull treballar!* Universitat de Girona, 2003.
- Vilà, Montserrat; Pallisera, Maria *Acciones a desarrollar desde el centro educativo para facilitar los procesos de inserción laboral de las personas con discapacidad: aportaciones a partir de una investigación*. Madrid: Sociedad Española de Pedagogía, 2006.

Llengua i Societat

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura és una introducció a l'observació i a l'anàlisi del fet lingüístic en la nostra societat i, especialment, en els àmbits professionals propis de l'Educació Social. A partir d'aquesta mirada, els estudiants podran conèixer i aplicar estratègies i recursos per al foment del coneixement i l'ús social de la llengua en tant que element de cohesió social.

Objectius

- Proporcionar als estudiants eines i instruments que els permetin entendre i prendre consciència de la complexitat del fet lingüístic d'acord amb la seva dimensió cultural, social i política tot fent atenció als territoris de parla catalana.
- Proporcionar als estudiants criteris, experiències, recursos i estratègies metodològiques adequades per a fomentar el coneixement i l'ús socials de la llengua catalana tot fent atenció a les noves migracions.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Tenir capacitat d'organitzar i planificar.
- Tenir habilitat en l'ús elemental de la informàtica.
- Tenir habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Tenir habilitat per treballar en un equip interdisciplinari.
- Saber argumentar i establir relacions sistèmiques entre diferents àmbits del coneixement.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer els diferents àmbits de la vida en societat des d'una perspectiva antropològica, cultural, sociològica, històrica, política i filosòfica.
- Conèixer propostes organitzatives, metodologies i recursos didàctics per a l'educació de persones adultes.
- Conèixer propostes organitzatives, metodologies i recursos didàctics per a l'acció socioeducativa en l'àmbit de la infància i la joventut.
- Ser capaç de desenvolupar una actitud curiosa i inquieta cap a la realitat social, econòmica, cultural i política de la societat.
- Desenvolupar habilitats per detectar les necessitats educatives d'un context determinat.
- Desenvolupar una actitud de coneixement de les persones i dels col·lectius participants dels diferents àmbits de l'educació social.
- Saber reconèixer els recursos culturals de valor social.
- Saber elaborar, desenvolupar i aplicar plans, programes i projectes d'acció socioeducativa tenint en compte la diversitat dels subjectes i les característiques dels contextos.
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i pràctica professional.
- Dominar els mètodes i les tècniques d'investigació social.

CONTINGUTS:

1. Els factors socials i la llengua
 1. Introducció a la sociolingüística
 2. La diversitat lingüística. Els prejudicis lingüístics. Les actituds lingüístiques
 3. Les variables socials i la llengua. La relació entre els factors de l'estructura social (grup social, etnicitat, xarxes socials, àmbits) i l'ús lingüístic
 4. El contacte de llengües. Situació i polítiques lingüístiques a Catalunya. La planificació, l'acollida i la dinamització lingüístiques
2. Llengua i educació
 1. Els processos d'adquisició de primeres i segones llengües
 2. Llengües, ètnies i cultures en l'educació formal i en l'educació no formal.
 3. L'ensenyament del català a no catalanoparlants: àmbits, característiques, estratègies, materials i recursos
 4. El paper de la llengua a l'educació no formal. L'animació a la lectura: característiques, estratègies, materials i recursos. L'animació i la dinamització de grups. La conversa i l'entrevista.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés

L'avaluació de l'assignatura és continuada. Al llarg del semestre l'alumnat realitzarà diverses tasques orals i escrites, individuals i grupals, a dins i a fora de l'aula, que d'acord amb un pla de treball li permetran anar assolint els continguts de l'assignatura. La professora en farà el seguiment a les sessions de treball dirigit i a les tutories individuals. Convé tenir en compte que:

- S'han d'aprovar tots els instruments d'avaluació per separat.
- El termini de lliurament/execució de totes les activitats de l'avaluació és improrrogable.
- Qualsevol activitat que presenti deficiències formals, normativa o de redacció, es considerarà no superada.

Avaluació de resultats

La nota final de l'assignatura serà el resultat de quatre notes parcials, que faran mitjana sols en el cas que cadascuna d'elles sigui igual o superior a aprovat (5), i en els percentatges que s'indiquen a continuació:

- Activitats de curs. Individuals i grupals. 20%
- Entrevista. Tasca individual o grupal. 15%
- Estudi d'un cas. Tasca grupal. 15%
- Prova escrita. Tasca individual. 50%

La recuperació d'una o més notes parcials es farà durant el període de recuperació de proves i activitats d'avaluació sempre i quan aquestes tasques o activitats s'hagin realitzat i lliurat prèviament, d'acord amb el pla de treball de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Articles de Didàctica de la Llengua i de la Literatura. *Llengües, ètnies i cultures a l'ensenyament*, núm. 23, gener de 2001.
- Boix, E; Vila, F.X. *Sociolingüística de la llengua catalana*. Barcelona: Ariel, 1998.
- Casas, M; Danés, A. *Tots els colors de la llengua*. Vic: Edicions l'Àlber, 2004.
- Gràcia, Ll. *Llengua i immigració*. Vic: Eumo Editorial, 2010.

- Junyent, C. (coord.). *Llengua i acollida*. Barcelona: Horsori, 2009.
- Vila, I. (coord.) *Bilingüisme i educació*. Barcelona: UOC-Proa, 1998.

Complementària

- Aznar, S.; Terradellas, M.R (coord.). *Incorporació tardana de l'alumnat estranger. 2n simposi Llengua, educació i immigració*. Girona: ICE UdG/ Ed. Horsori, 1999.
- Bastardas, A. *Ecologia de les llengües. Medi, contacte i dinàmica sociolingüística*. Barcelona: Proa, 1996.
- Bibiloni, G. *Llengua estàndard i variació lingüística*. València: 3 i 4, 1997.
- Delgado, M. *Diversitat i integració*. Barcelona: Edicions 62, 1998.
- Delors, J. (coord.). *Educació: hi ha un tresor amagat a dins. Informe per a la UNESCO de la Comissió Internacional sobre Educació per al segle XXI*. Barcelona: 1996.
- Escardó, M. *La biblioteca, un espai de convivència, un espai educador*. Barcelona: Centre Unesco de Catalunya / Ajuntament de Parets del Vallès, 2002.
- Galindo, M; Vila, F.X. "Els factors explicatius dels usos lingüístics informals entre l'alumnat català: llengua inicial, xarxes socials, competència i llengua vehicular d'ensenyament". *Noves SL*, hivern 2008 [en línia] http://www6.gencat.cat/llengcat/noves/hm09hivern/docs/Galindo_vila.pdf
- Miguélez, F.; García, T.; Rebollo, T.; Sánchez, C.; Romero, A. *Desigualtat i canvi. L'estructura social contemporània*. Barcelona: Proa-Universitat Autònoma de Barcelona, 1997.
- Querol, E. *Llengua i societat als territoris de parla catalana a l'inici del segle XXI*. Barcelona: Secretaria de Política Lingüística, 2007.
- Secretaria de Política Lingüística. "Les llengües a Catalunya: resultats de l'Enquesta d'usos lingüístics a la població 2008". *Llengua i Ús*, 45, p. 75-91.
- Serra, J. M. *Immersion lingüística, rendiment acadèmic i classe social*. Barcelona: Horsori, 1997.
- Solé i Camardons, J. *El poliedre sociolingüístic: una iniciació a la sociolingüística del conflicte*. Barcelona: 3 i 4, 2001.

Pràctiques I

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

Aquesta és la primera assignatura que té crèdits de pràctiques dins del Grau d'Educació Social. La seva finalitat és combinar un període intensiu de contacte amb els diferents centres i/o serveis, així com utilitzar la metodologia de l'anàlisi de cas perquè l'alumnat estudiï amb profunditat una determinada situació i sigui capaç d'arribar a una comprensió holística de la mateixa.

Objectius

- a) Adquirir coneixements bàsics sobre l'anàlisi de casos com una metodologia que ens proporciona dades concretes sobre les quals reflexionar, analitzar i discutir en grup.
- b) Adquirir habilitats de treball cooperatiu per tal de contrastar opinions, acceptar suggeriments i prendre decisions en equip.
- c) Aproximar-se al treball socioeducatiu dels centres de pràctiques
- d) Reflexionar sobre la pràctica de l'educador o educadora social dins els centres.
- e) Saber integrar els coneixements adquirits des de diferents matèries i àrees de coneixement per tal de tenir una comprensió més holística de les diferents realitats socioeducatives.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Posar els fonaments del coneixement bàsic de la professió.
- Tenir capacitat per resoldre problemes.
- Tenir capacitat per prendre decisions.
- Tenir habilitats per a la crítica i autocrítica.
- Posseir habilitats per al treball en equip.
- Adoptar un compromís ètic.
- Aplicar el coneixement en la pràctica.
- Tenir capacitat per aprendre a aprendre.
- Tenir capacitat per generar noves idees (creativitat).
- Preocupar-se per la qualitat professional.
- Saber justificar les decisions pròpies.
- Tenir capacitat per aprendre i reflexionar sobre el procés d'aprenentatge.
- Tenir capacitat de cerca, recopilació, classificació, anàlisi, síntesi i comunicació.
- Saber argumentar i establir relacions sistèmiques entre diferents àmbits del coneixement.
- Saber argumentar i establir relacions sistèmiques entre diferents àmbits del coneixement.
- Desenvolupar una actitud receptiva i empàtica.
- Desenvolupar capacitats i habilitats per al treball en xarxa i en equips multiprofessionals.
- Ser capaç de respectar i fomentar els drets fonamentals de les persones.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer les característiques fonamentals dels entorns socials i laborals d'acció educativa.
- Aplicar de manera crítica i reflexiva la raó en la pràctica educativa.
- Ser capaç de desenvolupar una actitud curiosa i inquieta cap a la realitat social, econòmica, cultural i política de la societat.
- Identificar i reconèixer el coneixement educatiu viu i experiencial.

- Ser capaç de trobar l'equilibri i la distància professional òptima davant les situacions socioeducatives.
- Desenvolupar una actitud de coneixement de les persones i dels col·lectius participants dels diferents àmbits de l'educació social.
- Ser capaç d'acollir els moments d'ambivalència professional i desenvolupar coneixement a partir d'ells.
- Ser capaç de treballar en la complexitat i incertesa del context.
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i pràctica professional.

CONTINGUTS:

Bloc I.

L'anàlisi de cas com a mètode d'estudi.

Tècniques d'observació i de recollida de dades.

Bloc II

Estada de pràctiques a centres i / o serveis

Bloc III.

Models i desenvolupament del Mètode d'Anàlisi de Cas.

- a. Casos descriptius
- b. Casos avaluatius
- c. Casos enfocats a elaborar decisions.

AVALUACIÓ:

L'assignatura té una única convocatòria oficial. La nota final de l'assignatura es calcula a partir de la ponderació dels següents aspectes

- Període de pràctiques i Diari de Camp (procés i resultat) 30%
- Treballs de grup (procés i resultat) 50%
- Realització d'una prova escrita individual 20%

Per aprovar l'assignatura cal superar satisfactòriament els tres apartats. En el Pla de Treball es concretaran els terminis i les possibilitats de recuperació dels apartats no superats dins el quadrimestre en el qual s'imparteix l'assignatura.

Si després de les activitats de recuperació hi ha algun apartat no superat, l'assignatura queda pendent per al proper curs acadèmic.

BIBLIOGRAFIA:

- López Caballero, A. (1997). *Iniciación al análisis de casos : Una metodología activa de aprendizaje en grupos*. Bilbao: Mensajero.
- Martínez Sánchez, A.; Musitu Ochoa, G. (1995). *El estudio de casos: Para profesionales de la acción social*. Madrid: Narcea.
- Nuevo González, E.; Sánchez González, D. (2009). *Adolescentes: 50 casos problemáticos: Análisis psicológico y propuestas educativas*. Madrid: Ccs.
- Gimeno Sacristán, J (2010) *Saberes e incertidumbres sobre el currículum*. Madrid: Morata
- Stake, R.E.; Filella, R. (1998). *Investigación con estudio de casos*. Madrid: Morata.
- Wassermann, S. (1999). *El estudio de casos como método de enseñanza*. Buenos Aires: Amorrortu.

ASSIGNATURES DE TERCER CURS

Acció Socioeducativa per a l'Atenció a la Diversitat

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura aporta les bases fonamentals per a l'atenció socioeducativa en contextos educatius no formals diversos i plurals. Els principis inclusius d'atenció són l'eix fonamental de l'assignatura, i aporten estratègies i eines d'atenció directa als usuaris en aquest marc d'intervenció. Paral·lelament es desenvolupa també, el marc normatiu i legislatiu de referència.

CONTINGUTS:

- Introducció a les diferències individuals. Construcció social de la diferència.
- Evolució històrica i tendències actuals entorn la comprensió de la diferència i la diversitat humana. Organització actual a nivell Europeu i Català.
- Disposicions legislatives entorn les persones amb discapacitat i altres factors d'exclusió social.
- Factors de diversitat: discapacitat i exclusió social.
- L'acció socioeducativa al llarg del cicle vital. Paper de l'educador social: atenció precoç, escolarització, suport a les famílies, promoció laboral i ocupació, oci i comunitat.
- Disseny i organització de la intervenció socioeducativa.
- Ajudes tècniques i tecnològiques per a una atenció de qualitat.
- Serveis i recursos d'assessorament i suport.

AVALUACIÓ:

L'avaluació serà continuada i constarà de la realització de diferents proves individuals sobre el contingut treballat a l'assignatura. A més a més, es farà el seguiment i avaluació de les diferents activitats realitzades individualment i en grup en el marc de les diferents STD i a partir del treball personal de l'alumnat. Per tal de superar l'assignatura, serà imprescindible tenir tots els elements d'avaluació superats per tal d'aprovar l'assignatura.

Acció Socioeducativa per a la Comunitat

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura forma l'alumne per a la intervenció socioeducativa en i des de la comunitat. Els objectius principals són:

1. Conèixer la història, la conceptualització bàsica i el marc teòric del desenvolupament comunitari i les seves relacions amb altres accions de l'univers educatiu.
2. Reflexionar sobre els fonaments metodològics dels plans de desenvolupament comunitari
3. Conèixer les diferents tradicions acadèmiques i professionals de l'educació sociocomunitària.
4. Aprendre a dissenyar i aplicar un projecte d'educació sociocomunitària en una realitat concreta.
5. Conèixer i saber aplicar els mètodes, tècniques i activitats d'educació sociocomunitària.
6. Analitzar diferents experiències de treball socioeducatiu amb la comunitat i conèixer els recursos existents.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Tenir capacitat d'expressió i comunicació oral i escrita en diferents llengües.
- Tenir habilitats per a la crítica i autocrítica.
- Posseir habilitats per al treball en equip.
- Adoptar un compromís ètic.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer propostes organitzatives, metodologies i recursos didàctics per a l'acció socioeducativa en l'àmbit del desenvolupament comunitari.
- Ser capaç d'analitzar i interpretar diagnòstics en l'àmbit socioeducatiu.
- Conèixer els plans de desenvolupament comunitari i local.
- Saber reconèixer els recursos culturals de valor social.
- Saber elaborar, desenvolupar i aplicar plans, programes i projectes d'acció socioeducativa tenint en compte la diversitat dels subjectes i les característiques dels contextos.
- Desenvolupar actituds i valors en la pràctica educativa relacionats amb els drets humans.

CONTINGUTS:

1. Història i fonaments de l'acció socioeducativa "per" i "amb" la comunitat
2. Conceptualització bàsica de l'educació sociocomunitària: la tradició francòfona i la tradició anglosaxona
3. Fonamentació epistemològica: la IAP com a metodologia d'intervenció social
4. Funcions de l'acció socioeducativa en l'àmbit comunitari:
5. Models i àmbits d'intervenció:
 - a. Lleure
 - b. Cultural
 - c. Desenvolupament comunitari
 - d. Assistència socioeducativa
6. La participació social i el treball en xarxa com a estratègia educativa

7. La funció de l'educador/a social en el treball comunitari.
8. Planificació i disseny de plans, programes i accions de desenvolupament comunitari
9. Experiències i projectes d'educació sociocomunitària

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà al llarg de tot el curs acadèmic mitjançant les activitats descrites en el punt anterior. L'assistència a les classes presencials de l'assignatura és obligatòria. L'estudiant ha d'assistir a un mínim d'un 80% de les classes, en cas contrari es considerarà no presentat.

Per poder aprovar l'assignatura s'han de superar totes les activitats d'avaluació.

Avaluació procés (individual i grupal)

Exercicis d'aula, comentaris de text, casos pràctics, estudis de casos, visionat pel·lícula, etc. (20%)

Disseny i elaboració d'un projecte d'educació sociocomunitària en una realitat concreta (40%)

Avaluació resultat (individual)

Examen final (25%)

Treball de reflexió individual sobre les experiències presentades a l'aula (15%)

Els estudiants que durant el curs hagin fet un seguiment adequat de l'assignatura i tot i així els quedi algun aspecte no assolit se'ls donarà l'oportunitat de poder superar la matèria realitzant un treball autònom addicional o refent a alguna de les activitats lliurades o realitzades.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Calvo, A. (2002), *La animación sociocultural. Una estrategia educativa para la participación*. Madrid: Alianza
- Gillet, J.C. (2006) *La animación en la Comunidad. Un modelo de animación socioeducativa*. Barcelona : Graò.
- Llena, A.; Parcerisa, A.; Úcar, X (2009) *10 Ideas clave. La acción comunitaria*. Barcelona: Graò.
- Marchioni, M. (Coord.) (2001) *Comunidad y cambio social. Teoría y praxis de la acción comunitaria*. Madrid: Popular.
- Úcar, X.; Llena, A. (Coords.) (2006) *Miradas y diálogos en torno a la acción comunitaria*. Barcelona: Graò.
- Úcar, X. (Coord.) (2009) *Enfoques y experiencias internacionales de acción comunitaria*. Barcelona : Grao.

Complementària

- Aguilar, M.J. (1991) *Como animar un grupo*. Mèxic: Editorial El Ateneo.
- Froufe, S. (1998). *Técnicas de grupo en animación comunitaria*. Salamanca: Editorial Amaru,
- Perez Serrano, G. (1993) *Elaboración de proyectos sociales. Casos prácticos*. Madrid: Narcea.
- Perez-Campanero, M.P. (1991) *Como detectar las necesidades de intervención socioeducativa*. Madrid: Narcea.
- Taylor, S.; Bogdan, R. (2002). *Introducción a los métodos cualitativos de investigación*. México. Paidós.
- Trilla, J. (1997) (Coord): *Animación sociocultural. Modelos, teorías y ámbitos*. Barcelona: Ariel,
- Ventosa, J.V. (2001) *Desarrollo y evaluación de proyectos socioculturales*. Madrid: CCS
- Villasante, T.R. i altres (Coord.) (2001) *La investigación social participativa*. Barcelona : El viejo Topo.

webgrafia

- Red Iberoamericana de Animación Sociocultural (<http://rianimacion.org/>)
- Revista semestral para animador@s socioculturales y educador@s sociales (<http://quadernsanimacio.net/>)

- Blog de Tècnics superiors en Integració Social i Animador sociocultural pertanyents o afins a la Red Nacional de Integradores y animadores en el Territorio español. (<http://ascprofesional.blogspot.com/>)
- Coordinadora per a l'Animació Sociocultural de Catalunya (CASCAT): (<http://www.cascad.org>)
- Pàgina personal de Mario Viché González (<http://www.quadernsanimacio.net/marioviche/>)
- Revista de pràctiques d'Animació. Brasil (<http://revistapraticasdeanimacao.googlepages.com/>)

Educació Social a Europa ("Social Education in Europe")

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

This course is intended to offer students an introduction to the diversity of social educational work being done today in Europe. Through an introduction to the evolution of the concept of Social Education, an examination of current issues affecting this field, and the presentation of personal experiences of social educational work in different European countries, students are encouraged to contextualise Social Education in Catalonia and develop their capacity for a critical appraisal of its practice.

Social Education in Europe is taught in English as part of the university's commitment to preparing students to live and work in this increasingly mobile and multilingual world. Hence, in addition to developing an awareness of the range of conceptions and strategies currently being used in social educational work, and increasing students' research capacities, this course aims to further develop students' English language competences.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Tenir capacitat d'expressió i comunicació oral i escrita en diferents llengües.
- Tenir capacitat de cerca, recopilació, classificació, anàlisi, síntesi i comunicació.
- Tenir capacitat per treballar en un context internacional i desenvolupar habilitats comunicatives en una llengua estrangera.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer les bases i els fonaments de la pràctica de l'educació social a Europa.

CONTINGUTS:

The course is divided into two blocks. The first of these offers a theoretical perspective to explain the diversity of social educational work currently being done in Europe:

- an initial categorisation of differing models of social educational work
- an exploration of some of the social, political and cultural processes that have shaped the varying conceptions of social education
- an overview of some of the issues (migrations, new technologies, social change...) that mark the present and future

The second block offers first-hand experiences of working in social educational contexts in different European countries (Finland, England, Germany,...)

Running through the whole course, and unifying these two blocks, students will undertake a group research project. The aim is to identify and understand the social educational work being done by a project in a European country, and the social, political and cultural processes that have shaped it.

AVALUACIÓ:

Both students' learning process (classwork, participation in group work, and tutorials) and the results of that learning (personal work, exams, oral and written presentations of group work) will be assessed.

Assessment instruments:

- 2 written exams (1 at the end of each block) 30% of final mark
- Personal work (3 to 5 activities) 20% of final mark
- Group work (oral and written presentations) 40% of final mark
- Participation 10% of final mark

To pass the subject, students **MUST** obtain a mark of 5 or more in **ALL** of the separate assessments. Any student who obtains a mark of less than 5 in the exams, for pieces of personal work, or in the final presentations of the group work, **CAN** recuperate those elements during the recuperation period. However, all pieces of work **MUST** be presented on the dates set out in the Plan of Work. Any work that is not presented, **CANNOT** be recuperated during the recuperation period. In addition, failure to participate actively in the class work, group work or tutorials (learning process), **CANNOT** be recuperated during the recuperation period.

Optatives

Crèdits: 24.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura dona informació detallada dels diferents recursos residencials per a infants i joves desemparats i les funcions que ha de realitzar l'educador/a social en cada tipus de centre, així com el necessari contacte que ha de tenir amb les respectives famílies. També analitza el treball que es realitza des dels EAIA, de la DGAIA i de l'ICA amb les famílies que desitgen adoptar o acollir a un infant, els reptes que se'ls hi plantegen, l'assessorament i seguiment que necessiten i com treballar els fracassos. Acaba amb un breu recorregut històric per les principals institucions i personatges que més han incidit en el món de l'educació social.

Objectius:

- Conèixer els tipus de recursos residencials que hi ha a Catalunya per a menors desemparats i el treball que hi ha de fer l'educador/a social.
- Saber com es treballa des dels diferents serveis i recursos educatius la relació i el Pla de Treball amb les famílies dels menors en situació de greu risc social.
- Saber elaborar els diferents documents que necessàriament ha de redactar l'educador/a social com a tutor/a o referent de l'infant i adolescent.
- Conèixer els diferents circuits de l'acolliment, l'adopció nacional i internacional i el treball de formació i seguiment que s'ha de fer amb les famílies interessades.
- Saber com treballar el Pla d'Acoblament en acolliments i adopcions i també com gestionar els possibles fracassos, quan els menors són retornats per les famílies.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Posar els fonaments del coneixement bàsic de la professió.
- Tenir capacitat per resoldre problemes.
- Posseir habilitats per al treball en equip.
- Tenir habilitat per treballar en un equip interdisciplinari.
- Tenir capacitat per adaptar-se a situacions noves.
- Tenir capacitat per aprendre i reflexionar sobre el procés d'aprenentatge.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer les principals causes i tipus d'exclusió i desadaptació social i els diferents models d'intervenció.
- Identificar les desigualtats i conèixer les estratègies i mecanismes de prevenció i compensació de les mateixes.
- Identificar les desigualtats i conèixer les estratègies i mecanismes de prevenció i compensació de les mateixes.
- Ser capaç d'analitzar contextos institucionalitzats.
- Desenvolupar habilitats per detectar les necessitats educatives d'un context determinat.
- Desenvolupar habilitats per detectar les necessitats educatives d'un context determinat.
- Ser capaç d'elaborar i formalitzar els documents bàsics que regulen l'acció socioeducativa (projecte educatiu individualitzat, projectes de centre, reglament de règim intern i altres informes educatius).

- Ser capaç de treballar en la complexitat i incertesa del context.
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i pràctica professional.

CONTINGUTS:

1- Característiques dels **diferents tipus de centres residencials per a infants i adolescents** desemparats i quins són els objectius de treball dels educadors/es socials:

- Centre d'Acolliment
- CRAES
- CREIS
- CREI Terapèutic
- Recursos assistencials de l'ASJTET
- Recursos d'urgència: URPI, UCA

2- Diferències en **el tractament de les famílies** en funció del recurs educatiu:

- Serveis Social
- EAIA
- Centres (Acolliment, CRAES, CREIS, Terapèutic)

3- Conèixer **els informes i documents** que ha d'elaborar un educador/a social en el seu treball, depenent del recurs on treballi, i els àmbits a què afecta:

- PEI (Projecte Educatiu Individual)
- ITSE (Informe Tutorial Seguiment Educatiu)
- IP (Informe Proposta)
- Documents col·lectius (PEC (Projecte Educatiu Centre), RRI (Reglament Règim Intern), Pla Anual de Centre, Memòria Anual)

4- Conèixer els **circuits de l'acolliment i de l'adopció**, tant nacional com internacional:

- Funcions de la DGAIA en l'acolliment i circuit a seguir:
 - Validació de les famílies
 - Formació de les famílies
 - Selecció dels infants i adolescents
 - Pla d'Acoblament
 - Seguiment
- Funcions de l'ICA en les adopcions nacional i internacionals i circuits a seguir:
 - Validació de les famílies

- ii. Formació de les famílies
- iii. Selecció d'infants
- iv. Pla d'Acoblament Preadoptiu
- v. Seguiment i resolució judicial

5- Objectiu **de treballs de les famílies d'urgències i famílies professionals**

6- Com treballar **el retorn d'un infant o adolescent** quan el Pla d'Acoblament, l'acolliment o l'adopció han fracassat i han de tornar a ingressar en un centre:

- a. Repercussions Psicològiques per als menors
- b. Treball educatiu tutorial intens

7- **Història dels principals recursos residencials** per a infants i joves en risc social a Catalunya:

- a. Les Cases de Caritat, d'Expòsits i de Misericòrdia.
- b. Les Cases de Família i el Patronat de Lliberts de mossèn Josep Pedragrosa.
- c. L'OTA (Obra Tutelar Agrària) de Ramon Albó.
- d. L'Asil Toribio Duran i l'obra dels pares de Sant Pere ad Víncula
- e. Les Llars Mundet de Barcelona
- f. Els col·lectius de l'Ajuntament de Barcelona en la transició democràtica.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

1. Al final de cada tema els estudiants elaboraran un resum de la informació bàsica i complementària que han revisat i una reflexió sobre el procés d'aprenentatge seguit en cada tema. La correcció permet la reelaboració i assoliment dels continguts treballats.
2. Tutories individuals del procés d'aprenentatge seguit a l'assignatura i seguiment del treball individual.
3. Tutories conjuntes pel seguiment del treball grupal.

Avaluació de resultats:

1. Realització d'activitats a classe
2. Realització i lliurament del treball individual
3. Realització i lliurament del treball de grup
4. Realització d'una prova al final de l'assignatura.
5. Per a la nota final es farà mitjana entre la nota de l'examen final (sobre 6 punts), el treball individual (2 punts) i el treball grupal i exercicis presentats (2 punts). La mitjana només es pot fer amb si s'han lliurat tots els treballs i exercicis.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Fernández Solís J. *El valor pedagògic del humor*. Bilbao: Desclée De Brouwer, 2010.
- Generalitat de Catalunya. *Llei 14/2010 de 27 de maig dels drets i de les oportunitats en la infància i adolescència*. DOGC del 27-5-2010, Barcelona.
- Loizaga, F. *Adopció hoy*. Bilbao: Mensajero, 2010.
- Martín, J. *Protección de menores. Una institución en crisis*. Madrid: Pirámide, 2009
- Marzo, M. *Educador social i infància en situació de risc*. Barcelona. Generalitat de Catalunya Departament de Benestar Social i Família, 2009.
- Panchón, C. *Situación menores de 16 a 18 años en centros de protección*. Barcelona: Edicions Dulac, 2001.
- Sánchez-Valverde, C. *La Junta Provincial de Protección a la Infancia de Barcelona, 1908- 1985*. Barcelona, Generalitat de Catalunya Departament de Benestar Social i Família, 2009.

Complementària:

- Amorós, P. *Famílies Cangur. Una experiència de protecció a la infància*. Barcelona: Fundació La Caixa, col·lecció Estudis Socials n. 13, 2003.
- Carranza, M. *Paraules emmetzinades*. Barcelona: Edebé, 2010.
- Castillo, M. *Tanguy*. Vitòria: Ikusager, col·lecció Correria, 1999.
- Cenarro, A. *Los niños del Auxilio Social*. Barcelona: Planeta, 2010.
- Inglés, A. *El maltractament infantil a Catalunya*. Barcelona: CEJFE Departament de Justícia, 2000.
- Miravent, V. *Adopció y vínculo familiar: crianza, escolaridad y adolescencia en la adopción internacional*. Barcelona: Paidós Ibèrica, 2005.

Seminari de Pràctiques II

Crèdits: 6.00

Primer semestre

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

Complementària

Pràctiques II

Crèdits: 12.00

Segon semestre

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

Complementària

Projectes Socials i TIC

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

Aquesta és una assignatura de tercer curs del Grau d'Educació Social, que s'orienta al disseny i a l'anàlisi de projectes d'intervenció socioeducativa mitjançant les tecnologies de la informació i la comunicació. Aquesta finalitat es concreta en els objectius següents:

1. Prendre consciència de l'impacte social de les tecnologies de la informació i de la comunicació (TIC) a la societat actual.
2. Adquirir destreses en la utilització dels diversos tipus de programes informàtics d'accés, gestió i tractament de la informació.
3. Conèixer experiències i recursos digitals per a la intervenció social i per al treball socioeducatiu en xarxa.
4. Analitzar els efectes dels mitjans de comunicació de masses com a agents educatius.
5. Planificar projectes d'intervenció socioeducativa en els quals s'utilitzin les TIC.
6. Potenciar la innovació educativa i professional.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Tenir capacitat d'organitzar i planificar.
- Tenir habilitat en l'ús elemental de la informàtica.
- Tenir habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Tenir capacitat de cerca, recopilació, classificació, anàlisi, síntesi i comunicació.
- Desenvolupar capacitats i habilitats per al treball en xarxa i en equips multiprofessionals.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer les principals causes i tipus d'exclusió i desadaptació social i els diferents models d'intervenció.
- Conèixer propostes organitzatives, metodologies i recursos didàctics per a l'educació de persones adultes.
- Conèixer propostes organitzatives, metodologies i recursos didàctics per a l'acció socioeducativa en l'àmbit de la infància i la joventut.
- Conèixer propostes organitzatives, metodologies i recursos didàctics per a l'acció socioeducativa en l'àmbit de la infància i la joventut.
- Conèixer i utilitzar les TIC i el seu potencial educatiu en el teixit social, cultural i laboral.
- Conèixer els fonaments del disseny i ús dels recursos socioeducatius en la pràctica educativa.

CONTINGUTS:

1. Implicacions socials i culturals de la Societat de la Informació

- Implicacions de les TIC sobre la cultura i l'educació
- Competència digital des d'un enfocament comunicatiu, social i participatiu
- Processos de comunicació i interacció pel treball socioeducatiu en xarxa i les comunitats d'aprenentatge

2. Els Mitjans de Comunicació de masses com a agents educatius

- Coneixement de la naturalesa dels mitjans de comunicació de masses i del llenguatge audiovisual
- El paper de l'educació en la construcció de la capacitat crítica davant dels missatges dels mitjans de comunicació de masses.

3. Eines i recursos digitals aplicats a l'educació social

- Software específic d'accés, gestió i tractament de la informació
- Metodologies formatives d'intervenció socioeducativa mitjançant les TIC
- Aplicacions del Web 2.0
- Recursos i portals educatius en Xarxa

4. Projectes d'intervenció socioeducativa mitjançant les TIC

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Acompliment del pla de treball.
- Procés individual d'aprenentatge seguit per cada estudiant.
- Procés de treball de grup seguit per cada equip de treball.
- Tutories individuals per al seguiment de les activitats de classe.
- Tutories de petit grup per al seguiment del treball.

Avaluació de resultats:

- Realització de les activitats de classe (50%).
- Realització i exposició d'un treball grupal que contempli l'aplicació de tecnologies digitals a un dels àmbits de la intervenció socioeducativa (50%).

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Casado, R. *Alfabetización digital ¿Qué es y cómo debemos entenderla?* A Casado, R. (coord.) "Claves de la alfabetización digital". Barcelona: Ariel, 2007.
- Castells, M. *La era de la información. Economía, sociedad y cultura*. Vol. 1, 2, 3. Madrid: Alianza, 1997.
- March, M.X. "Els mitjans de comunicació social com a agents d'educació social". *Educació Social*, revista d'intervenció socioeducativa, 1997, núm. 7, p.21-40.
- Martínez, A. "La enseñanza y el aprendizaje de las tecnologías de la información y la comunicación en la intervención socioeducativa". *Cuadernos de trabajo social*, 2004, vol. 17, p.237-253.
- Ortoll, E. et al (coord.). *L'alfabetització digital en els processos d'inclusió social*. Barcelona : UOC, 2006.
- O'Reilly (2006). *Qué es web 2.0. Patrones del diseño y modelos del negocio para la siguiente generación del software* [en línia]. [Consulta: 5 de juliol de 2011]. Disponible a: <http://sociedaddelainformacion.telefonica.es/jsp/articulos/detalle.jsp?elem=2146>
- Planella, J.; Vilar, J.; Pie, A.; Sáez, J.; Úcar, X. *La pedagogía social en la sociedad de la información*. Barcelona: Editorial UOC, 2006 (pp. 197-230).
- Prensky, M. *Digital Natives, Digital Immigrants* [en línia]. MCB University Press, 2001, Vol. 9 No. 5. [Consulta: 5 de juliol de 2011]. Disponible a: <http://www.marcprensky.com/writing/Prensky%20-%20Digital%20Natives,%20Digital%20Immigrants%20-%20Part1.pdf>

- Reig R. *Medios de comunicación y poder en España prensa, radio, televisión y mundo editorial*. Barcelona: Paidós, 1998.
- Travieso, J.L.; Planella, J. "La alfabetización digital como factor de inclusión social: una mirada crítica". UOC Papers, 2008, Nº 6.
- Wolf, M. *Los efectos sociales de los media*. Barcelona: Paidós, 1994.
- Wolton, D. *Internet, ¿y después? Una teoría crítica de los nuevos medios de comunicación*. Barcelona: Gedisa, 2000.

Complementària

- Gutiérrez, M. *Alfabetización digital. Algo más que ratones y teclas*. Barcelona: Gedisa, 2003.
- Hernández, M.J.; García, E.; Pizarro, N. (2007) *El valor de la participación digital: consideraciones educativas para la web 2.0*. IV Congreso Educared, octubre 2007.
- Majó, J. i Marquès, P. *La revolución educativa en la era Internet*. Barcelona, Cisspraxis, 2002.
- McLuhan, M. *La Aldea global transformaciones en la vida y los medios de comunicación mundiales en el siglo XXI*. Barcelona: Gedisa, 1995.
- Negroponte, N. *El Mundo digital un futuro que ya ha llegado*. Barcelona: Ediciones B, 1999.
- Postman, N. *La desaparición de la infantesa*. Vic: Eumo Editorial, 1990.
- Sancho, J.M. *Para una tecnología educativa*. Barcelona: Gedisa, 2000.

Webgrafia

- Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya. <http://www.ceesc.es>
- El Portal d'Educació Social. <http://www.eduso.net>
- Projecte Òmnia. Accés a les Noves Tecnologies. <http://www.xarxa-omnia.org>
- Ministerio de Educación y Ciencia. Tecnologías de la Información y la Comunicación educativas. <http://www.mec.es/educa/tice/index.html>
- Unesco. <http://www.unesco.org>
- Pangea, Internet solidario. <http://www.pangea.org>
- Revista Mitjans. <http://mitjans.pangea.org/>
- Enciclopedia virtual de Tecnología Educativa. <http://dewey.uab.es/pmarques/evte.htm>

OPTATIVES

Acció Socioeducativa amb Infants i Joves d'Acollida

Crèdits: 6.00

OBJECTIUS:

L'assignatura dóna informació detallada dels diferents recursos residencials per a infants i joves desemparats i les funcions que ha de realitzar l'educador/a social en cada tipus de centre, així com el necessari contacte que ha de tenir amb les respectives famílies. També analitza el treball que es realitza des dels EAIA, de la DGAIA i de l'ICA amb les famílies que desitgen adoptar o acollir a un infant, els reptes que se'ls hi plantegen, l'assessorament i seguiment que necessiten i com treballar els fracassos. Acaba amb un breu recorregut històric per les principals institucions i personatges que més han incidit en el món de l'educació social.

Objectius:

- Conèixer els tipus de recursos residencials que hi ha a Catalunya per a menors desemparats i el treball que hi ha de fer l'educador/a social.
- Saber com es treballa des dels diferents serveis i recursos educatius la relació i el Pla de Treball amb les famílies dels menors en situació de greu risc social.
- Saber elaborar els diferents documents que necessàriament ha de redactar l'educador/a social com a tutor/a o referent de l'infant i adolescent.
- Conèixer els diferents circuits de l'acolliment, l'adopció nacional i internacional i el treball de formació i seguiment que s'ha de fer amb les famílies interessades.
- Saber com treballar el Pla d'Acoblament en acolliments i adopcions i també com gestionar els possibles fracassos, quan els menors són retornats per les famílies.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Posar els fonaments del coneixement bàsic de la professió.
- Tenir capacitat per resoldre problemes.
- Posseir habilitats per al treball en equip.
- Tenir habilitat per treballar en un equip interdisciplinari.
- Tenir capacitat per adaptar-se a situacions noves.
- Tenir capacitat per aprendre i reflexionar sobre el procés d'aprenentatge.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer les principals causes i tipus d'exclusió i desadaptació social i els diferents models d'intervenció.
- Identificar les desigualtats i conèixer les estratègies i mecanismes de prevenció i compensació de les mateixes.
- Identificar les desigualtats i conèixer les estratègies i mecanismes de prevenció i compensació de les mateixes.
- Ser capaç d'analitzar contextos institucionalitzats.
- Desenvolupar habilitats per detectar les necessitats educatives d'un context determinat.
- Desenvolupar habilitats per detectar les necessitats educatives d'un context determinat.
- Ser capaç d'elaborar i formalitzar els documents bàsics que regulen l'acció socioeducativa (projecte

educatiu individualitzat, projectes de centre, reglament de règim intern i altres informes educatius).

- Ser capaç de treballar en la complexitat i incertesa del context.
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i pràctica professional.

CONTINGUTS:

1- Característiques dels **diferents tipus de centres residencials per a infants i adolescents** desemparats i quins són els objectius de treball dels educadors/es socials:

- a. Centre d'Acolliment
- b. CRAES
- c. CREIS
- d. CREI Terapèutic
- e. Recursos assistencials de l'ASJTET
- f. Recursos d'urgència: URPI, UCA

2- Diferències en **el tractament de les famílies** en funció del recurs educatiu:

- a. Serveis Social
- b. EAIA
- c. Centres (Acolliment, CRAES, CREIS, Terapèutic)

3- Conèixer **els informes i documents** que ha d'elaborar un educador/a social en el seu treball, depenent del recurs on treballi, i els àmbits a què afecta:

- a. PEI (Projecte Educatiu Individual)
- b. ITSE (Informe Tutorial Seguiment Educatiu)
- c. IP (Informe Proposta)
- d. Documents col·lectius (PEC (Projecte Educatiu Centre), RRI (Reglament Règim Intern), Pla Anual de Centre, Memòria Anual)

4- Conèixer els **circuits de l'acolliment i de l'adopció**, tant nacional com internacional:

- a. Funcions de la DGAIA en l'acolliment i circuit a seguir:
 - i. Validació de les famílies
 - ii. Formació de les famílies
 - iii. Selecció dels infants i adolescents
 - iv. Pla d'Acoblament
 - v. Seguiment
- b. Funcions de l'ICA en les adopcions nacional i internacionals i circuits a seguir:
 - i. Validació de les famílies

- ii. Formació de les famílies
- iii. Selecció d'infants
- iv. Pla d'Acoblament Preadoptiu
- v. Seguiment i resolució judicial

5- Objectiu **de treballs de les famílies d'urgències i famílies professionals**

6- Com treballar **el retorn d'un infant o adolescent** quan el Pla d'Acoblament, l'acolliment o l'adopció han fracassat i han de tornar a ingressar en un centre:

- a. Repercussions Psicològiques per als menors
- b. Treball educatiu tutorial intens

7- **Història dels principals recursos residencials** per a infants i joves en risc social a Catalunya:

- a. Les Cases de Caritat, d'Expòsits i de Misericòrdia.
- b. Les Cases de Família i el Patronat de Lliberts de mossèn Josep Pedragrosa.
- c. L'OTA (Obra Tutelar Agrària) de Ramon Albó.
- d. L'Asil Toribio Duran i l'obra dels pares de Sant Pere ad Víncula
- e. Les Llars Mundet de Barcelona
- f. Els col·lectius de l'Ajuntament de Barcelona en la transició democràtica.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

1. Al final de cada tema els estudiants elaboraran un resum de la informació bàsica i complementària que han revisat i una reflexió sobre el procés d'aprenentatge seguit en cada tema. La correcció permet la reelaboració i assoliment dels continguts treballats.
2. Tutories individuals del procés d'aprenentatge seguit a l'assignatura i seguiment del treball individual.
3. Tutories conjuntes pel seguiment del treball grupal.

Avaluació de resultats:

1. Realització d'activitats a classe
2. Realització i lliurament del treball individual
3. Realització i lliurament del treball de grup
4. Realització d'una prova al final de l'assignatura.
5. Per a la nota final es farà mitjana entre la nota de l'examen final (sobre 6 punts), el treball individual (2 punts) i el treball grupal i exercicis presentats (2 punts). La mitjana només es pot fer amb si s'han lliurat tots els treballs i exercicis.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Fernández Solís J. *El valor pedagògic del humor*. Bilbao: Desclée De Brouwer, 2010.
- Generalitat de Catalunya. *Llei 14/2010 de 27 de maig dels drets i de les oportunitats en la infància i adolescència*. DOGC del 27-5-2010, Barcelona.
- Loizaga, F. *Adopció hoy*. Bilbao: Mensajero, 2010.
- Martín, J. *Protección de menores. Una institución en crisis*. Madrid: Pirámide, 2009
- Marzo, M. *Educador social i infància en situació de risc*. Barcelona. Generalitat de Catalunya Departament de Benestar Social i Família, 2009.
- Panchón, C. *Situación menores de 16 a 18 años en centros de protección*. Barcelona: Edicions Dulac, 2001.
- Sánchez-Valverde, C. *La Junta Provincial de Protección a la Infancia de Barcelona, 1908- 1985*. Barcelona, Generalitat de Catalunya Departament de Benestar Social i Família, 2009.

Complementària:

- Amorós, P. *Famílies Cangur. Una experiència de protecció a la infància*. Barcelona: Fundació La Caixa, col·lecció Estudis Socials n. 13, 2003.
- Carranza, M. *Paraules emmetzinades*. Barcelona: Edebé, 2010.
- Castillo, M. *Tanguy*. Vitòria: Ikusager, col·lecció Correria, 1999.
- Cenarro, A. *Los niños del Auxilio Social*. Barcelona: Planeta, 2010.
- Inglés, A. *El maltractament infantil a Catalunya*. Barcelona: CEJFE Departament de Justícia, 2000.
- Miravent, V. *Adopció y vínculo familiar: crianza, escolaridad y adolescencia en la adopción internacional*. Barcelona: Paidós Ibèrica, 2005.

Acció Socioeducativa en l'Àmbit Familiar

Crèdits: 6.00

Acció Socioeducativa en Salut Mental

Crèdits: 6.00

OBJECTIUS:

L'assignatura fa un apropament a l'àmbit de la salut mental i als seus usuaris; dona a conèixer els recursos, les característiques dels usuaris amb malaltia mental; i dona regles d'intervenció en aquest àmbit.

Objectius

- Adquirir coneixements bàsics dels trastorns mentals,
- Conèixer els recursos generals i educatius en l'àmbit de la salut mental.
- Capacitar l'estudiant per intervenir educativament en l'àmbit de salut mental.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Aplicar el coneixement en la pràctica.
- Desenvolupar una actitud receptiva i empàtica.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Desenvolupar habilitats per detectar les necessitats educatives d'un context determinat.
- Acompanyar i intervenir en processos educatius.
- Ser capaç d'analitzar i interpretar diagnòstics en l'àmbit socioeducatiu.
- Saber elaborar, desenvolupar i aplicar plans, programes i projectes d'acció socioeducativa tenint en compte la diversitat dels subjectes i les característiques dels contextos.

CONTINGUTS:

1. Salut mental versus malaltia mental
2. Descripció dels trastorns mentals

- Característiques dels diferents trastorns mentals on sobserven a la pràctica les alteracions psicològiques.

3. Evolució dels diferents trastorns mentals

4. Programes d'Atenció en Salut Mental, des de una perspectiva assistencial, rehabilitadora i comunitària.

5. Intervenció educativa en Salut Mental

- Prevenció
- Rehabilitació

6. Estratègies i tècniques d'intervenció per als educadors socials

- En el treball amb adults amb trastorns mentals
- En el treball amb nens amb trastorns mentals i les seves famílies
- En el treball amb familiars de les persones amb trastorns mentals.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés

- Al final de cada tema els estudiants elaboren un dossier de estudi on inclouen les informacions bàsiques i l'aplicació pràctica del aprenentatge fet, amb una reflexió sobre la seva aplicació. La correcció d'aquests dossiers permet la reelaboració i assoliment dels continguts treballats.
- Tutoria individual del procés d'aprenentatge seguit a l'assignatura

Avaluació de resultats:

- Realització d'activitats de classe
- Presentació d'un treball en grup o individual
- Realització d'una prova de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Barcia D. (2000): *Tratado de Psiquiatria*. Madrid: Aran.
- Cervera i altres (1997): *Manual del Residente de Psiquiatria*. Madrid: Litofinter.
- Vallejo (1997): *Introducción a la psicopatología y psiquiatria*. 4a ed. Barcelona: Masson.
- Mendez F. (1989): "El modelo comunitario en Salud Mental". *Revista de la Asociación Española de Neuropsiquiatria*, n. 28, p. 115-122.
- Barlow, Durand (2003): *Psicopatología*. Madrid: Thomson.
- Baca, E. (1992): *Psiquiatria social y comunitaria*. Madrid: Interamericana McGraw-Hill.

Complementària:

- Ayuso (1997): *Depresión: Visión actual*. Madrid: Aula Médica
- Vallejo (2000): *Trastornos afectivos; ansiedad y depresión*. Barcelona: Masson.

Acció Socioeducativa i Exclusió Social

Crèdits: 6.00

OBJECTIUS:

En la nostra societat, en el nostre entorn, continua donant-se la discriminació i l'exclusió social de persones o col·lectius que porta com a conseqüència la pèrdua de drets i oportunitats individuals o col·lectives. Com a persones educadores ens cal dur a terme una reflexió i anàlisi de què és i com es concreten en el nostre context la discriminació i l'exclusió –amb les formes ja conegudes i l'aparició de noves maneres d'exclusió i discriminació– i quines eines socioeducatives tenim per treballar amb les persones que pateixen o tenen risc de veure's abocades a ser excloses socials o de patir discriminació d'alguna mena. Ho farem analitzant els diferents models d'intervenció amb els principis implícits que hi ha al darrera, i la responsabilitat social, governamental i personal que comporten.

Objectius

- Conèixer i analitzar des d'una perspectiva multidimensional i sistèmica el procés de discriminació i d'exclusió social com a fenòmens socials, econòmics i personals així com les seves causes i conseqüències.
- Reflexionar sobre les dinàmiques socials i els factors que potencien les noves formes de discriminació i d'exclusió social.
- Conèixer els principals trets identificatius de col·lectius o persones en exclusió social.
- Conèixer i analitzar des de perspectives sistèmiques i multidimensionals els diferents models d'intervenció socioeducativa
- Saber aplicar en les gestions i les pràctiques amb els col·lectius i les persones que pateixen discriminació o exclusió social, les alternatives educatives més adequades en funció del context i de les necessitats i característiques del col·lectiu o de la persona.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer els diferents àmbits de la vida en societat des d'una perspectiva antropològica, cultural, sociològica, històrica, política i filosòfica.
- Conèixer les principals causes i tipus d'exclusió i desadaptació social i els diferents models d'intervenció.
- Ser capaç d'analitzar els factors psicosocials presents en els diferents contextos d'intervenció pedagògica.
- Ser capaç de desenvolupar una actitud curiosa i inquieta cap a la realitat social, econòmica, cultural i política de la societat.
- Identificar les desigualtats i conèixer les estratègies i mecanismes de prevenció i compensació de les mateixes.
- Ser capaç d'analitzar contextos institucionalitzats.
- Desenvolupar habilitats per detectar les necessitats educatives d'un context determinat.
- Ser capaç de trobar l'equilibri i la distància professional òptima davant les situacions socioeducatives.
- Promoure processos de participació i acció comunitària.

CONTINGUTS:

1. El fenomen de la discriminació i de l'exclusió social

- Concepte i clarificació terminologia
- Dimensions de la discriminació i de l'exclusió social: factors que intervenen
- Característiques de la persona en exclusió social

2. Àmbits d'intervenció en col·lectius de discriminació i d'exclusió social

- L'exclusió econòmica i de classes socials
- L'exclusió i la discriminació cultural i derivada de la immigració
- Discriminació i exclusió derivada dels models de gènere
- Noves formes d'exclusió i discriminació

3. La intervenció socioeducativa

- Models d'intervenció
- Disseny de l'acció

AVALUACIÓ:

Es durà a terme una avaluació continuada a partir de les activitats realitzades a classe (pràctiques, activitats plantejades, debats a classe...) i dels treballs individuals i grupals demanats.

S'han de presentar totes les activitats i instruments d'avaluació d'acord amb les orientacions facilitades en el programa de l'assignatura, el pla de treball i les indicacions de la professora. Caldrà haver superat tots els instruments d'avaluació per poder aprovar l'assignatura.

El sistema d'avaluació inclou:

- Avaluació de **procés** (30%)

Per al seguiment òptim de l'assignatura es requereix l'assistència i la participació activa en totes les sessions presencials

- Realització de les pràctiques i activitats que es plantegin
- Exposició oral del treball grupal
- Compliment dels terminis establerts en la realització de les tasques
- Implicació i aportacions als grups de treball que es creïn

Avaluació de **resultats**: 70%

- Treball individual sobre una font d'informació: 30%
- Treball grupal sobre un col·lectiu: 40%

BIBLIOGRAFIA:

- Amorós, P.; Ayerbe, P. (coord.) (2000). *Intervención educativa en inadaptación social*. Madrid: Síntesis
- Colom, A.J. i altres (1987). *Modelos de intervención socioeducativa*. Madrid: Narcea S.A.
- Félix Tezanos, José (ed.) (2004). *Tendencias en desigualdad y exclusión social*. Tercer Foro sobre Tendencias Sociales. Madrid: Editorial Sistema
- Funes, J. (1997). *Intervención psicopedagógica sobre problemas de desadaptación social*. Barcelona: Edicions UOC
- García Roca, J. (1998). *Exclusión social y contracultura de la solidaridad. Prácticas, discursos y narraciones*. Madrid: HOAC
- García Roca, J. i altres (1991). *Pedagogía de la marginación*. Madrid: Popular,
- Guasch, M., Ponce, C. (2002). *¿Que significa intervenir educativamente en desadaptación social?*. Barcelona: ICE/Horsori
- Henry, S.; East, J.; Schmitz, C. (2004). *Trabajo social con grupos. Modelos de intervención*. Madrid: Narcea
- Orte, C.; March, M. (1996). *Pedagogía de la inadaptación social*. Valencia: Nau llibres
- Pachon, C. (1998). *Manual de Pedagogía de la inadaptación social*. Barcelona: Dulac

- Revista *Sistema, Inmigración y exclusión social*, núm 190-191, enero 2006
- Rubio, M.J., Monteros, S. (coord.) (2000). *La exclusión social. Teoría y práctica de la intervención*. Madrid: CCS
- Subirats, Joan (dir.) (2004). *Pobreza y exclusión social. Un análisis de la realidad española y europea*. Barcelona: Fundació la Caixa www.estudios.lacaixa.es

Acompanyament en l'Escolaritat

Crèdits: 6.00

OBJECTIUS:

- Conèixer i analitzar l'estructura, funcionament i problemàtiques del sistema educatiu a Catalunya i, d'una forma més general, a Europa.
- Estudiar, comprendre i relacionar els diversos factors i causes que influeixen en l'èxit i fracàs escolar dels infants, adolescents i joves.
- Conèixer i analitzar la pràctica d'experiències d'acompanyament a l'escolaritat, del marc català i del marc europeu.
- Analitzar les diverses possibilitats de planificar, gestionar i desenvolupar polítiques i programes d'acompanyament a l'escolaritat dins un municipi, una zona o territori.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer i saber emmarcar el context institucional i marc legislatiu de l'educació i els serveis socials.
- Conèixer les diferents polítiques socials, culturals i educatives en el marc autonòmic, estatal, europeu i internacional.
- Conèixer les diferents polítiques socials, culturals i educatives en el marc autonòmic, estatal, europeu i internacional.
- Conèixer els fonaments del disseny i ús dels recursos socioeducatius en la pràctica educativa.
- Ser capaç d'analitzar contextos institucionalitzats.

CONTINGUTS:

- Els sistemes educatius a Catalunya, Espanya i Europa: organització i funcionament. La legislació i les polítiques educatives actuals. Les transicions entre etapes educatives.
- Els informes d'avaluació dels sistemes educatius. Indicadors d'avaluació. Els principals problemes del sistema educatiu actual a Catalunya.
- Labandonament i el fracàs escolar: causes i conseqüències. Les claus de lèxit escolar. Les funcions dels diferents agents educatius. Les relacions entre els centres educatius i l'entorn.
- Les polítiques i programes d'acompanyament a l'escolaritat a Europa: projectes i experiències de diferents països.
- Experiències de programes d'acompanyament a l'escolaritat a Catalunya: a) suport a projectes de centres; b) suport a la tasca de les famílies; c) activitats fora de l'horari escolar.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Activitats de classe i de treball personal: comentari d'articles, textos i altres documents escrits o audiovisuals (pel·lícules, documentals, etc.); preparació de col·loquis en petit grup; debats col·lectius, etc. Visites, etc. Es tracta d'activitats que es realitzaran o s'orientaran a la classe i tindran relació amb la part del programa que s'estigui treballant. Aquestes activitats s'avaluaran de forma continuada al llarg del quadrimestre.
- Entrevistes individuals d'avaluació: tutories individuals sobre el temari i les activitats de classe i treball personal i sobre la realització del treball individual escrit.
- Reunions grupals d'avaluació: tutories i reunions de grup sobre l'orientació i el seguiment del treball de preparació de l'exposició oral.

Avaluació de resultats:

L'avaluació dels resultats de l'assignatura es farà a partir dels següents elements:

1. Treball en grup: exposició oral a classe
2. Estudi sobre una experiència d'acompanyament a l'escolaritat. Preparació d'una exposició oral a la classe.
3. Treball individual a partir de la lectura d'un llibre (o, en alguns casos, articles)
4. Redacció d'un assaig a partir de la lectura d'un llibre o articles que es podran escollir entre els que es proposin a l'inici de l'assignatura.
5. Prova escrita: comentari de text: La prova consistirà en la realització, de forma individual, d'un comentari escrit a partir del material distribuït a les sessions de caràcter teòric.

L'assignatura té una única convocatòria oficial. La nota final de l'assignatura es calcula a partir de la ponderació dels següents aspectes:

- Activitats de classe i treball personal..... 2,5
- Treball de grup..... 2,5
- Treball individual: lectura i comentari d'un llibre..... 2,5
- Prova escrita: comentari de text 2,5

En el Pla de Treball es concretaran els terminis i les possibilitats de recuperació dels apartats no superats dins el quadrimestre en el qual s'imparteix l'assignatura. Si després de les activitats de recuperació hi ha algun apartat no superat, l'assignatura quedarà pendent per al proper curs acadèmic.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Alegre, M.A. (2005) *Educació i immigració l'acollida als centres educatius*. Barcelona: Mediterrània.
- Azevedo, J. (2003). *Entre la escuela y el mercado de trabajo. Una mirada crítica sobre las transiciones*. Dins A. Marchesi i C. Hernández, (coord.) *El fracaso escolar. Una perspectiva internacional*. Madrid: Alianza Editorial.
- Bonal, X. (Dir.) (2003) *Apropiacions escolars. Usos i sentits de l'educació obligatòria en l'adolescència*. Barcelona: Octaedro.
- Collet, J. (2009) *El treball en xarxa: una proposta conceptual*. http://www.fbofill.cat/trama/pdfs/congres/marc_conceptual_treball_xarxa-collet.pdf
- DDAA, "Puentes entra la escuela y el entorno". *Cuadernos de Pedagogía*, núm. 375. Barcelona: Wolters Kluwer. Pàg. 67-74
- Hernández, F.; Tort, A., (2009), "Cambiar la mirada sobre el fracaso escolar desde la relación de los jóvenes con el saber". *Revista Iberoamericana de Educación*. ISSN: 1681-5653 núm. 49. Julio de 2009. Ed., Organización de Estados Iberoamericanos para la Educación, la Ciencia y la Cultura. OEI.
- Gordó, G. (2010) *Centros educativos ¿Islas o nodos?* Barcelona: Graó.
- Prats, J.; Raventós, F. (dir.) (2005). *Els sistemes educatius europeus, ¿crisi o transformació?* Barcelona: Fundació "la Caixa". Estudis Socials, núm. 18.
- Puig, J. M. (coord.) (2000), *Educar a la secundària: 30 punts per treballar en els centres*. Vic: Eumo Editorial, Col. Interseccions 25
- Puig, Josep M.; Batlle, R.; Bosch, C. i Palos, J. *Aprenentatge servei. Educar per a la ciutadania*. Barcelona. Octaedro i Fundació Jaume Bofill, 2006.
- Rué, J. et al. (2006), *Disfrutar o sufrir la escolaridad obligatoria. ¿Quién es quién ante las oportunidades escolares?* Barcelona: Octaedro.

Complementària

- Besalú, X.; Climent, T. (coords.), (2004) *Construint identitats. Espais i processos de socialització dels joves d'origen emigrant*. Barcelona: Mediterrània.
- Bonal, X. et al. (2004) *Política educativa i igualtat d'oportunitats. Prioritats i propostes*. Barcelona: Fundació Bofill. Editorial Mediterrània, Col. Polítiques.
- Calero, J. *Desigualdades tras la educación obligatoria: nuevas evidencias, 2006*. Documento de trabajo de la Fundación Alternativas, n. 83/06
- Carbonell, J.; Tort, A. (2006), *La educación y su representación en los medios*. Madrid: Morata, 2006.

Coneixement del Món Actual

Crèdits: 6.00

Ètica, Drets Humans i Ciutadania

Crèdits: 6.00

OBJECTIUS:

Les característiques de les societats actuals en constant canvi; els dinamismes polítics, socials i educatius en el marc de la globalització econòmica; els models de desenvolupament; l'expansió de la informació i les xarxes de comunicació; les migracions i les relacions entre identitats diverses, etc, plantegen temes relacionats amb la crisi de valors i la formació ètica.

En aquesta assignatura s'analitzen aquests aspectes en relació a quines han de ser les dimensions i els recursos per una educació en valors orientada a la vivència dels drets humans, a la responsabilitat i el compromís amb la construcció d'una ciutadania inclusiva, posant especial èmfasi en l'aprenentatge-servei com a projecte pedagògic de cooperació solidària amb la comunitat.

CONTINGUTS:

Els continguts teòrics i pràctics s'estructuren en tres blocs temàtics:

Bloc I: Societats en canvi i drets humans

1. L'ètica de les societats actuals
2. La vivència dels drets humans

Bloc II: Valors i crisi de valors

1. El valors i el debat de la crisi de valors
2. Els valors de la convivència i la ciutadania inclusiva

Bloc III: Personalitat moral i aprenentatges ètics

1. Estratègies i recursos per al desenvolupament moral i les competències ètiques
2. L'aprenentatge-servei, un recurs per a la vivència dels valors

AVALUACIÓ:

L'avaluació es realitzarà a partir de:

- Participació en les diferents sessions de classe
- Disseny i aplicació de recursos d'educació en valors
- Disseny i aplicació d'un projecte d'aprenentatge servei en la comunitat

BIBLIOGRAFIA:

- Bolívar, Antonio. *Educación para la ciudadanía. Algo más que una asignatura*. Barcelona: Graó, 2007.
- Camps, Victòria; Giner, Salvador. *Manual de civisme*. Barcelona: Ariel, 1998.
- Carrillo, Isabel (coord.). *Diez valores para el siglo XXI*. Barcelona: Cisspraxis, 2005.
- Carrillo, Isabel. *Es posible educar en valores en familia?* Barcelona: Graó, 2007
- Centre Promotor d'APS. <http://www.aprenentatgeservei.org/index.php>
- Cortina, Adela. *Ciudadanos del mundo. Hacia una teoría de la ciudadanía*. Madrid: Alianza editorial, 1997.
- Cortina, Adela. *Ética de la razón cordial. Educar en la ciudadanía en el siglo XXI*. Oviedo: Nobel, 2007

- Educació per a la ciutadania: <http://www.xtec.cat/recursos/ciutadania/index.htm>
- Grup de recerca en educació moral. *Transversal educació moral*. Barcelona: Enciclopèdica Catalana.
- Guisán, Esperanza. *Ética sin religión. Para una educación cívica laica*. Madrid: Alianza, 2009.
- Jares, Xesu. *Pedagogía de la convivencia*. Barcelona: Graó.
- Martínez, Miquel. *Aprendizaje servicio y responsabilidad social de las universidades*. Barcelona: Octaedro-ICE UB, 2008.
- Martín, Xus; Puig, Josep M. *Les set competències bàsiques per educar en valors*. Barcelona: Graó.
- *Materials d'educació en valors*: <http://www.xtec.es/recursos/valors/>
- OEI. *Programa de educación en valores y para la ciudadanía*. <http://www.oei.es/programacompartido7.php>
- <http://www.oei.es/valores2/valoresenlaces.htm>
- Puig, Josep M.; Martín, Xus. *La educación moral en la escuela. Teoría y práctica*. Barcelona: Edebé, 1998.
- Puig, Josep M. *La construcción de la personalidad moral*. Barcelona: Paidós, 1996.
- Puig, Josep M. i altres. *Aprendizaje servicio. Educar para la ciudadanía*. Barcelona: Octaedro, 2007
Senderi. www.senderi.org

L'Activitat Física com a Recurs Socioeducatiu

Crèdits: 6.00

OBJECTIUS:

L'assignatura indaga sobre les potencialitats i els perills que presenta l'activitat física a l'hora d'oferir mecanismes alternatius que pugin reforçar la cohesió i la convivència social. Explora la capacitat que pot tenir l'activitat física per tal que es generi, fomenti i doni una dinamització de les xarxes socials amb la pràctica esportiva com a recurs i espai de trobada. Examina com aquest dinamitzador col·lateral, que és l'activitat física, pot generar capital social i que, gràcies a la practica esportiva, es pugui donar una interacció social i que sigui dinamitzadora i catalitzadora de relacions interpersonals.

Objectius

1. Conèixer i comprendre les potencialitats i perills que presenta l'activitat física en general per desenvolupar accions socioeducatives enfocades a generar xarxa social.
2. Adquirir les competències necessàries per tal d'utilitzar les eines i la metodologia de treball de l'activitat física per poder crear activitats i programes d'acció socioeducativa en diferents àmbits i contextos amb persones en risc d'exclusió social.
3. Analitzar i avaluar experiències en diferents contextos en que s'utilitzi l'activitat física o esportiva com a element d'inclusió o d'integració social.

CONTINGUTS:

1. Definició del marc de treball. Activitat física. Xarxa social. Capital social. Connector social. Exclusió social
2. La dimensió formativa, socialitzadora i inclusiva que pot tenir d'activitat física des de la perspectiva socioeducativa. L'activitat física com a vehicle per a la inclusió social de col·lectius en risc d'exclusió social a través de la descoberta d'una nova manera de gestió del temps lliure com a temps de lleure creant un diàleg positiu que permeti que es generi capital social.
3. La programació d'activitats físiques i esportives. L'estructura, les pautes i la metodologia d'una sessió d'activitat física. Seguiment, avaluació, reflexió de les activitats físiques i esportives plantejades. Regles i rutines dins de les activitats físiques i esportives.
4. Avaluació, anàlisi i creació de programes d'activitat física com a connector social i com a recurs socioeducatiu.

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

- Paral·lelament a les sessions de classe, l'alumnat, abans d'iniciar els diferents tems, ha de presentar-ne un petit resum personal i sense consulta bibliogràfica. Un cop analitzats els temes a l'aula, ha de buscar autors que fonamentin la seva opinió i complementat amb una bibliografia ampliada. La correcció d'aquests temes permet la reelaboració del procés i l'assoliment dels continguts treballats.
- Tutories individuals del procés d'aprenentatge seguit a l'assignatura.
- Tutories de grup per al seguiment del treball de l'assignatura en grup.

Avaluació de resultats:

- L'avaluació continuada (opció A) serà per a l'alumnat que realitzi totes les activitats, treballs i avaluacions formatives proposades pel professorat.
- L'avaluació final (opció B) serà per a l'alumnat que no hagi seguit el procés d'avaluació continuada i li falti un o més elements avaluadors. Els alumnes que no compleixin el 90% dels lliuraments a l'aula i en mà, s'hauran d'adscriure a l'opció B d'avaluació final.

Opció A, avaluació continuada i formativa?.

Per tenir accés a l'avaluació continuada l'alumnat ha de haver lliurat un 90% de les activitats proposades pel professor.

L'avaluació dels conceptes es farà des de tres vessants:

- Presentació d'un treball en grup oral i escrit (45% del total de la nota).
- STD i articles (40% del total de la nota).
- Realització d'una prova per escrit de l'assignatura (15% del total de la nota).

Cadascuna de les proves s'ha d'aprovar per separat ?

Opció B, avaluació final.

L'avaluació dels conceptes es farà des de tres vessants:

- Presentació d'un treball en grup oral i escrit (apte/no apte).
- STD i articles (apte/no apte).
- Realització d'una prova per escrit de l'assignatura. (100% del total la nota).

Cada part s'ha d'aprovar per separat.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Freire, P. *L'educació com a practica de la llibertat*. Vic: Eumo Editorial, 1987.
- Puig, N.; Maza, G.; Gómez, C. (2009): *Deporte e integración social*. Barcelona: INDE, 2009.
- Soler, S; Lleixà, T. *Actividad física y deporte en sociedades multiculturales. Integración o segregación*. Barcelona: Horsori, 2004.
- Diversos autors. *Esport i immigració*. Apunts 68. Barcelona, 2002.
- Diversos autors. *L'esport als espais públics urbans*. Apunts 91. Barcelona, 2008.

Resolució de Conflictes i Mediació

Crèdits: 6.00

OBJECTIUS:

L'assignatura es divideix en tres blocs. En el primer es tracta sobre el conflicte, com sorgeix, com escala i evoluciona i com s'analitza. El segon bloc tracta de la negociació i aquí s'estudia com es resolen els problemes en els que un està implicat amb un altre o altres i finalment la mediació com a una eina de resolució de conflictes; al final també es tracta l'arbitratge, el medarb i el mediaconcilia.

Objectius:

- a) Aprofundir en el conflicte a partir de la seva identificació, anàlisi i avaluació, donant un protagonisme destacat a la comprensió dels mecanismes que tenen lloc en l'escala i desescalada del mateix conflicte.
- b) Conèixer, aprofundir i aplicar les principals tècniques, estratègies i estils de negociació, quan la persona és part implicada en el conflicte.
- c) Conèixer què és la mediació i en quins camps s'aplica, quan el professional no és part del conflicte, sinó professional imparcial.
- d) Conèixer els diferents tipus de mediació i aprendre les tècniques que ens permetin exercir com a facilitadors de comunicació, que és la principal tasca del Mediator.
- e) Conèixer i aprofundir les altres tècniques de resolució de conflictes a més de la negociació i de la mediació.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Tenir capacitat per resoldre problemes.
- Tenir capacitat per adaptar-se a situacions noves.
- Tenir capacitat per aprendre i reflexionar sobre el procés d'aprenentatge.
- Desenvolupar una actitud receptiva i empàtica.
- Ser capaç de respectar i fomentar els drets fonamentals de les persones.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Identificar les desigualtats i conèixer les estratègies i mecanismes de prevenció i compensació de les mateixes.
- Ser capaç d'analitzar contextos institucionalitzats.
- Conèixer i analitzar les diferents funcions i tasques de la persona educadora social.
- Ser capaç de trobar l'equilibri i la distància professional òptima davant les situacions socioeducatives.
- Ser capaç d'analitzar i interpretar diagnòstics en l'àmbit socioeducatiu.
- Conèixer i saber aplicar els processos d'avaluació.
- Ser capaç de treballar en la complexitat i incertesa del context.
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i pràctica professional.

CONTINGUTS:

1- El conflicte:

1.1 Definició, identificació, origen, causes i tipus de conflictes.

1.2 L'escalada del conflicte i les tècniques de la desescalada: actituds i estats emocionals en cada moment.

2- Coneixements bàsics per a la resolució de conflictes:

2.1 El llenguatge no verbal

2.2 Com neutralitzar les actituds agressives, passives i/o destructives en la relació

3- La Negociació:

3.1 Definicions

3.2 Els 7 elements de la Negociació

3.3 Actituds davant el conflicte i els corresponents estils de Negociació

3.4 Tàctiques i estratègies en el marc de la Negociació.

3.5 Preparació d'una Negociació

4- La Mediació, com a tècnica de Resolució de Conflictes:

4.1 Definició de la Mediació

4.2 Funcions del Mediador i perfil ideal

4.3 Pràctica i ètica del Mediador

4.4 Context legal de la Mediació

4.5 Models teòrics de la Mediació:

4.5.1 Tradicional- Lineal (Escola de Harvard)

4.5.2 Psicologista (Circular narratiu)

4.5.3 Transformador

4.6 Àmbits d'Aplicació:

4.6.1 Familiar: separacions, divorcis, problemes convivencials intergeneracionals.

4.6.2 Escolar

4.6.3 En l'Àmbit del Dret Privat

4.6.4 Àmbit penal de menors i d'Adults

5- Altres tècniques d'intervenció en la resolució de conflictes:

5.1 Entrevista individual i/o grupal

5.2 Observació

5.3 Acció Tutorial i intervenció personalitzada

5.4 Treball en grup i supervisió

AVALUACIÓ:

Avaluació de procés:

1. Al final de cada tema els estudiants elaboraran un resum de la informació bàsica i complementària que han revisat i una reflexió sobre el procés d'aprenentatge seguit en cada tema. La correcció permet la reelaboració i assoliment dels continguts treballats.
2. Tutories individuals del procés d'aprenentatge seguit a l'assignatura i seguiment del treball individual.
3. Tutories conjuntes pel seguiment del treball grupal.

Avaluació de resultats:

1. Realització d'activitats a classe
- 2- Realització i lliurament del treball individual
2. Realització i lliurament del treball de grup
3. Realització d'una prova al final de l'assignatura.
4. Per a la nota final es farà una mitjana entre la nota de l'examen final (sobre 6 punts), el treball individual (2 punts) i el treball grupal i exercicis presentats (2 punts). La mitjana només es pot fer amb si s'han lliurat tots els treballs i exercicis.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Arechaga, P. *Sobre el proceso de mediación, los conflictos y la mediación penal*. Buenos Aires: Galerna, 2005.
- Fiorenza, A. *Cuando el amor no basta: consejos eficaces para resolver los problemas entre padres e hijos adolescentes*. Barcelona: Planeta, 2009.
- Fiorenza, A. *Cómo hacer la vida imposible a tus padres*. Madrid: RBA Libros, 2005.
- Funes, J. *Mediación y justicia juvenil*. Barcelona: Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada. Departament de Justícia. Generalitat de Catalunya, 1994.
- González- Capitel Martínez, C.M. *Manual de mediación*. Barcelona: Atelier, 1999.
- Gorvein, N. *Divorcio y mediación*. Mèxic: Maldonado, 1999.
- Güell i Barceló, M. *¿Por qué he dicho blanco si quería decir negro?* Barcelona: Graó, 2005
- Haynes, J.M. *Fundamentos de la Mediación Familiar*. Madrid: Gaia, 1995.
- Haynes, J.M. *La mediación en el divorcio*. Barcelona: Granica, 1997.
- *Llei 15/2009 de 12 de juliol sobre la Mediació en l'àmbit del dret privat*. DOGC del 12-07-2009.
- Moore, C. *El proceso de mediación*. Buenos Aires: Granica, 1995.
- Ripol- Millet, A. *Separació i divorci, la mediació familiar*. Barcelona: Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada. Departament de Justícia. Generalitat de Catalunya, 1997.
- Vinyamata, E. *Conflictologia*. Barcelona: Ariel, 2001.
- Vinyamata, E. *Manual de prevención y resolución de conflictos*. Barcelona: Ariel, 1999.

Complementària:

- Briggs, J; David Peat, F. *Las siete leyes del caos*. Barcelona: Grijalbo, 1999.
- Burget, M. *El educador como gestor de conflictos*. Bilbao: Deusto, 1999.
- Freid, D. *Nuevos paradigmas en la resolución de conflictos*. Perspectivas y prácticas. Buenos Aires: Granica, 2001.N
- Harvard Business Review. *Negociación y resolución de conflictos*. Bilbao: Deusto, 2001.
- Makarenko, A. *El poema pedagógico*. Barcelona: Planeta, 1981.
- Marinoff, L. *Más Platón y menos Prozac*. Barcelona: Ediciones B, 2000.
- Rojas Marcos, L. *Las semillas de la violencia*. Madrid: Espasa Calpe, 1995.
- Salas, A. *Diario de un skin*. Madrid: Temas de Hoy, 2003.
- Sanmartín, J. *La violencia y sus claves*. Barcelona: Ariel, 2000.
- Singer, L.R. *Resolución de conflictos. Técnicas de actuación en el ámbito empresarial, familiar i legal*. Barcelona: Paidós, 1996.
- Torrejo, J.C. *Mediación de conflictos en instituciones educativas*. Madrid: Narcea, 2000.